

Dokument s plenarne sjednice

A9-0241/2022

1. dio

12.10.2022

IZVJEŠĆE

o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023.

(12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))

1. dio: Prijedlog rezolucije

Odbor za proračune

Izvjestitelji:

Nicolae Štefănuță (dio III. – Komisija)
Niclas Herbst (ostali dijelovi)

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	4
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	23
MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ	30
PISMO ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR	36
MIŠLJENJE ODBORA ZA EKONOMSKU I MONETARNU POLITIKU	40
MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA	46
MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE	58
MIŠLJENJE ODBORA ZA INDUSTRIJU, ISTRAŽIVANJE I ENERGETIKU	66
MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA.....	71
MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM	75
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	82
MIŠLJENJE ODBORA ZA RIBARSTVO	89
MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE	95
MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA	100
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST	104
ZAJEDNIČKA IZJAVA USVOJENA NA TRIJALOGU O PRORAČUNU 28. OŽUJKA 2022.....	112
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	114
KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	115

Zasebno objavljeno

- Odluke koje je Odbor za proračune donio na svojim sjednicama 3. 10. 2022. o prijedlozima izmjena nacrta općeg proračuna

2. dio – A9-0241/2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023. (12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012²,
- uzimajući obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (Uredba o VFO-u) , zajedničke izjave koje su Parlament, Vijeće i Komisija postigli u tom kontekstu³, kao i povezane jednostrane izjave⁴,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi“)⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2022. o društvenim i gospodarskim posljedicama ruskog rata u Ukrajini na EU – jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje⁷,

¹ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

² SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

³ SL C 444 I, 22.12.2020.

⁴ Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2020. o Nacrtu uredbe Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027., Prilog 2.: Izjave (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0357).

⁵ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

⁶ SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0219.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu (COM(2019)0640) i svoju rezoluciju o njemu od 15. siječnja 2020.⁸,
- uzimajući u obzir posebno izvješće Međuvladina panela o klimatskim promjenama (IPCC) o globalnom zatopljenju od 1,5 °C, njegovo posebno izvješće o klimatskim promjenama i tlu te njegovo posebno izvješće o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena,
- uzimajući u obzir sporazum usvojen 12. prosinca 2015. na 21. konferenciji stranaka UNFCCC-a (COP21), održanoj u Parizu (Pariški sporazum),
- uzimajući u obzir Tematsko izvješće 22/2021 Europskog revizorskog suda, „Održivo financiranje: za preusmjeravanje financiranja na održiva ulaganja potrebno je dosljednije djelovanje EU-a“,
- uzimajući u obzir Tematsko izvješće 09/2022 Europskog revizorskog suda, „Potrošnja sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020. – Prijavljeni iznos veći je od stvarnoga“,
- uzimajući u obzir Tematsko izvješće 10/2021 Europskog revizorskog suda: „Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a: vrijeme je da se riječi pretoče u djela“
- uzimajući u obzir ciljeve UN-a u pogledu održivog razvoja,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o godišnjem izvješću o funkcioniranju schengenskog područja⁹,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 22. travnja 2022. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (COM(2022) 0184) i izvješće A9-0230/2022 o toj temi Odbora za proračune i Odbora za proračunski nadzor usvojeno 8. rujna 2022., koje je Parlament podržao na sjednici od 12. do 15. rujna 2022.,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava i rezoluciju Parlamenta o njemu od 19. siječnja 2017.¹⁰,
- uzimajući u obzir strategiju EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije¹¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. travnja 2022. općim smjernicama za pripremu proračuna za 2023., dio III. – Komisija¹²,

⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0005.

⁹ SL C 99, 1.3.2022., str. 158.

¹⁰ Usvojeni tekstovi: P8_TA(2017)0010.

¹¹ SL L 433I, 22.12.2020., str. 1.

¹² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0106.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. travnja 2022. o procjeni prihoda i rashoda Europskog parlamenta za finansijsku godinu 2023.¹³,
- uzimajući u obzir Nacrt općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023., koji je Komisija usvojila 1. srpnja 2022. (COM(2022)0400),
- uzimajući u obzir stajalište o Nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023., koje je Vijeće usvojilo 9.rujna 2022. i proslijedilo Europskom parlamentu 9. rujna 2022. (12108/2022 – C9-0306/2022),
- uzimajući u obzir članak 94. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenja drugih odbora,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0241/2022),

Dio III. – opći pregled

1. podsjeća da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 5. travnja 2022. o općim smjernicama za pripremu proračuna za 2023. utvrdio jasne političke prioritete za proračun za 2020.; ponovno potvrđuje čvrstu predanost tim prioritetima i iznosi sljedeće stajalište kako bi se osigurala odgovarajuća razina financiranja za njihovo ostvarenje; smatra da Unija mora raspolagati svim mogućim proračunskim sredstvima kako bi odgovorila na aktualnu krizu i usredotočila se na potrebe ljudi;
2. naglašava da se Unija suočava s iznimno složenim skupom izazova, uključujući izravne i neizravne posljedice rata u Ukrajini, visoku inflaciju, sve veće siromaštvo, visoke cijene energije i rizike za sigurnost opskrbe te pogoršanje gospodarskih izgleda, posebno za mala i srednja poduzeća (MSP) i najugroženija kućanstva, potrebu da se osigura pravedan, uključiv i održiv oporavak od pandemije, krize u mnogim drugim dijelovima svijeta, tehnološke promjene, uključujući sve veću digitalizaciju, rodnu neravnopravnost, rastuću hitnost da se riješi problem klimatskih promjena i kriza biološke raznolikosti i njihovih posljedica te potrebu da se ubrza pravedna tranzicija, među ostalim ulaganjima u energetsku učinkovitost; smatra da bi proračun Unije trebao doprinijeti rješavanju tih problema i pružiti odgovarajuću potporu svima, te istodobno izražava zabrinutost zbog iznimno ograničenih razlika do gornje granice, koje iznose otprilike jednu trećinu onih od prošle godine ili, u slučaju naslova 6., zbog nedostatka razlike do gornje granice te ograničene fleksibilnosti i kapaciteta za odgovor na krizu ugrađenih u proračun; smatra da je nužno, posebno u vrijeme rata, potaknuti ulaganja i rješiti problem nezaposlenosti te postaviti temelje za otporniju i održiviju Uniju, uz istodobno usmjeravanje na konkretnе mjere za suočavanje s posljedicama rata u svijetu; žali zbog činjenice da nacrt proračuna nije dovoljan odgovor na trenutačne izazove; podsjeća na to da višegodišnji finansijski okvir (VFO) nije uspostavljen kao odgovor na pandemiju, rat, visoku inflaciju, visoke cijene energije, velik broj izbjeglica, nova pristupanja, nesigurnost opskrbe hranom i humanitarne krize;
3. žali zbog stajališta Vijeća o nacrtu proračuna kojim se u usporedbi s prijedlogom Komisije predviđa smanjenje od 1,64 milijarde EUR u odobrenim sredstvima za

¹³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0127.

preuzimanje obveza i 530 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanja za naslove VFO-a; smatra da rezovi koje je predložilo Vijeće ne odražavaju ozbiljnost gore navedenih izazova s kojima se suočavaju Unija i njezini građani, da nisu zasnovani na objektivnoj procjeni provedbenih trendova niti apsorpcijskih kapaciteta i da su u suprotnosti s ključnim zajedničkim političkim prioritetima, čime se ugrožava sposobnost Unije da uspješno provede svoje ključne političke ciljeve i prioritete; smatra da Vijeće ne bi trebalo biti usmjereno na programe koji imaju koristi od prilagodbe predviđene člankom 5. Uredbe o VFO-u za „rebalans i stabilizaciju” jer bi to bilo u suprotnosti s ciljem te odredbe VFO-a, a to je jačanje posebnih političkih prioriteta; posebno podsjeća na to da se člankom 5. Uredbe o VFO-u ne predviđaju dodatna sredstva, kako je predložilo Vijeće; zaključuje da je stajalište Vijeća daleko od očekivanja Parlamenta; stoga odlučuje, u načelu, iznose odobrenih sredstava u svim linijama koje je Vijeće smanjilo vratiti na razinu iz nacrta proračuna, kako za operativne tako i za administrativne rashode, te nacrt proračuna uzeti kao početnu točku za stajalište Parlamenta;

4. zadržava odobrena sredstva unesena u nacrt proračuna za tematske posebne instrumente, odnosno pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi, Europski fond za prilagodbu globalizaciji i pričuvu za prilagodbu Brexitu; smatra da bi, imajući na umu nepredviđene, izvanredne i dosad nezabilježene izazove s kojima se Unija suočava, trebalo iskoristiti puni iznos instrumenta fleksibilnosti; smatra da je, s obzirom na trenutačne teške međusobno povezane krize, potrebno mobilizirati razlike do gornje granice za 2021. u okviru odjeljka (a) jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice i dodatna odobrena sredstva u okviru odjeljka (c) tog instrumenta;
5. podsjeća na svoje dugogodišnje stajalište da bi nove političke prioritete ili zadaće trebalo popratiti novim sredstvima; namjerava slijediti taj pristup za Akt o čipovima i prijedlog Programa Unije za sigurnu povezanost; u tom smislu pozdravlja činjenicu da prijedlog Komisije o jačanju europske obrambene industrije aktom o zajedničkoj javnoj nabavi ne podrazumijeva preraspodjelu iz ostalih programa niti izdvajanje sredstava unutar njih;
6. smatra da proračun Unije zbog svoje veličine, strukture i pravila ima vrlo ograničen kapacitet za to da se tijekom 2023. na odgovarajući način reagira na izazove s kojima se suočava Unija ili da se na odgovarajući način financiraju i provedu nove zajedničke ambicije ili inicijative Unije najavljene ugovoru predsjednice Komisije o stanju Unije 2022.; posebno podsjeća na to da su čelnici država ili vlada rusku ratnu agresiju na Ukrajinu opisali kao „tektonsku promjenu u europskoj povijesti” i da je Komisija izjavila da „nepredviđene potrebe koje su posljedica rata u Europi znatno nadilaze sredstva dostupna u aktualnom višegodišnjem finansijskom okviru”, zbog čega su potrebni novi izvori financiranja; naglašava da bi Unija trebala preuzeti vodeću ulogu u pružanju dostatne, pravodobne i pouzdane potpore Ukrajini zajedno s međunarodnim partnerima; smatra da je to dodatni dokaz da hitne potrebe za znatnom revizijom VFO-a, koja bi se trebala podnijeti što je prije moguće, a najkasnije u prvom tromjesečju 2023., među ostalim kako bi bio fleksibilniji, kako bi se po potrebi podignule gornje granice da se uzmu u obzir nove potrebe i novi prioriteti te riješili problemi nastali uključivanjem troškova financiranja Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI) u naslov 2.b;

7. ističe činjenicu da je stvarni napredak u pogledu novih vlastitih sredstava ključan za otplate EURI-ja i NGEU-a, kao i za finansijsku stabilnost i provedbu trenutačnih i budućih višegodišnjih finansijskih okvira; poziva Komisiju da osigura pravodobno uvođenje novih vlastitih sredstava, u skladu s planom utvrđenim u Međuinstitucijskom sporazumu od 16. prosinca 2020., te da ubrza prijedlog za drugi paket; potiče Vijeće da poštuje dogovoreni vremenski okvir i ostvari potretni napredak u okviru prvog skupa sredstava koji je Komisija predložila 22. prosinca 2021., s ciljem njihove brze provedbe;
8. naglašava da je potrebno odgovoriti na posljedice ruske ratne agresije na Ukrajinu, pandemije bolesti COVID-19, rastuće inflacije i povećanja nesigurnosti opskrbe energijom i hranom na razini Unije; posebno naglašava potrebu za dostačnim zelenim ulaganjima kako bi se ojačala energetska neovisnost EU-a i proveo zeleni plan; podsjeća da kohezijska i poljoprivredna politika ne mogu biti glavni izvor financiranja hitnih prioriteta, zbog toga što se ugrožava provedba dugoročnih ciljeva, te ističe potrebu za potporom regijama koje su teško pogodene pandemijom i energetskom krizom; poziva Komisiju da, u svjetlu ograničenih sredstava iz proračuna Unije za reagiranje na visoke cijene energije, analizira potencijalnu fleksibilnost i dodatne izvore sredstava uključujući sva neiskorištena sredstva iz VFO-a za razdoblje 2014. – 2020., kako bi se pružila potpora malim i srednjim poduzećima i ugroženim kućanstvima;
9. smatra da bi Unija trebala poduzeti usklađene mjere za rješavanje energetske krize i predlaže znatna dodatna ulaganja u tom području; podsjeća da će za postizanje tog cilja biti potrebna dodatna finansijska sredstva izvan proračuna za 2023.; stoga podsjeća na važnost pružanja dodatne finansijske potpore u okviru programa RepowerEU; poziva na hitan dogovor o RepowerEU-u i njegovu provedbu kako bi se što prije mogla isplatiti sredstva u cilju brzog povećanja energetske neovisnosti Unije strateškim ulaganjima, uključujući potporu MSP-ovima i ranjivim kućanstvima;
10. pozdravlja rad Komisije na novoj klasifikaciji za mjerjenje rodnog učinka potrošnje Unije; poziva Komisiju da se pobrine za to da ta klasifikacija bude usmjerena na točan i sveobuhvatan prikaz učinka programa na rodnu ravnopravnost kako bi se iz programa koji su trenutačno kategorizirani oznakom nula (zvjezdica) dobio najbolji učinak na rodnu ravnopravnost te kako bi se izvukle pouke za osmišljavanje programa; nadalje, poziva na proširenje primjene te klasifikacije na sve programe VFO-a kako bi se pokazali rezultati za proračun za 2023.; u tom kontekstu naglašava potrebu za sustavnim prikupljanjem i analizom podataka razvrstanih prema rodu; očekuje da će se sva rodno relevantna izvješća provesti na temelju količine, a ne broja mjera;
11. očekuje da će se postići ciljevi uključivanja klimatskih pitanja i biološke raznolikosti; u tom pogledu pozdravlja napore za transparentnijim i sveobuhvatnijim izvješćivanjem te naglašava potrebu za provođenjem dostačnih ex post evaluacija i radom na granularnosti raspoloživog datuma; poziva Komisiju da odgovori na zaključke Europskog revizorskog suda o preuveličanim rashodima u području klime; također pozdravlja izvješćivanje o rashodima povezanim s biološkom raznolikošću; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što se ciljevi za 2026. i 2027. možda neće postići te poziva Komisiju da pojača svoje napore za njihovo postizanje; poziva Komisiju da pri predstavljanju godišnjih proračuna objavi iznose i udjele rashoda kojima će se doprinijeti postizanju oba cilja po programu; poziva Komisiju da prati provedbu načela nenanošenja bitne štete i da poduzme potrebne korektivne mjere ako i kada to bude potrebno;
12. ponavlja da proračun EU-a za 2023. mora odražavati provedbu preporuka koje je

podržala Konferencija o budućnosti Europe;

13. stoga postavlja ukupnu razinu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za proračun za 2023. (svi dijelovi) na 187 293 119 206 EUR, što predstavlja povećanje od 1 702 055 778 EUR u odnosu na nacrt proračuna; odlučuje, osim toga, staviti na raspolaganje iznos od 836 090 000 EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koje odgovaraju iznosu opoziva iz članka 15. stavka 3. Financijske uredbe; utvrđuje ukupnu razinu odobrenih sredstava za proračun za 2023. (svi dijelovi) na 167 612 834 087 EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje;

Naslov 1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

14. ističe znatan doprinos naslova 1. rješavanju posljedica rata u Ukrajini i postizanju klimatskih i energetskih ciljeva Unije, među ostalim smanjenju ovisnosti Unije o fosilnim gorivima, uključujući ona iz Rusije, podupiranjem istraživanja i ulaganja u održive energetske i prometne sektore; ponovno ističe potencijal programa ovog naslova za učvršćivanje Ukrajine na jedinstvenom tržištu, u infrastrukturnoj mreži i području istraživanja;
15. podržava prijedlog u nacrtu proračuna da se za tri klastera navedena u relevantnoj Zajedničkoj političkoj izjavi priloženoj Uredbi o programu Obzor Europa stavi na raspolaganje 77,3 milijuna EUR opozvanih sredstava¹⁴; konstatira, međutim, da preostala opozvana sredstva za istraživanje za 2021. i 2020. iznose 836,09 milijuna EUR; unatoč ograničenim raspoloživim sredstvima i znatnim potrebama ustraje u tome da da bi taj neočekivano visok iznos opozvanih sredstava za istraživanja, koji Komisija nije predviđela tijekom pregovora o VFO-u, trebao biti dostupan u cijelosti u okviru programa Obzor Europa, u skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe; podsjeća na vrlo visoku dodanu vrijednost Unije i izvrsnu stopu provedbe tog programa; stoga čvrsto vjeruje da bi preostali iznosi trebali dovesti do znatnog povećanja sredstava za ključne istraživačke prioritete, kao što su zdravlje (uključujući dugotrajni COVID, sindrom post-COVID, posebno za klinička ispitivanja), klima, mobilnost i energija, kultura i kreativnost, među ostalim za daljnji razvoj novog europskog Bauhausa, te hrana, bioekonomija, prirodni resursi i okoliš, kako bi se riješili gorući problemi s kojima se Unija suočava i pružila dodatna potpora istraživačima u okviru mjera inicijative Marie Skłodowska-Curie, uključujući istraživače iz Ukrajine, s posebnim naglaskom na europski zeleni plan, Digitalnu agendu i jačanje Europe u svijetu;
16. ističe duboku zabrinutost zbog predloženog načina upravljanja Fondom Europskog vijeća za inovacije i poziva Komisiju da se uključi u otvoreni dijalog s Parlamentom o načinu upravljanja Fondom kako bi se osiguralo pravilno izvršenje proračuna;
17. poništava preraspodjеле koje je Komisija predložila za financiranje Akta o čipovima i Programa za sigurnu povezanost, u skladu sa svojim stajalištem da bi se nove inicijative trebale financirati svježim novcem, te briše relevantne rezerve Vijeća, čime se osigurava odgovarajuća razina financiranja za prioritete programa Obzor Europa, programa

---

¹⁴ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

Digitalna Europa i Svemirskog programa Unije; ponovno stavlja na raspolaganje opozvana sredstva za istraživanje kako bi se nadoknadio izdvajanje sredstava u okviru programa Obzor Europa za Akt o čipovima i Program za sigurnu povezivost, tako da ti novi prijedlozi ne odvraćaju od postojećih istraživačkih prioriteta; naglašava da se apsorpcija sredstava iz NGEU-a ne može upotrijebiti za opravdanje neprovođenja članka 15. stavka 3. Financijske uredbe i neiskorištavanja znatnih iznosa opozvanih sredstava u vrijeme krize;

18. podsjeća na to da je Instrument za povezivanje Europe (CEF) ključan za poticanje ulaganja u razvoj održivih transeuropskih mreža visokih performansi; naglašava da Instrument za povezivanje Europe mora imati ključnu ulogu u dekarbonizaciji gospodarstva Unije tako što se njime podupire infrastruktura za alternativna goriva i energiju iz obnovljivih izvora, čime se ubrzava zelena tranzicija i povećava energetska neovisnost i sigurnost Unije, te se promiče međusobna povezanost diljem područja Unije, među ostalim s Pirenejskim poluotokom i s udaljenim, rijetko naseljenim regijama; naglašava da je dosad nezabilježen i neizazvan vojni napad Rusije na Ukrajinu razlog za hitnu potporu prometnoj infrastrukturni u Ukrajini i onoj koja vodi prema Ukrajini („rute solidarnosti“) kako bi se omogućio prijevoz ključne robe u oba smjera; stoga predlaže povećanje odobrenih sredstava za financiranje potprograma CEF-a za promet i energetiku u ukupnom iznosu od 90 milijuna EUR iznad razine iz nacrta proračuna;
19. naglašava da je jedinstveno tržište koje dobro funkcionira u središtu oporavka i dugoročne konkurentnosti Unije; ističe važnost njegova očuvanja i prilagodbe u kontekstu brojnih izazova; poziva Komisiju da podnese potrebne prijedloge, među ostalim u okviru pisma izmjene, kako bi se premostio mogući jaz između stupanja na snagu Akta o digitalnim uslugama i povrata naknada za nadzor;
20. naglašava da su poslovni subjekti, a posebno MSP-ovi, koji čine okosnicu europskoga gospodarstva, teško pogodjeni trenutačnim krizama, među ostalim u turističkom, kulturnom i kreativnom sektoru, koji su pretrpjeli ozbiljno smanjenje, te posljedicama ruske ratne agresije na Ukrajinu, posebno visokih cijena energije; podržava povećanje od 10 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna za MSP-ove u okviru klastera „Jedinstveno tržište“; također predlaže povećanje od jednog milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna kako bi se podržao tekući rad Europske savjetodavne skupine za finansijsko izvještavanje (EFRAG) u pripremi visokokvalitetnih standarda izvješćivanja, pod uvjetom da EFRAG donese plan rada u kojem se navode mjere za osiguravanje odgovarajućeg transparentnog propisanog postupka i javnog nadzora te ujednačene zastupljenosti dionika;
21. stoga povećava razinu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za naslov 1. za 663 650 000 EUR u odnosu na nacrt proračuna (isključujući pilot-projekte i pripremna djelovanja), što će se financirati korištenjem dostupne razlike do gornje granice i mobiliziranjem posebnih instrumenata; nadalje, za taj naslov stavlja na raspolaganje ukupan iznos od 836 090 000 EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza koji odgovara sredstvima opozvanima u skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe, čime se opozvana sredstva ponovno stavljeni na raspolaganje u usporedbi s nacrtom proračuna povećavaju za 677 278 157 EUR;

Podnaslov 2.a – Ekonomска, социјална и територијална кохезија

22. ističe središnju ulogu kohezijske politike kao ključne investicijske politike i konvergencijskog instrumenta Unije za promicanje održivog rasta i podupiranje sveukupnog skladnog razvoja država članica i njihovih regija uključujući među regijama i unutar njih; očekuje da će se nakon zakašnjelog početka procesa programiranja u prve dvije godine VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. provedba trebala ubrzati 2022.; poziva države članice i Komisiju da ubrzaju postupak programiranja kako bi 2023. počela provedba kohezijskih fondova, što će pomoći u rješavanju socijalnih, ekonomskih i teritorijalnih nejednakosti i poticanju gospodarstva Unije te pomoći javnom i privatnom sektoru, MSP-ovima i građanima u ovim teškim vremenima; ističe rizik od kašnjenja projekata zbog pandemije i rata u Ukrajini; traži od Komisije da procijeni i, prema potrebi, predloži potrebne prilagodbe politika i mjere potpore kako bi se osigurao nastavak i potpuna provedba svih projekata;
23. prihvaća stajalište Vijeća u pogledu naslova 2.a;

Podnaslov 2.b – Otpornost i vrijednosti

24. ponavlja da se, unatoč zahtjevima Parlamenta da se Instrument za oporavak stavi iznad gornjih granica, troškovi refinanciranja plaćaju iz naslova 2.b; konstatira da će, u kontekstu nepredviđene situacije na finansijskom tržištu zbog ruske agresije na Ukrajinu, koja i dalje negativno utječe na gospodarstvo Unije te ga usmjerava na niži rast i veću inflaciju te rast kamatnih stopa, linija namijenjena za troškove financiranja EURI-ja vjerojatno biti u potpunosti potrebna i da bi potrebe mogle znatno premašiti predviđeni iznos; žali zbog činjenice da to de facto utječe na programe u okviru istog naslova jer se ograničava mogućnost Komisije da predloži navedena povećanja finansijskog programiranja ondje gdje su potrebna; konstatira da se troškovi financiranja EURI-ja ne bi trebali preuzimati iz posebnih instrumenata namijenjenih za rješavanju nepredviđenih problema, kao što su posljedice rata u Ukrajini i energetska kriza;
25. stoga predlaže iznos od 200 milijuna EUR iznad razine iz nacrtta proračuna za vodeći program Erasmus+, usmjeren na mobilnost u svrhu učenja u području obrazovanja i osposobljavanja, u skladu s potrebom koju je utvrdila Komisija za pružanje potpore ukrajinskim studentima i nastavnom osoblju, kao i svim studentima u cilju ublažavanja visoke inflacije; ističe da će ta odobrena sredstva pomoći i u izjednačavanju finansijskog profila programa Erasmus+, koji je koncentriran na kraj razdoblja, čime će se osigurati dosljednije godišnje financiranje tog programa sa stabilnom potražnjom na godišnjoj razini; nadalje ističe da će veća sredstva doprinijeti tekućim naporima da se program učini zelenijim i uključivijim te da se omogući nastavak rada nakon Europske godine mladih 2022.; ističe najavu predsjednice von der Leyen u svojem govoru o stanju Unije da bi 2023. trebala biti Europska godina vještina, za što bi bila potrebna potpora iz proračuna za 2023.;
26. podsjeća na to da u okviru potprograma za sport Erasmus+ podupire neprofitna sportska događanja usmjerena na daljnji razvoj europske dimenzije sporta i promicanje pitanja važnih za sport na lokalnoj razini; ističe presudnu ulogu sporta u borbi protiv diskriminacije i promicanju socijalne uključenosti; stoga podupire potrebno i ciljano

povećanje sredstava u iznosu od 10 milijuna EUR za liniju „sport” kako bi se omogućilo da se programom podrže specijalne olimpijske igre koje se održavaju u Berlinu 2023.;

27. ističe da Europske snage solidarnosti (ESC) pomažu mladima da steknu praktično iskustvo u drugoj državi članici, čime se poboljšava njihova zapošljivost i izgledi u životu; nadalje naglašava da Europske snage solidarnosti financiraju dobrovoljni humanitarni rad koji se obavlja u okviru Tijela za humanitarnu pomoć, koje može pružiti značajnu humanitarnu pomoć izvan područja sukoba; stoga odlučuje povećati odobrena sredstva za Europske snage solidarnosti za osam milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna;
28. naglašava da pandemija bolesti COVID-19 još nije završena te ističe potrebu za održavanjem potpore zdravstvenim sustavima kako bi se preko programa „EU za zdravlje” povećala njihova otpornost i poboljšala pripravnost; nadalje ističe ključnu ulogu koju taj program ima u podupiranju plana za borbu protiv raka, farmaceutske strategije za Europu i novoosnovanog Tijela za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize; stoga poništava nerazmjerne i neopravdano smanjenje koji je predložilo Vijeće i jača program za 25 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna, među ostalim za potporu mjerama za postizanje univerzalnog zdravstvenog osiguranja u cijeloj Uniji, koje obuhvaćaju kvalitetan pristup uslugama u području spolnog i reproduktivnog zdravlja;
29. ističe sve brojnije i ozbiljnije prirodne katastrofe u Europi, što je nedavno bilo vidljivo iz rekordnih šumskih požara tijekom ljeta 2022.; žali zbog toga što će se zbog klimatskih promjena takve ekstremne vremenske pojave koje često rezultiraju krizama intenzivirati te će ih biti mnogo više; stoga odlučuje, među ostalim i u skladu s obvezom koju je predsjednica Komisije preuzela u svojem govoru o stanju Unije 2022., ojačati Mechanizam Unije za civilnu zaštitu za 20 milijuna EUR kako bi se povećao kapacitet Unije za odgovor i bolje zaštitiли njezini građani, uključujući kapacitete za mobilizaciju medicinskih jedinica u hitnim situacijama, te naglašava potrebu za ulaganjem u ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama u posebno osjetljivim regijama;
30. podsjeća na to da su kulturni i kreativni sektor, a često i mali poslovni subjekti, pojedinačni umjetnici i neprofitne organizacije u zajednici, teško pogoden pandemijom bolesti COVID-19 i s njom povezanim javnozdravstvenim mjerama; ističe ključnu ulogu programa Kreativna Europa u podupiranju europske kreativnosti i vrijednosti Unije, kao i oporavka kulturnog i kreativnog sektora, poticanju medijske pismenosti i borbi protiv dezinformacija; stoga odlučuje povećati odobrena sredstva za taj program za 2023. za 12 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna;
31. naglašava potrebu za promicanjem poštovanja vladavine prava i temeljnih prava; ističe ključnu ulogu programa Gradani, ravnopravnost, prava i vrijednosti u jačanju vrijednosti Unije, europskog građanstva i demokracije, ravnopravnosti, rodne ravnopravnosti i vladavine prava u Uniji te u pružanju potpore žrtvama rodno uvjetovanog nasilja; stoga poništava rezove Vijeća za taj program; nadalje, odlučuje pojačati potprogram Daphne za dva milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna kako bi se riješio problem rodno uvjetovanog nasilja koje se pogoršalo od pandemije, kao i svih

oblika nasilja nad izbjeglicama, djecom, mladima i drugim ugroženim skupinama, te potprogram „Uključivanje i sudjelovanje građana” za 1,5 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna, posebno kako bi se osiguralo odgovarajuće djelovanje nakon Konferencije o budućnosti Europe;

32. podsjeća na važnost pružanja potpore socijalnom dijalogu i osposobljavanja radnika te osiguravanja stabilnog izvora financiranja za tu svrhu; poziva Komisiju da se pobrine za dobru apsorpciju povezanih proračuna;
33. smatra da je potrebno dovoljno odobrenih sredstava u proračunskoj liniji za tursku zajednicu na Cipru kako bi se jasno doprinijelo nastavku i jačanju misije Odbora za nestale osobe na Cipru te pružila potpora Tehničkom odboru za kulturnu baštinu dviju zajednica;
34. ističe važnost zaštite proračuna Unije od prijevara, korupcije i drugih zabranjenih oblika ponašanja koji negativno utječu na proračun Unija i nacionalne proračune; naglašava, u tom kontekstu, središnju ulogu koju Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ima u zaštiti finansijskih interesa Unije, među ostalim u pogledu upotrebe sredstava instrumenta NextGenerationEU, te u osiguravanju usklađenosti s vladavinom prava; stoga odlučuje primijeniti ciljana povećanja na Ured europskog javnog tužitelja i povećati broj osoblja kako bi se tom tijelu omogućilo da ispunji svoj mandat, čime se jačaju napor u borbi protiv prijevara, korupcije, pranja novca i organiziranog kriminala; poziva sve države članice da se pridruže Uredu europskog javnog tužitelja i osiguraju bolju zaštitu finansijskih interesa Unije; podsjeća na važnost poštovanja općeg sustava uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije;
35. smatra da je potrebno osigurati odgovarajuće i stabilne izvore financiranja za institucijsku komunikaciju kako bi se Uniji omogućilo da surađuje s građanima, među ostalim na lokalnoj razini, suprotstavi dezinformiranju i olakša sudjelovanje građana u demokratskom životu, što je još hitnije s obzirom na ruski rat protiv Ukrajine; stoga vraća razinu iz nacrtta proračuna na relevantne linije;
36. povećava iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za podnaslov 2.b za ukupno 272 821 707 EUR u odnosu na nacrt proračuna (isključujući pilot-projekte i pripremna djelovanja), što će se financirati korištenjem dostupne razlike do gornje granice i mobiliziranjem posebnih instrumenata;

Naslov 3. Prirodni resursi i okoliš

37. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog utjecaja ruskog rata protiv Ukrajine i njegovih gospodarskih posljedica, kao i ekstremnih vremenskih uvjeta, uključujući teške i dugotrajne suše, na proizvodnju i distribuciju u poljoprivrednom sektoru i na tržištima hrane; ističe stratešku ulogu koju poljoprivreda ima u izbjegavanju prehrambene krize time što pruža sigurnu i visokokvalitetnu hranu po pristupačnim cijenama diljem Europe; podsjeća da je 2023. prva godina nove zajedničke poljoprivredne politike kojom će se pružiti potpora poljoprivrednicima u Uniji, koji imaju ključnu ulogu u održavanju gospodarske otpornosti ruralnih područja, kako bi se smanjila opterećenost dugom mladih poljoprivrednika i kako bi im se pomoglo s većim kamatnim stopama na

zajmove i višim ulaznim troškovima; smatra da krizna situacija opravdava djelomičnu mobilizaciju nove pričuve za poljoprivredu za najmanje 10 milijuna EUR za mlade poljoprivrednike; poziva Komisiju da pripremi odgovarajuće izvanredne mjere u skladu s relevantnim odredbama temeljnog akta i da prema potrebi poveća iznos koji treba mobilizirati;

38. ponovno ističe važnost programa LIFE u podupiranju djelovanja u području zaštite klime i zaštite okoliša te njegovu ključnu ulogu u osmišljavanju mjera koje će poslužiti kao primjer i poticanju mjera za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima te za zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti; poziva na povećanje razine proračunske potpore za program LIFE u raznim potprogramima; naglašava da će svako godišnje jačanje programa LIFE podrazumijevati napredak u smjeru integriranja ciljeva i ambicija u područjima klime i biološke raznolikosti; smatra da trenutačne okolnosti opravdavaju stavljanje posebnog naglaska na članak koji obuhvaća prelazak na čistu energiju;
39. ističe da je proračun Europske agencije za okoliš potrebno znatno povećati kako bi se osigurala dovoljna finansijska sredstva i osoblje za potpunu provedbu europskog zelenog plana i srodnih politika kao jednog od glavnih stupova preobrazbe gospodarstva Unije u pravedno, uključivo, održivo, otporno i ugljično neutralno gospodarstvo; smatra da bi Komisija pod svaku cijenu trebala izbjegći ugrožavanje provedbe i primjene politika i zakonodavstva u području okoliša;
40. ističe važnu ulogu planova za pravednu tranziciju i potrebu za njihovim pravovremenim odobravanjem u trenutačnoj gospodarskoj i geopolitičkoj situaciji kako bi se osigurala potrebna ulaganja i rast u Uniji; naglašava da je potrebno osigurati neometanu provedbu Fonda za pravednu tranziciju kao ključnog instrumenta za povećanje energetske neovisnosti i inovacijskih kapaciteta Unije te za rješavanje socioekonomskih problema i pitanja energetske tranzicije kao odgovora na klimatske ciljeve;
41. povećava odobrena sredstva za preuzimanje obveza za naslov 3. (isključujući pilot-projekte i pripremna djelovanja) za 61 240 000 EUR u odnosu na nacrt proračuna, što će se financirati upotrebom dijela raspoložive razlike do gornje granice;
42. podsjeća na to da će se, kao i obično, pismom izmjene pojasniti stanje u pogledu EFJP-a i da se tijekom postupka mirenja pristup izmjenama u naslovu 3. može prilagoditi tome;

Naslov 4. Migracije i upravljanje granicama

43. primjećuje da je 2022. zbog rata protiv Ukrajine bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 150 milijuna EUR za Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI) kako bi se pružila potpora državama članicama koje primaju osobe koje bježe od sukoba; pozdravlja odluku o aktivaciji Direktive o privremenoj zaštiti koja će, zbog prirode sukoba i napora država članica da zaštite žene i djecu od trgovine ljudima, uključujući trgovinu ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja, podrazumijevati dugoročniju finansijsku obvezu i iziskivati trajnu proračunsku potporu državama

članicama; stoga odlučuje povećati sredstva Fonda za azil, migracije i integraciju za 100 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna za 2023.;

44. podsjeća na to da je 2022. također bilo potrebno osigurati dodatna sredstva za Instrument za upravljanje granicama i vize (BMVI) kako bi se omogućilo pružanje dodatne potpore najizloženijim državama članicama u kontekstu rata te poduprla daljnja integracija Rumunjske, Bugarske i Hrvatske u šengensko područje; nadalje, žali zbog toga što je Komisija u više navrata predložila smanjenje dogovorenih finansijskih omotnica za BMVI kako bi se pronašla sredstva za agencije u području pravosuđa i unutarnjih poslova s proširenim mandatima, uključujući Europol u nacrtu proračuna; odlučuje, na temelju navedenih razmatranja, povećati sredstva za BMVI za 25 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna za 2023.;
45. podsjeća na ključnu ulogu Agencije Europske unije za azil u pružanju potpore državama članicama u postupcima azila i međunarodne zaštite te konstatira da se njezino radno opterećenje povećalo, i zbog rata protiv Ukrajine i zbog novih zadaća koje su joj povjerene u okviru proširenog mandata; stoga odlučuje povećati broj zaposlenih u Agenciji;
46. ističe potrebu za dalnjim povećanjem odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i osoblja agenciju eu-LISA u skladu s utvrđenim potrebama te agencije, čime će joj se omogućiti nastavak provedbe niza ključnih projekata Unije u području unutarnje sigurnosti i upravljanja granicama tijekom 2023.;
47. ističe važnost učinkovite Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) za pružanje pomoći državama članicama u upravljanju zajedničkim vanjskim granicama Unije i osigurati integrirano upravljanje granicama uz potpuno poštovanje temeljnih prava; primjećuje da Frontex i dalje ima poteškoća s apsorpcijom velikog godišnjeg povećanja odobrenih sredstava i zapošljavanjem potrebnog dodatnog operativnog osoblja; poziva Komisiju da provede detaljnu analizu tog problema kako bi se poboljšala provedba pod nadzorom Parlamenta; stoga odlučuje podržati prijedlog Vijeća za smanjenje sredstava Frontexa za 2023. za 50 milijuna EUR; no ističe da Frontexu treba osigurati potrebna proračunska sredstva kako bi ispunio svoj mandat i obveze;
48. povećava ukupni iznos naslova 4. za 130 430 664 EUR u odnosu na iznos iz stajališta Vijeća i za 80 430 664 EUR u odnosu na nacrt proračuna, koji će se financirati iz dijela raspoložive razlike do gornje granice;

Naslov 5. Sigurnost i obrana

49. ističe važnost jačanja europske suradnje u obrambenim pitanjima uzimajući u obzir rusku ratnu agresiju protiv Ukrajine i izrazito nestabilno međunarodno okružje; smatra da takva suradnja čini Europu i njezine građane sigurnijima, ali i dovodi do veće učinkovitosti i potencijalnih ušteda; u tom pogledu poziva na povećanje sredstava za razvoj kapaciteta u okviru Europskog fonda za obranu kako bi se potaknula inovativna i konkurentna obrambena industrijska baza koja će doprinijeti strateškoj autonomiji Unije;

50. također predlaže povećanje sredstava za vojnu mobilnost kako bi se državama članicama pomoglo da djeluju brže i učinkovitije; konstatira da su potrebna dostatna finansijska sredstva za potporu misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike, među ostalim s pomoću mjera kao što su financiranje prometne infrastrukture s dvojnom namjenom te pojednostavljenje diplomatskih odobrenja i carinskih propisa; konstatira da bi se vojna mobilnost mogla potaknuti i hitnim pristupanjem Rumunjske, Bugarske i Hrvatske šengenskom području; podsjeća na to da neuspjeh u rješavanju tog pitanja ima štetan gospodarski i geostrateški učinak; ističe da treba zadržati razinu sredstava iz nacrta proračuna Fonda za unutarnju sigurnost kako bi se osigurala dostatna sredstva za borbu protiv teškog i organiziranog kriminala s prekograničnom dimenzijom i kiberkriminalitetom;
51. povećava iznos za naslov 5. za ukupno 81 192 700 EUR u odnosu na nacrt proračuna (isključujući pilot-projekte i pripremna djelovanja), što će se financirati upotrebom dostupne razlike do gornje granice i mobiliziranjem posebnih instrumenata;

Naslov 6. Susjedstvo i svijet

52. s dubokom zabrinutošću primjećuje da su ruska agresija na Ukrajinu i njezini globalni učinci drastično povećali potrebe za humanitarnom pomoći, koje su već bile pod pritiskom zbog manjka finansijskih sredstava i porasta broja kriza i sukoba u svijetu; traži znatno povećanje humanitarne pomoći kako bi se riješio problem nezapamćenog jaza između potreba i dostupnih resursa; žali zbog činjenice da za naslov 6. da nema raspoloživih sredstava i da on stoga nije prikladan za trenutačnu situaciju niti za rješavanje eventualnih novih kriza; smatra da bi se raspoloživa sredstva naslova 6. trebala hitno povećati; žali zbog toga što se nacrtom proračuna ne može barem održati trenutačna razina odgovora dok se humanitarne potrebe i hitne situacije diljem svijeta naglo povećavaju, posebno zbog pogoršanja nesigurnosti opskrbe hranom zbog učinka ruske ratne agresije na Ukrajinu, sve jačih učinaka klimatskih promjena i sve težih katastrofa izazvanih klimatskim promjenama i novonastalih sukoba; duboko je zabrinut da čak i uz povećanja koja je Parlament predložio ne bi bilo dovoljno sredstava za zadovoljavanje potreba za humanitarnom pomoći tijekom 2023.;
53. poziva na kontinuiranu i znatnu potporu istočnom susjedstvu, posebno za zemlje koje pomažu izbjeglicama koje bježe iz Ukrajine i koje su suočene s inflacijom i visokim cijenama energije i hrane; smatra da je potrebno podupirati političke, gospodarske i socijalne reforme i aktere civilnog društva, posebno aktiviste za ljudska prava i demokraciju, organizacije civilnog društva koje brane prava žena i prava zajednice LGBTIQ+ ili pružaju pomoći progonjenim osobama i političkim zatvorenicima, zajedno s ukrajinskim i moldavskim organizacijama koje su bile prisiljene restrukturirati svoje aktivnosti zbog ruske ratne agresije, organizacijama koje doprinose borbi protiv korupcije i neovisnim medijima koji pomažu u razotkrivanju dezinformacija i propagande;
54. traži da se južnom susjedstvu dodijele dodatna sredstva kako bi se poduprle političke, gospodarske i društvene reforme; pozdravlja nedavnu najavu stalne predanosti Unije višegodišnjem financiranju agencije UNRWA; ističe da cilj povećanja odobrenih sredstava za južno susjedstvo zapravo osiguravanje predvidivog financiranja agencije

UNRWA s obzirom na njezinu ključnu ulogu u zaštiti palestinskih izbjeglica i zadovoljavanju njihovih osnovnih potreba, kao i u pružanju doprinosa njihovu humanom razvoju;

55. jača tematske programe i djelovanja za brzi odgovor u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI-GE), posebno preko programa „People”, kako bi se odgovorilo na posljedice rata u Ukrajini, razvili čvršći zdravstveni sustavi i uklonili nedostaci u pristupu osnovnim zdravstvenim uslugama te kako bi se financirale mjere za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje s pomoću programa „Planet” te upotrebom linije za otpornost za poticanje sinergija među djelovanjima u području humanitarne pomoći, razvoja, javnih ulaganja i mirovnih djelovanja, posebno u zemljama kandidatkinjama za pristupanje koje još nemaju koristi od Instrumenta pretpripravnih pomoći;
56. ističe potrebu za povećanjem finansijskih sredstava za zapadni Balkan u okviru Instrumenta pretpripravnih pomoći kako bi se podržao gospodarski razvoj i zapošljavanje te u smislu geopolitičkog prioriteta, posebno u kontekstu ruske neizazvane ratne agresije na Ukrajinu, koja se snažno odrazila diljem te regije, ali ustraje u uvjetima u pogledu vladavine prava za svaki euro dodijeljen u okviru proračuna za 2023.; u tom kontekstu poziva Komisiju da dio dodatnih sredstava za program Erasmus+ iskoristi za veće financiranje ustanova visokog obrazovanja u svrhu novog programa stipendija za studente iz zemalja zapadnog Balkana;
57. poziva da se Ukrajina i Republika Moldova što prije uključe u područje primjene Instrumenta pretpripravnih pomoći te da se u skladu s time poveća finansijska omotnica programa; smatra da je potrebno pružiti potporu Ukrajini i Moldovi, kao novim zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u, te Gruziji, kao vjerojatnoj podnositeljici zahtjeva, na njihovu putu prema članstvu u EU-u; poziva da se osigura finansijska pomoć u okviru instrumenta IPA III u cilju promicanja međunarodne dimenzije programa Erasmus+;
58. odlučuje povećati potporu za stratešku komunikaciju, osobito za mjere suzbijanja globalnog dezinformiranja sustavnim praćenjem i razotkrivanjem dezinformacija koje šire državni i ostali akteri;
59. ističe ključnu ulogu makrofinansijske pomoći EU-a Moldovi, Albaniji, Bosni i Hercegovini, Gruziji, Kosovu, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji i Ukrajini u poticanju ulaganja te u podupiranju oporavka od krize prouzročene bolešću COVID-19 i posljedica rata;
60. povećava ukupni iznos naslova 6. za 465 000 000 EUR u odnosu na nacrt proračuna, što će se financirati mobilizacijom posebnih instrumenata;

Naslov 7. Europska javna uprava

61. smatra da su rezovi Vijeća u tom naslovu, koji su osmišljeni da bi se izbjeglo korištenje instrumenta fleksibilnosti, kako je predloženo u nacrtu proračuna, neopravdani i da ne bi omogućili Komisiji da ispuni svoje zadaće; stoga zadržava razinu iz nacrta proračuna

za administrativne rashode Komisije, među ostalim za njezine uredе;

62. ističe rizike za unutarnju sigurnost Unije koji proizlaze iz ruske invazije na Ukrajinu; u tom kontekstu pozdravlja pokretanje centra za potporu unutarnjoj sigurnosti i upravljanju granicama u Moldovi i poziva Komisiju da olakša i ubrza potpunu operativnost tog centra pružanjem logističke i finansijske potpore u vidu suradnje s Glavnom upravom za unutarnje poslove i Glavnom upravom za pravosuđe te sa stručnjacima Unije iz relevantnih agencija EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove raspoređenima u Moldovi;
63. naglašava da je važno osigurati da Komisija ima dovoljno osoblja za ispunjavanje svojih zadaćа, uključujući one koje se odnose na nove inicijative i novodoneseno zakonodavstvo; stoga poziva Komisiju da se pobrine da raspolaže dodatnim osobljem potrebnim za učinkovitu i djelotvornu provedbu; u tom kontekstu ističe učinak zakonodavnih prijedloga u okviru zelenog plana EU-a, Akta o digitalnom tržištu i Akta o digitalnim uslugama te povećanja potrošnje Unije zbog instrumenta Next Generation EU i Mechanizma za oporavak i otpornost na potrebe osoblja u određenim službama, posebno u Glavnoj upravi Komisije za okoliš (DG ENV), Glavnoj upravi za tržišno natjecanje (DG COMP), Glavnoj upravi za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije (DG CNECT) i Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF); izražava zabrinutost zbog toga što Komisija nema potrebno osoblje za obavljanje potrebnog posla; traži od Komisije da uzme u obzir te potrebe za osobljem, a da pritom ne ugrozi broj zaposlenih u ostalim dijelovima institucije;
64. poziva na brzo donošenje ciljane revizije Financijske uredbe koju je predložila Komisija u vezi s postupanjem sa zateznim kamatama za zakašnjelo vraćanje ukinutih ili smanjenih kazni za kršenje pravila tržišnog natjecanja kako bi se izbjegao pritisak na rashode u okviru naslova 7.;

Pilot-projekti i pripremna djelovanja

65. ponavlja da su pilot-projekti i pripremna djelovanja važni kao sredstva za formuliranje političkih prioriteta i uvođenje novih inicijativa koje bi se mogle pretvoriti u trajne aktivnosti i programe Unije; nakon pažljive analize svih podnesenih prijedloga i uzimajući u potpunosti u obzir procjene Komisije o njihovu poštovanju pravnih zahtjeva i provedivosti, donosi ujednačen paket pilot-projekata i pripremnih djelovanja u kojima se odražavaju politički prioriteti Parlamenta; poziva Komisiju da brzo provede pilot-projekte i pripremna djelovanja te pruži povratne informacije o njihovoј uspješnosti i rezultatima postignutima na terenu;

Plaćanja

66. ističe potrebu da se osigura dostatna razina odobrenih sredstava za plaćanje u proračunu za 2023. te kao opće pravilo odlučuje poništiti rezove Vijeća i povećati odobrena sredstva za plaćanje u onim linijama u kojima je izmijenjen iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza; naglašava da je potrebno ubrzati provedbu programa kako bi se izbjegli zaostaci u plaćanjima u drugoj polovici razdoblja VFO-a;

Ostali dijelovi

Dio I. – Europski parlament

67. zadržava nepromijenjenu ukupnu razinu svojeg proračuna za 2023. u iznosu od 2 268 777 642 EUR, u skladu sa svojim procjenama prihoda i rashoda usvojenima na plenarnoj sjednici 7. travnja 2022. i ažuriranim 3. svibnja 2022. na zahtjev Komisije zbog promjene procijenjene stope indeksacije; odlučuje na umjetan i proračunski neutralan način uključiti 98 radnih mesta u svoj plan radnih mesta za samo jednu godinu kako bi se omogućila integracija uspješnih kandidata na internom natječaju u svjetlu primjene članka 29. stavka 4. Pravilnika o osoblju, slično onome što je učinjeno u proračunu za 2020.; ažurira napomene za pet proračunskih linija kako bi se dodala mogućnost nadoknade troškova sudjelovanja podnositelja predstavki, uključujući putne troškove, troškove boravka i dodatne troškove, tijekom službenih putovanja Odbora za predstavke izvan prostorija Europskog parlamenta;
68. potvrđuje važnu ulogu koju Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade ima u pogledu transparentnosti, dobrog finansijskog upravljanja i raznolikosti političkog sustava osiguravanjem primjene zajedničkih pravila; konstatira da je to Tijelo neovisno tijelo Unije, iako je njegov proračun uvršten u dio I. – Europski parlament; stoga odlučuje stvoriti zasebnu stavku za plaće i naknade osoblja koje radi za Tijelo te zasebnu liniju u organigramu Europskog parlamenta koja pokriva njegova radna mjesta, bez dodatnih odobrenih sredstava u nacrtu proračuna;
69. traži od Predsjedništva da se za članak 3.2.3. – Podupiranje demokracije i jačanje parlamentarnih sposobnosti parlamenata trećih zemalja osiguraju dovoljna sredstva kako bi Europski parlament učinkovito doprinio organizaciji trećeg izdanja konferencije na visokoj razini Globalnog kampusa za ljudska prava, ako je to potrebno i moguće, među ostalim putem zahtjeva administracije Parlamenta za prijenos sredstava tijekom godine izvršenja proračuna;
70. u skladu sa svojom Rezolucijom od 7. travnja 2022. o procjeni prihoda i rashoda za finansijsku godinu 2023. i uzimajući u obzir odgovore glavnog tajnika od 20. srpnja 2022.:
  - (a) podsjeća na to da nedostaci u borbi protiv kibernetičke i hibridne nesigurnosti u jednoj instituciji mogu utjecati na sve; stoga ponavlja da je važno da proračun Parlamenta bude na odgovarajući način opremljen za jačanje njegovih kapaciteta za borbu protiv kiberprijetnji i hibridnih prijetnji u korist svih institucija, posebno u svjetlu ruske ratne agresije na Ukrajinu, sve većeg broja napada posljednjih godina i predstojećih europskih izbora 2024.;
  - (b) prima na znanje trenutačne mjere koje uprava poduzima za borbu protiv dezinformacija i sve mjere usmjerene na pogrešno predstavljanje stajališta zastupnika u Europskom parlamentu, posebno s obzirom na europske izbore 2024.; ponavlja poziv na pojačanu suradnju među svim uključenim akterima na međuinstitucijskoj razini;

- (c) prima na znanje potporu koja je pružena Skupini za potporu demokraciji i koordinaciju izbora i njezinim vodećim članovima u provedbi aktivnosti potpore demokraciji; pozdravlja pojačane aktivnosti i poziva na daljnju potporu komunikaciji s građanima pružanjem informacija i na jezicima jezičnih manjina, regija i zajednica, kada je to primjereno, te borbi protiv dezinformacija s posebnim naglaskom na novim prioritetnim zemljama;
- (d) naglašava da Odbor Parlamenta za proračune treba pravovremeno i u razumljivom obliku primati sve relevantne informacije u vezi s proračunom Parlamenta kako bi mogao donositi odluke utemeljene na informacijama; iako prepoznaje važnost uspostave centara Europa Experience u svim državama članicama kao načina približavanja Unije građanima, traži ažuriranje tekućih troškova tih centara uzimajući u obzir visoku inflaciju; također traži ažuriranje zajma od 37,9 milijuna EUR koji je predložen za financiranje kupnje zgrade za centar Europa Experience u Dublinu u skladu s člankom 266. stavkom 6. Financijske uredbe;
- (e) podsjeća na važnost transparentnog i pravednog postupka donošenja odluka o politici Parlamenta u području upravljanja nekretninama, u skladu s člankom 266. Financijske uredbe;
- (f) podsjeća Predsjedništvo da je prije donošenja bilo kakve velike odluke o pitanjima koja se tiču nekretnina zbog njihova velikog utjecaja na proračun potrebno obavijestiti odbor BUDG i savjetovati se s njime;
- (g) smatra da bi u vrijeme kada su građani EU-a suočeni s dramatičnim porastom svakodnevnih troškova institucije Unije bez iznimke trebale pokazati solidarnost i biti primjer drugima, posebno u pogledu potrošnje energije i njezina smanjenja; napominje da inflacija i povećanje cijena energije predstavljaju golem pritisak na proračun Parlamenta; prima na znanje odluke Predsjedništva od 2. svibnja 2022. i 3. listopada 2022. o kratkoročnim mjerama za smanjenje potrošnje energije u Parlamentu; traži da korisnici sami mogu prilagoditi temperaturu u uredima i dvoranama za sastanke, no da pritom ostanu unutar dogovorenog okvira kako bi se postigle uštede; poziva Parlament da poduzme sve potrebne mjere za smanjenje srednjoročne i dugoročne potrošnje energije kako bi se smanjili računi za energiju u predstojećoj reviziji trenutačnog pristupa aktivnostima uštede energije; s obzirom na energetsku krizu i geopolitički kontekst, pozdravlja i potiče ulaganja u obnovljivu energiju i postupno ukidanje fosilnih goriva, a posebno ugradnju toplinskih crpki; poziva na povećanje proizvodnje energije na lokaciji, posebno postavljanjem najsuvremenijih krovnih fotonaponskih celija u Bruxellesu i Strasbourgumu što je prije moguće, te pozdravlja novu studiju o troškovno učinkovitijim fotonaponskim pločama, koja je trenutačno u izradi; pozdravlja sustav upravljanja energijom u zgradama, uspostavljen u sustavu EMAS, i poziva na to da godišnja revizija bude dio nacrta procjene prihoda i rashoda koji predstavljaju službe; traži od Predsjedništva da pokrene razmjenu dobroih praksi među upravljačkim tijelima institucija Unije pri reviziji njihovih višegodišnjih strategija potrošnje kako bi se pronašli načini za daljnje uštede; potiče daljnju razmjenu mišljenja o najboljim praksama politika potrošnje energije izvan institucija Unije, primjerice s lokalnim vlastima;

- (h) pozdravlja preliminarne korake poduzete za oblikovanje cilja ugljične neutralnosti; podsjeća i poziva zastupnike i klubove zastupnika da daju svoj doprinos aktualnom smanjenju broja transportnih kovčega koji se za vrijeme plenarnih sjednica prevoze između Bruxellesa i Strasbourga, na što se Predsjedništvo obvezalo; poziva da se u predstojećim proračunima isplaniraju relevantna ulaganja za uporabu i ponovnu upotrebu kišnice te racionalniju potrošnju vode;
71. poziva Parlament da nastavi provoditi redovite procjene načina organizacije svojih potreba za osobljem, da preraspodijeli radna mjesta među upravama u skladu s promjenama u prioritetima kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri obavljale nove zadaće uz stalan broj osoblja i kako bi se procijenili rizici povezani sa zapošljavanjem sve većeg broja ugovornog osoblja, uključujući opasnost od stvaranja dvorazinske strukture osoblja unutar Parlamenta; uzimajući u obzir pravne obveze Parlamenta, ističe da u okruženju inflacije promjena prioriteta resursa ima sve veću važnost;
- Ostali dijelovi (IV. – X.)**
72. ističe pritisak koji visoka inflacija ima na rashode ostalih institucija; naglašava da je najveći dio njihovih proračuna utvrđen zakonskim ili ugovornim obvezama na koje utječe inflacija te da nemaju kontrolu nad stopama inflacije i povećanjem cijena energije; ističe potrebu da institucije imaju dovoljno osoblja kako bi ispunile svoj mandat; pozdravlja stalne napore koje institucije ulažu kako bi preraspodijelile osoblje i pronašle dodatne načine povećanja učinkovitosti, ali prepoznaje ograničenja tog pristupa u trenutačnom kontekstu kad se on primjenjuje u kombinaciji sa sve većim odgovornostima; žali zbog toga što Komisija nije odobrila dodatna radna mjesta koja su zatražile ostale institucije, neovisno o njihovim novim zadaćama; osuđuje horizontalni pristup Vijeća povećanju stope smanjenja za 1,8 postotnih bodova u svakoj instituciji te ga smatra neopravdanim; podsjeća na to da bi povećanje stope smanjenja emisija obvezalo ostale institucije na to da zadrže veći broj nepotpunjenih radnih mjesta, čime bi se smanjila njihova radna snaga te njihova sposobnost da reagiraju na probleme građana i ispune svoj mandat;
73. stoga odlučuje vratiti razinu sredstava iz nacrta proračuna za Europski odbor regija; u skladu s džentlmenskim dogovorom ne mijenja čitanje Vijeća koje se odnosi na Vijeće i Europsko vijeće;
74. u sljedećim opravdanim slučajevima povećava razinu odobrenih sredstava ili osoblja iznad razine iz nacrta proračuna kako bi se institucijama dalo dovoljno sredstava za primjерeno, učinkovito i djelotvorno obavljanje sve većeg broja zadaća iz njihova mandata te kako bi bile opremljene za buduće izazove, posebno u pogledu kibersigurnosti; u tom pogledu ističe da Unija nije dovoljno spremna za borbu protiv kiberprijetnji, koje su svake godine sve češće i složenije; smatra da bi svim institucijama Unije trebalo odobriti odgovarajuća sredstva i osoblje kako bi se te prijetnje riješile interno, ali i u kontekstu međuinstитucijske suradnje; stoga predlaže:
- (a) da se zadrži razina odobrenih sredstava u skladu s procjenama Suda Europske unije i Europskog ombudsmana povećanjem razine odobrenih sredstava iznad razine iz nacrta proračuna za proračunske linije koje pokrivaju odobrena sredstva

u vezi s novim osobljem, kao i broj radnih mesta u njihovim planovima radnih mesta;

- (b) da se djelomično zadrži razina odobrenih sredstava u skladu s procjenama Europskog revizorskog suda, Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Europske službe za vanjsko djelovanje povećanjem odobrenih sredstava iznad razine iz nacrta proračuna za proračunske linije kojima se pokrivaju odobrena sredstva u vezi s novim osobljem, kao i broj radnih mesta u njihovim planovima radnih mesta;
- (c) da se ojača nekoliko operativnih linija, u skladu sa zahtjevom Europskog nadzornika za zaštitu podataka, kako bi se u proračunu za 2023. odrazili neočekivani visoki troškovi života koji nisu uzeti u obzir pri izradi njihovih procjena;

o

o   o

75. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s amandmanima na nacrt općeg proračuna, proslijedi Vijeću, Komisiji, ostalim relevantnim institucijama i tijelima te nacionalnim parlamentima.

15.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za proračune

o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023.
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Michael Gahler

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da sve veća nestabilnost i sve brojniji nezapamćeni izazovi u međunarodnom okruženju iziskuju od Unije da djeluje i provodi feminističku vanjsku politiku popraćenu primjerenim fleksibilnim proračunom;
  - B. budući da je potrebno povećati finansijsku potporu Unije Agenciji Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) u 2023. kako bi joj se pomoglo da ispuni svoj mandat i osigura neprekinuto pružanje ključnih usluga jednoj od najranjivijih skupina stanovništva na Bliskom istoku, uključujući obrazovanje i humanitarnu pomoć;
  - C. budući da Unija mora i nastaviti jačati svoju potporu Ukrajini i brzo odgovoriti na druge hitne globalne potrebe usporedno s njihovim razvojem; budući da pomoć Ukrajini nikako ne bi smjela imati učinak preusmjeravanja finansijskih sredstava Unije namijenjenih sve težim humanitarnim situacijama u ostatku njezina susjedstva;
1. ističe potrebu za prilagodbom finansijskih instrumenata kako bi se geopolitičkoj uniji pružila čvrsta finansijska osnova i kako bi joj se omogućilo da ispuni očekivanja kao vjerodostojan i pouzdan geopolitički akter; naglašava potrebu za smislenim povećanjem proračunske linije za humanitarnu pomoć kako bi se odgovorilo na dosad nezabilježenu razinu humanitarnih potreba diljem svijeta, koje su pogoršane ruskom agresijom u Ukrajini i njezinim posljedicama na svjetsko gospodarstvo, posebno u pogledu nesigurnosti opskrbe hranom diljem svijeta;
  2. zabrinut je zbog sve većih izazova za naše multilateralne sustave i podsjeća na njihovu važnost jer su oni sredstvo kojim se mogu osigurati mir i stabilnost na globalnoj razini;
  3. ističe svoju potpunu solidarnost s narodom Ukrajine; stoga pozdravlja već predloženu mobilizaciju 4,2 milijarde EUR i traži dodatna sredstva, među ostalim za obnovu;

4. napominje da je svrha europske suradnje u području obrane zajamčiti veću sigurnost Europe i njezinih građana te smanjiti troškove stvaranjem sinergija; ističe da je rat koji vodi Rusija snažno utjecao na zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP); napominje da je Europski instrument mirovne pomoći (EPF) omogućio dosad nezabilježenu potporu država članica, uključujući oružje, te da je ona do kraja svibnja 2022. iznosila 2 milijarde EUR, ali žali zbog toga što se radi o izvanproračunskim sredstvima koja ne podliježu parlamentarnom nadzoru;
5. poziva Komisiju da podnese prijedloge o tome kako u sredstva za proračunski ciklus za 2024. namijenjen Instrumentu prepristupne pomoći (IPA III) integrirati nove zemlje kandidatkinje Ukrajinu i Republiku Moldovu, kao i potencijalnog podnositelja zahtjeva za članstvo Gruziju, na njihovu putu prema članstvu u Uniji;
6. naglašava hitnu potrebu za povećanjem sredstava Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI – Globalna Europa) dostupnih za tematski program za mir, stabilnost i sprečavanje sukoba u svjetlu širenja oružanog sukoba i nestabilnosti u susjedstvu Unije i šire;
7. poziva na kontinuiranu i znatnu potporu organizacijama civilnog društva u zemljama Istočnog partnerstva, posebno onima koje zagovaraju i brane prava zajednice LGBTIQ+, organizacijama civilnog društva u Bjelarusu i inozemstvu koje pružaju pomoć progonjenim osobama i političkim zatvorenicima, ukrajinskim organizacijama koje su zbog ruske agresije bile prisiljene restrukturirati svoje aktivnosti i koje će morati steći vještine potrebne za obnovu Ukrajine, organizacijama koje doprinose borbi protiv korupcije te neovisnim medijima koji pomažu u razotkrivanju dezinformacija i propagande;
8. napominje da je većina rashoda za vanjsko djelovanje koncentrirana u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i Instrumenta prepristupne pomoći (IPA III), u okviru kojih se proračunska sredstva dodjeljuju prema zemljopisnim područjima, čime se osigurava fleksibilnost, ali zbog dosad nezabilježenog pritiska smatra da je hitno potrebno donijeti nove inicijative i prijedloge;
9. traži da se južnom susjedstvu dodijele dodatna sredstva kako bi se poduprle političke, gospodarske i društvene reforme; pozdravlja nedavnu najavu stalne predanosti Unije višegodišnjem financiranju UNRWA-e, s obzirom na ključnu ulogu koju Unija ima u zaštiti i osiguravanju osnovnih potreba palestinskih izbjeglica, kao i u doprinosu njihovu ljudskom razvoju; stoga poziva Komisiju da ispunji zahtjev UNRWA-e za povećanje godišnjeg doprinosa Unije za 60 milijuna EUR u obvezama i plaćanjima za 2023.;
10. naglašava važnost kontinuirane potpore saveznicima u borbi protiv terorističke organizacije ISIL, među ostalim u regiji Rojava u Siriji;
11. i dalje smatra da je integracija zapadnog Balkana koja se temelji na zaslugama geopolitički priorititet, posebno u kontekstu ruske neizazvane agresije na Ukrajinu, koja se snažno odrazila diljem regije, ali ustraje u uvjetima u pogledu vladavine prava za svaki euro dodijeljen u okviru proračuna za 2023.;

12. traži da se poveća proračun za misije za promatranje izbora zbog njihove uloge u učvršćivanju demokratskih institucija i uspostavi stabilnosti u nestabilnim zemljama te da se povećaju proračuni za očuvanje ljudskih prava, među ostalim za podupiranje aktivistica, i pomoći organizacijama civilnog društva, uključujući one posvećene osnaživanju žena;
13. apelira na dodatnu potporu mjerama za promicanje temeljnih prava, ljudskih prava i demokracije, posebno za promicanje rodne ravnopravnosti i osiguravanje pristupa žena i djevojčica obrazovanju, javnom životu i tržištu rada, te poziva na postizanje konkretnih rezultata u pogledu pružanja obrazovnih mogućnosti djevojčicama i ženama u Afganistanu;
14. poziva na osiguravanje odgovarajućih sredstava za pravodobnu i učinkovitu provedbu novog programa za Sredozemlje na temelju navedenih prioriteta koji se odnose na ljudski razvoj, dobro upravljanje i vladavinu prava u korist i država Unije i zemalja južnog susjedstva i njihova stanovništva;
15. naglašava da bi proračun za humanitarnu pomoći Afganistanu i susjednim zemljama trebalo znatno povećati kako bi se pružila potpora ugroženim Afganistancima i njihovim obiteljima, uključujući internu raseljene osobe i izbjeglice, te kako bi se poboljšalo trajno preseljenje; zahtijeva da pružanje razvojne pomoći afganistanskom režimu i dalje bude obustavljenko ako se ne može zajamčiti poštovanje ljudskih prava, a posebno prava žena i djevojčica, te da se ta pomoći preusmjeri i ograniči na neovisne razvojne i humanitarne organizacije u skladu s ciljevima vanjskog djelovanja Unije;
16. poziva na dodatna sredstva za rješavanje problema nestabilnosti lanaca opskrbe i poljoprivredno-prehrambenih sustava te narušene makroekonomske stabilnosti mnogih zemalja; napominje da se zbog ruskog neopravdanog, neizazvanog i nezakonitog agresivnog rata protiv Ukrajine vrši dodatni pritisak na globalni sustav na koji je već utjecala kriza uzrokovanja bolešću COVID-19; poziva na jačanje Europske zaklade za demokraciju (EED), uključujući potporu lokalnim ženskim organizacijama aktivnim u afganistanskoj krizi;
17. poziva na dodjelu dodatnih sredstava kako bi se omogućio oporavak od pandemije bolesti COVID-19 u ranjivim zemljama, posebno u Latinskoj Americi i karipskoj regiji, te kako bi se doprinijelo poticanju zelenog, digitalnog i održivog međunarodnog gospodarskog oporavka u skladu s otpornošću i strateškom autonomijom Unije;
18. poziva na hitno pokretanje rasprave o naslovu 6. s ciljem predlaganja daljnjih mjera; napominje da financiranje vanjskog djelovanja zaostaje za geopolitičkim potrebama;
19. stoga povećava razinu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za naslov 6. za 1 349 866 376 EUR iznad razina iz nacrta proračuna (isključujući pilot-projekte i pripremna djelovanja), što će se financirati korištenjem raspoložive razlike do gornje granice i mobiliziranjem posebnih instrumenata;
20. poziva na produljenje pilot-projekta „Ususret europskoj diplomatskoj akademiji“ za godinu dana kako bi se pružio čvršći temelj i osigurala održivost projekta produljenjem studije za osnivanje Europske diplomatske akademije, koja bi se trebala usredotočiti na ciljne skupine buduće akademije, uključujući mogućnost za one koji nisu diplomati

država članica da u budućnosti postanu diplomati Unije, kao i organiziranje druge pilot akademske godine;

21. poziva na osiguravanje dostatnog i održivog financiranja za organizacije civilnog društva i njihovu zaštitu, s posebnim naglaskom na onima koje se bave zaštom okoliša i klime, rodnom ravnopravnošću, spolnim i reproduktivnim zdravljem i pravima te zajednicom LGBTIQ+;
22. naglašava hitnu potrebu za jačanjem i ubrzavanjem finansijskog doprinosa Unije globalnom djelovanju protiv klimatske krize i gubitka biološke raznolikosti s obzirom na katastrofalne posljedice aktualne krize u području klimatskih promjena;
23. pozdravlja spremnost Unije na rješavanje gorućih globalnih izazova ulaganjem u održivi razvoj globalne infrastrukture, posebno u zelene tehnologije i digitalnu povezivost preko strategije Unije „Global Gateway”, uz potpuno poštovanje ciljeva održivog razvoja, Pariškog sporazuma i prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica; poziva Komisiju da radi na učinkovitom upravljanju strategijom „Global Gateway”, koju treba dalje razvijati pod općim vodstvom predsjednice Komisije, te da u tom pogledu blisko surađuje s potpredsjednikom Komisije / Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskom službom za vanjsko djelovanje, Vijećem i Europskim parlamentom, osiguravajući da se aktivna odgovornost dodijeli institucijama Unije i državama članicama u skladu s pristupom „Tim Europa”;
24. ističe važnost povećanja sredstava za uključivanje i pojednostavljenje borbe protiv zlonamjernog uplitanja i dezinformacija u okviru političkog pristupa, vanjskog djelovanja i protumjera Unije, posebno u svjetlu ruske agresije na Ukrajinu i njezinih posljedica; pozdravlja predloženo povećanje od 1,7 milijuna EUR za informacijsku politiku i stratešku komunikaciju za vanjsko djelovanje; naglašava važnost koordinacije među institucijama Unije i dostatnog financiranja za strukturu koja služi kao središnja točka za organizacije civilnog društva, istraživačke organizacije i druge relevantne aktere; naglašava potrebu da radne skupine ESVD-a StratCom imaju stabilan izvor financiranja i potrebu za povećanjem finansijskih sredstava kako bi se odgovorilo na nove izazove vanjskog uplitanja, posebno iz Rusije i Kine;
25. kako bi se ojačali strateški suverenitet Unije, strateška solidarnost sa zemljama istomišljenicama i sposobnost Unije da doprinese međunarodnoj stabilnosti, sigurnosti i miru, posebno u pogledu promicanja i poštovanja međunarodnog prava, u bliskoj suradnji sa zemljama Ujedinjenih naroda, NATO-a, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, Afričke unije te partnerskim zemljama ili, ako je potrebno, samostalno, te kako bi se promicale vrijednosti Unije putem njezinih partnerstava;
26. naglašava potrebu za redovitim praćenjem učinka proračuna Unije na rodnu ravnopravnost te za učinkovitom provedbom rodno osviještene izrade proračuna u vanjskom djelovanju Unije; poziva na povećanje sredstava za smanjenje nejednakosti, posebno za žene i mlade, te promicanje spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava diljem svijeta; poziva na povećanje proračuna kako bi se učinkovito provele obveze institucija Unije u pogledu Akcijskog plana EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III u njihovim strukturama, među ostalim osiguravanjem dostatnih sredstava za savjetnike ESVD-a za rodnu ravnopravnost i raznolikost, prisutnost posebnih savjetnika za rodna pitanja u

svim institucijama te provedbu obveznog osposobljavanja o rodnoj ravnopravnosti u ESVD-u, delegacijama Unije te misijama i operacijama ZSOP-a, među ostalim o uznemiravanju.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	12.9.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	50 7 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütkofer, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Raphaël Glucksmann, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Lukas Mandl, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Engin Eroglu, Markéta Gregorová, Robert Hajšel, Andrzej Halicki, Javi López, Alessandra Moretti, Javier Zarzalejos	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Janina Ochojska, Sira Rego, Karlo Ressler, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo, Bettina Vollath	

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI
DAJE MIŠLJENJE**

50	+
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Leopoldo López Gil, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Karlo Ressler, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Engin Eroglu, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Robert Hajšel, Dietmar Köster, Javi López, Pedro Marques, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Bettina Vollath
VERTS/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütkofer, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé, Thomas Waitz

7	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
THE LEFT	Sira Rego, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo

2	0
ECR	Anna Fotyga
ID	Peter Kofod

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

27.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. - svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Antoni Comín i Oliveres

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. s dubokom zabrinutošću primjećuje da su brutalna ruska agresija na Ukrajinu i njezini globalni učinci, među ostalim rast cijena hrane i energije, drastično povećali potrebe za humanitarnom pomoći, koje su već bile pod pritiskom zbog manjka finansijskih sredstava i porasta broja kriza u svijetu; ističe da su brojna i stalna dodatna povećanja godišnjeg proračuna Unije za humanitarnu pomoć tijekom proteklih godina pokazala da prvotno dodijeljena sredstva nisu dovoljna za pokrivanje humanitarnih potreba za cijelu godinu; podsjeća da je do sredine srpnja 2022. već dodijeljeno 95 % humanitarnih sredstava Unije; ustraje u tome da humanitarna pomoć spašava živote i da milijuni života ovise o pomoći Unije; poziva na znatno povećanje humanitarne pomoći za najmanje 900 milijuna EUR kako bi se riješio problem nezapamćenog jaza između potreba i dostupnih resursa, koji trenutačno iznosi 36,9 milijardi USD, što je najveći iznos ikad¹; poziva države članice da ispune obvezu izdvajanja 0,7 % svojeg bruto nacionalnog dohotka (BND) za razvoj i pomoć;
2. podsjeća da se sredstva ne bi smjela preusmjeravati s drugih geografskih regija ili tematskih prioriteta da bi se zadovoljile dodatne potrebe uzrokovane ratom u Ukrajini; poziva na povećanje od 20 milijuna EUR u obvezama za svaki od sljedećih geografskih programa: zapadna Afrika te istočna i središnja Afrika, kako bi se pomoglo u provedbi anticipatornih i srednjoročnih do dugoročnih lokalnih mjera za prilagodbu klimatskim promjenama, odnosno povećala otpornost male lokalne proizvodnje hrane i nadoknadili gubici i šteta prouzročeni klimatskim promjenama; traži da se južnom susjedstvu dodijele dodatna sredstva kako bi se uvođenjem političkih, gospodarskih i društvenih reformi u relevantnim zemljama poduprli mir i stabilnost te rodna ravnopravnost; naglašava važnost kontinuirane potpore saveznicima, među ostalim u regiji Rojava, u borbi protiv terorizma;

---

¹ OCHA Global Humanitarian Overview 2022 (Globalni humanitarni pregled 2022.), srednjogodišnje ažuriranje, <https://reliefweb.int/report/world/global-humanitarian-overview-2022-mid-year-update-snapshot-21-june-2022>.

3. iznimno je zabrinut zbog sve veće nesigurnosti opskrbe hranom, s obzirom na to da se procjenjuje da je 2022. godine opskrba hranom bila izrazito nesigurna za do 345 milijuna ljudi u 82 zemlje²; ističe da Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivrednu očekuje da će posljedice rata u Ukrajini povećati broj pothranjenih osoba za između 7,6 milijuna i 13,1 milijuna 2022. i 2023., uz 811 milijuna ljudi koji su već 2020. bili suočeni s kroničnom gladi; poziva na dodatno financiranje tematskog programa „Prosperitet“ Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa kako bi se partnerskim zemljama pomoglo u razvoju otpornih održivih poljoprivredno-prehrambenih sustava, poboljšanju lokalne proizvodnje hrane, uključujući agroekološke prakse, promicanju malih proizvođača i lokalnih zajednica, ulaganju u intervencije za sigurnost opskrbe hranom kako bi se postigli ciljevi održivog razvoja i smanjila ovisnost partnerskih zemalja o uvozu hrane; poziva Uniju da poveća svoj doprinos Svjetskom programu Ujedinjenih naroda za hranu (WFP) i da potakne i druge međunarodne partnerne da daju pravedan doprinos, s obzirom na to da Svjetski program za hranu ima manjak od 8 milijardi EUR;
4. poziva na povećanje tematskih programa Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i na usmjeravanje na ulaganja u ljudski razvoj u skladu s proračunskim ciljem od 20 % utvrđenim u Uredbi (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća³, a posebno u okviru tematskog programa „Ljudi“, kako bi se riješio problem sve većih nejednakosti te pružila potpora pravima i potrebama žena, djevojčica i djece, uključujući sprečavanje njihove izloženosti rodno uvjetovanom nasilju, te potpora njihovu sudjelovanju u izgradnji mira; ističe da bi taj program također trebao biti usmjeren na obrazovanje i socijalnu zaštitu s rodno osjetljivim pristupom; ponovno ističe važnost kulturne baštine i potiče Uniju i njezine države članice da olakšaju dijalog i razmjenjuju najbolje prakse u pogledu zaštite, očuvanja i obnove kulturne baštine u okviru tog instrumenta, posebno autohtonih naroda i lokalnih zajednica, te podupru sporazume za povrat kulturnih dobara u zemlju podrijetla;
5. ističe da je potrebno poduprijeti partnerske zemlje u kupnji i naposljetku proizvodnji cjepiva i lijekova protiv bolesti COVID-19 i drugih teških endemske bolesti, kao što su AIDS, tuberkuloza, malarija, kako bi se poduprlo ukidanje zaštite intelektualnog vlasništva za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i povećala potpora globalnim programima i inicijativama, kao i za razvojem snažnijih zdravstvenih sustava i uklanjanjem nedostataka u pristupu osnovnim zdravstvenim uslugama, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i skrb; ističe da nije vjerojatno da će 52 zemlje u sljedećih pet godina ostvariti državnu potrošnju za zdravstvo na razini prije pandemije bolesti COVID-19; ističe da bi razvojna pomoć prije svega trebala biti usmjerena na pružanje „horizontalne“ pokrivenosti univerzalnim zdravstvenim sustavom na osnovi holističkog pristupa u kojem se polazi od ljudskih prava, što među ostalim podrazumijeva da se u potpunosti vodi računa o višedimenzionalnoj naravi zdravlja (te uskoj povezanosti s rodnim pitanjima, sigurnošću opskrbe hranom i prehranom, vodom

² WFP Global Operational Response Plan 2022 (Globalni plan operativnog odgovora WFP-a za 2022.), ažuriranje lipanj, https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000140306/download/?_ga=2.9396989.99022134.1657279887-893066287.1657279887.

³ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

i sanitarnim uvjetima, obrazovanjem i siromaštvom); naglašava da se univerzalno javno zdravstveno osiguranje mora povezati sa širom pokrivenošću mehanizmima socijalne zaštite tijekom i nakon krize;

6. ističe da je potrebno financirati mjere za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje, kao i mjere za zaštitu biološke raznolikosti u partnerskim zemljama putem tematskog programa „Planet”, koji bi trebao dobiti odgovarajuća finansijska sredstva kako bi se dao odlučujući doprinos cilju godišnje dodjele 100 milijardi USD za prilagodbu klimatskim promjenama u zemljama u razvoju, kako je dogovoren na konferenciji COP 2009. u Kopenhagenu; poziva na povećanje odobrenih sredstava za zaštitu bioraznolikosti u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa s obzirom na činjenicu da su ciljevi višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO) u pogledu biološke raznolikosti za 2026. i 2027. i dalje nedovoljni; ističe da su učinci klimatskih promjena interseksijski i najviše utječu na ranjive skupine, što se mora uzeti u obzir pri osmišljavanju intervencija; poziva na povećanje ulaganja radi boljeg praćenja, reforme i postupnog ukidanja subvencija štetnih za biološku raznolikost i njihova usmjeravanja na aktivnosti koje pogoduju biološkoj raznolikosti, u skladu s Programom održivog razvoja do 2030.; ističe da je potrebno usklađeno se usredotočiti na ciljano promicanje partnerstva i širenja u području energije iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora, uz istodobno poštovanje energetske suverenosti i prirodnih resursa partnerskih zemalja te davanje prednosti njihovim energetskim potrebama;
7. ponavlja da je potrebno povećati potporu organizacijama civilnog društva i borcima za ljudska prava koji se suočavaju sa sve većim pravnim i administrativnim uznemiravanjem i kriminalizacijom te osigurati odgovarajuću potporu spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena, djevojčica, pripadnika zajednice LGBTIQ+, boraca za ljudska prava, manjina i drugih marginaliziranih skupina; poziva Uniju da djeluje i provodi interseksijsku razvojnu politiku kojom se osnažuju žene, uključujući potpunu provedbu Akcijskog plana III EU-a za rodnu ravnopravnost;
8. pozdravlja dodatni doprinos Agenciji Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) 2022. i potiče Komisiju da i 2023. poveća finansijsku potporu Unije UNRWA-i kako bi se zadovoljile hitne potrebe, čime bi ukupni doprinos Unije iznosio 142 milijuna EUR; pozdravlja nastavak finansijske potpore al-Haqu i drugim palestinskim nevladinim organizacijama nakon što su se optužbe za terorizam koje je iznio Izrael pokazale neutemeljenima;
9. napominje da Unija pruža institucionalnu potporu Organizaciji afričkih, karipskih i pacifičkih država (OACPS) iz nekoliko proračunskih linija Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa; naglašava da ta potpora treba uključivati i osigurati primjereniju potporu Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini kako bi se na odgovarajući način odrazili prioriteti Parlamenta; stoga poziva Europsku komisiju da se pobrine za to da se finansijska potpora Unije OAKPD-u ubuduće oblikuje tako da bolje obuhvati parlamentarnu dimenziju partnerstva između EU-a i OAKPD-a, posebno u pogledu ljudskih resursa posebno dodijeljenih zajedničkim parlamentarnim i regionalnim skupštinama osnovanima u okviru Sporazuma iz Cotonoua i budućeg sporazuma o partnerstvu sa zemljama OAKPD-a;

10. podsjeća da je člankom 4. stavkom 2. trećim podstavkom Uredbe (EU) 2021/947 predviđeno stvaranje geografskih programa kontinentalnog ili transregionalnog opsega, uključujući program kojim su obuhvaćene afričke, karipske i pacifičke zemlje; smatra da će se takvim programom nadopuniti programiranje Unije na regionalnoj i nacionalnoj razini u tim dijelovima svijeta;
11. traži kontinuiranu potporu izgradnji kapaciteta u Afričkoj uniji i kontinentalnom području slobodne trgovine u Africi s obzirom na to da zajedničko tržište najbolje omogućuje opskrbu robom i uslugama, slobodno kretanje ljudi i konkurentne cijene;
12. zabrinut je zbog toga što ne postoji razlika do gornje granice u naslovu 6. u nacrtu proračuna za 2023., što jasno pokazuje da višegodišnji finansijski okvir ne pruža dostatna sredstva za vanjsko djelovanje Unije te da ga je potrebno revidirati; potiče države članice da pristanu na znatno povećanje naslova 6. u mjeri koja je dovoljno ambiciozna za rješavanje trenutačnih izazova vanjskog djelovanja Unije; poziva na hitnu sveobuhvatnu reviziju VFO-a kako bi se povećale ukupne gornje granice u naslovu 6. i poboljšalo funkcioniranje pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR); ustraje u tome da se rezerva SEAR-a (u iznosu od 25 % instrumenta) dodjeljuje strogo na temelju potreba te sa zabrinutošću primjećuje nejednaku mobilizaciju SEAR-a; poziva na to da se posebna pozornost posveti potrebama trećih zemalja kako bi se osiguralo da se sredstva iz SEAR-a mobiliziraju za humanitarne krize izvan Unije; ističe da je potrebno zajamčiti predvidljivost humanitarne pomoći jamčenjem odgovarajuće razine odobrenih sredstava za preuzimanje obveza;
13. duboko je zabrinut zbog zastoja u provedbi ciljeva održivog razvoja i procijenjenog godišnjeg manjka finansijskih sredstava za ciljeve održivog razvoja od 3,7 bilijuna USD; ponavlja svoj poziv da se hitno osmisli plan za financiranje ciljeva održivog razvoja, uključujući jasno definirane mjerljive ciljeve kojima se omogućuje praćenje potrošnje povezane s ciljevima održivog razvoja u okviru proračuna Unije te poziva na povećanje finansijske potpore Unije i njezinih međunarodnih partnera multilateralnim sustavima i međunarodnim partnerskim organizacijama kako bi se osiguralo da se doprinosi daju u obliku osnovnih sredstava.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	26.9.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	13 2 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Miguel Urbán Crespo	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Malte Gallée, Caroline Roose, Carlos Zorrinho	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	France Jamet, René Repasi, Pernille Weiss	

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

13	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė; Janina Ochojska, Christian Sagartz
S&D	Eric Andrieu, Mónica Silvana González, René Repasi, Carlos Zorrinho
THE LEFT	Miguel Urbán Crespo
VERTS/ALE	Malte Gallée, Caroline Roose

2	-
ID	France Jamet
PPE	Pernille Weiss

1	0
PPE	Hildegard Bentele

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

13.9.2022

PISMO ODBORA ZA PRORAČUNSKI NADZOR

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: **Mišljenje Odbora za proračunski nadzor upućeno Odboru za proračune o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023. (2022/0212(BUD))**

Poštovani g. predsjedniče

Odbor za proračunski nadzor (CONT) poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. naglašava da se finansijski interesi Unije trebaju štititi u skladu s općim načelima sadržanima u Ugovorima Unije, a posebno s vrijednostima iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), te u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja iz članka 317. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (Finansijska uredba);
2. ističe da su načela vladavine prava, primjerice pravilno funkcioniranje tijela koja izvršavaju proračun Unije, učinkovito sudsko preispitivanje koje provode neovisni sudovi, pravilno funkcioniranje istraga i pokretanje kaznenog progona u slučajevima prijevara ili korupcije povezanih s proračunom, jednak pristup svih slojeva društva subvencijama EU-a te njihova pravedna i nepristrana raspodjela, ključni preduvjeti za poštovanje načela dobrog finansijskog upravljanja i za zaštitu finansijskih interesa Unije; također podsjeća na važnost javnog nadzora nad funkcioniranjem vladavine prava, čime se jamči transparentnost, sloboda i pluralizam medija te zaštita zviždača; ističe važnost Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije, a posebno njezin preventivni učinak, ako je Komisija bude dosljedno primjenjivala;
3. naglašava da bi muškarci i žene trebali ostvarivati jednaku korist od finansijskih sredstava EU-a te da bi promicanje jednakih mogućnosti trebalo biti horizontalno načelo u svim područjima koja se financiraju iz proračuna EU-a; pozdravlja činjenicu da Komisija razvija metodologiju za praćenje relevantnih rashoda povezanih s rodnom ravnopravnosću na razini čitavoga proračuna EU-a; pozdravlja činjenicu da Komisija u proračunu za 2023. planira prvi put primijeniti tu metodologiju u okviru probne faze i na razini svih programa;

Novi izazovi

4. naglašava osobitu važnost institucija i tijela za borbu protiv prijevara i reviziju, na razini EU-a i na nacionalnoj razini, u kontekstu povećanja resursa EU-a u okviru Mechanizma za oporavak i otpornost; podsjeća da je važno poticati, podupirati i jačati suradnju među institucijama EU-a, EPPO-om, OLAF-om, agencijama EU-a, posebno Europolom i Eurojustom, te nacionalnim tijelima, s ciljem učinkovitijeg otkrivanja i suzbijanja prijevara i korupcije, istovremeno pazeći da se njihove uloge ne preklapaju i promičući razmjenu relevantnih, dosljednih i potpunih informacija; podsjeća da je u budućim proračunima potrebno osigurati veća i primjerena sredstva za Revizorski sud, EPPO, OLAF, Europski parlament i relevantne agencije EU-a; pozdravlja osnivanje Tijela za suzbijanje pranja novca i poziva Komisiju da osigura potrebne finansijske, tehničke i administrativne resurse kako bi se omogućio neometan početak rada tog tijela;

Europski revizorski sud

5. posebno ističe nove zadaće Revizorskog suda i potrebu da Sud ispuni svoj mandat i izvrši svoje nove revizijske zadaće uz odgovarajuće resurse, uzimajući u obzir izazove koje podrazumijevaju revizije i NGEU-a i VFO-a; naglašava snažnu potporu predloženoj izmjeni plana radnih mesta Revizorskog suda uz povećanje broja osoblja za 20 dodatnih privremenih revizora za razdoblje 2023. – 2027., uz odgovarajuće povećanje proračuna institucije za 2 589 000 EUR;

Ured europskog javnog tužitelja (EPPO)

6. žali zbog toga što je predložena razina financiranja za 2023. tek neznatno povećanje u odnosu na odobrena sredstva za 2022.; primjećuje da je potrebno znatno povećanje kapaciteta, među ostalim i dodatno osoblje, kako bi EPPO mogao na odgovarajući način obavljati svoje zadaće i kako bi se zajamčila zaštita finansijskih interesa Unije; podržava zahtjev EPPO-a da se dio radnih mesta za ugovorno osoblje preinači u privremena radna mesta kako bi se omogućilo da se u planu radnih mesta pravilno prikažu rukovoditeljska radna mjesta;

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)

7. čvrsto vjeruje da su, kako bi se zajamčili odgovarajući nadzor i kontrola, OLAF-u potrebna dodatna proračunska sredstva i osoblje kako bi mogao u potpunosti izvršiti svoje zadaće u pogledu prevencije i istraga, osobito u državama članicama koje ne sudjeluju u radu EPPO-a; ponavlja da se Parlament protivi smanjenju broja osoblja OLAF-a uzrokovanim prijenosom radnih mesta u EPPO; pozdravlja sedam dodatnih vanjskih djelatnika OLAF-a u 2022. i prima na znanje prijedlog o preraspodjeli šest dodatnih radnih mesta u OLAF iz drugih dijelova Komisije, no smatra da su potrebni dodatni resursi kako bi se obavile zadaće s kojima se ta institucija suočava;

Europsko vijeće i Vijeće

8. žali zbog poteškoća na koje se u više navrata nailazilo u postupcima davanja razrješnice Vijeću, a koje su prouzročene nedostatkom suradnje Vijeća; ponovno ističe da je suradnju među institucijama u okviru postupka davanja razrješnice potrebno

poboljšati memorandumom o razumijevanju; ističe da trenutačno stajalište Vijeća šalje negativnu poruku građanima Unije u pogledu transparentnosti i demokratske odgovornosti za izvršenje proračuna Unije;

Finacijsko upravljanje

9. ističe da se očekuje da će plaćanja tijekom sljedećih pet godina VFO-a dosegnuti 1 156 milijardi EUR, uključujući 873 milijarde EUR unutar gornje granice za plaćanja iz VFO-a i 278 milijardi EUR za bespovratnu potporu iz instrumenta NextGenerationEU; poziva Komisiju da pomno prati razvoj kamatnih stopa, učinak na trošak operacija financiranja u okviru instrumenta NextGenerationEU i njihov učinak na proračun Unije; zabrinut je zbog toga što i dalje ne postoje odgovarajući dugoročni resursi za rješavanje pitanja načina povrata sredstava u okviru instrumenta NextGenerationEU; ističe svoju zabrinutost zbog nedostatka praćenja ključnih etapa u nekim državama članicama kako bi se osigurala točna raspodjela finacijskih sredstava i njihova povezanost s ključnim etapama;
10. poziva Komisiju da se usredotoči na kohezijsku politiku, zajedničku poljoprivrednu politiku te istraživanje i inovacije kako bi se u tim područjima smanjila složenost i uvele dodatne mjere pojednostavljenja, ali da se pritom ne ugrozi njihovo funkcioniranje i dobro finacijsko upravljanje proračunom EU-a; podsjeća na primjedbu Revizorskog suda da je zbog složenosti pravila stopa pogreške viša u visokorizičnim rashodovnim područjima; podsjeća Komisiju da poduzme sve odgovarajuće mjere za optimizaciju niske iskorištenosti sredstava i da pomno prati napredak njihova iskorištavanja u državama članicama, posebno u slučajevima nedovoljnog izvršenja i niskih stopa iskorištenost, te da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi analizu po zemljama s problemima koji se ponavljaju; poziva Komisiju da uspostavi jednostavna, jasna, stabilna i usklađena pravila za različite fondove i programe, da smanji prekomjerno administrativno opterećenje, da bolje iskoristi moderne tehnologije i da uspostavi učinkovitije i djelotvornije kontrole;

Nepodmirene proračunske obveze (RAL)

11. s dubokom zabrinutošću napominje da bi u razdoblju 2021. – 2027. razina nepodmirenih obveza mogla dosegnuti najvišu razinu u povijesti do kraja 2023., kada bi mogla premašiti razinu od 458 milijardi EUR; prima na znanje da će se, prema navodima Komisije, od 2024. nepodmirene obveze povezane s instrumentom NextGenerationEU postupno podmirivati do kraja 2026., do kada će biti potrebno izvršiti plaćanja za obveze preuzete u okviru instrumenta NextGenerationEU;
12. poziva Komisiju da nastavi aktivno pratiti izvršenje proračuna i razvoj situacije u pogledu nepodmirenih obveza te da o tome redovito obavještava Europski parlament, posebno o dugoročnim predviđanjima budućih priljeva i odljeva iz izvješća o proračunu EU-a;

Potreba za većom digitalizacijom, usklađivanjem i interoperabilnošću u svim rashodovnim područjima

13. naglašava da je veći stupanj digitalizacije, interoperabilnosti i usklađenosti izvješćivanja, praćenja i revizije u EU-u već trebao biti proveden i da je on neophodan

s obzirom na prekograničnu prirodu zloupotrebe, prijevare, pronevjere, sukoba interesa, dvostrukog financiranja i drugih sustavnih problema;

14. poziva Komisiju da nastavi pridavati maksimalnu važnost dobrom finansijskom upravljanju proračunom Unije, posebno uspostavom višegodišnjih strategija kontrole osmišljenih za sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje pogrešaka, kao i da nastavi pomno pratiti izvršenje proračuna Unije te da poduzme hitne korake za ispravljanje pogrešaka i povrat sredstava koja su države članice, posrednici ili krajnji korisnici nepravilno potrošili;
15. ističe važnost poboljšanja zaštite proračuna Unije i NGEU-a od prijevara i nepravilnosti; cijeni što su u okviru različitih instrumenata EU-a uvedene standardizirane mjere za prikupljanje, usporedbu i objedinjivanje informacija i brojki o krajnjim korisnicima finansijskih sredstava Unije, uključujući stvarne vlasnike primatelja i izvršitelja; poziva Komisiju da osigura potpunu primjenu tih novih mjera na svim razinama izvršenja proračuna i da pomno prati njihovu djelotvornost u otkrivanju prijevara; u tom kontekstu ponavlja svoj odlučan poziv na uspostavu obvezne jedinstvene interoperabilne baze podataka s relevantnim informacijama o izravnim i krajnjim korisnicima finansijskih sredstava EU-a.

Uspješnost

16. poziva Odbor za proračune da u suradnji sa sektorskim odborima Parlamenta promiče izraženu kulturu „usmjerenosti na rezultate” kako bi se optimiralo iskorištavanje sredstava, analizirali razlozi koji dovode do slabih rezultata u određenim programima i poticale mjere za poboljšanje apsorpcije i uspješnosti

S poštovanjem,

Monika Hohlmeier
Predsjednica odbora CONT

Olivier Chastel
Izvjestitelj za davanje razrješnice Komisiji za 2020.

1.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA EKONOMSKU I MONETARNU POLITIKU

upućeno Odboru za proračune

o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023.
(2022/0212(BUD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Stéphanie Yon-Courtin

PRIJEDLOZI

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. poziva na dodjelu odgovarajućih sredstava iz proračuna Unije za 2023. kako bi se doprinijelo postizanju prioriteta utvrđenih u europskom semestru i Mechanizmu za oporavak i otpornost te dalnjem razvoju pravedne, uključive i održive strategije oporavka kojom se ublažava učinak pandemije bolesti COVID-19 i aktualnog rata u Ukrajini; naglašava potrebu za podupiranjem programa Unije za digitalnije gospodarstvo, uključivu industrijsku strategiju, europski stup socijalnih prava i predanost Pariškom sporazumu, europskom zelenom planu i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.; poziva države članice da se pridržavaju relevantnih preporuka za pojedine zemlje u okviru europskog semestra te da odgovore na s njima povezane izazove, posebno u području vladavine prava, fiskalne pravednosti i održivosti javnih financija, te da provedu potrebne reforme u skladu s uvjetom zaštite proračuna Unije;
2. poziva na to da se u proračunu Unije za 2023. osiguraju odgovarajuća sredstva kako bi se on smatrao istinski europskim proračunom usmjerenim na građane, koji će biti namijenjen uključivom i održivom oporavku u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, aktualnog rata u Ukrajini i europskog zelenog plana;
3. smatra da bi se proračunom Unije za 2023. trebao podupirati oporavak nakon pandemije u trenutačnom kontekstu gospodarske nesigurnosti, poremećaja u lancu opskrbe, nesigurnosti opskrbe hranom, visokih cijena energije, rasta inflacije i nezaposlenosti te u skladu s ciljevima europskog zelenog plana, UN-ovim ciljevima održivog razvoja i europskim semestrom;
4. naglašava da je potrebno usredotočiti se na ulaganja kojima se olakšava digitalna i zelena tranzicija, čime se doprinosi strateškoj autonomiji Unije kao dijelu gospodarske otpornosti, posebno kako bi se riješio problem ovisnosti Unije o uvoznim fosilnim gorivima zahvaljujući planu REPowerEU;

5. ističe da će 2023. biti zadnja godina za sklapanje ugovora u okviru programa Next Generation EU, zadnja godina provedbe višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO) za razdoblje 2014. – 2020., kao i godina u kojoj će novi programi za razdoblje 2021. – 2027. biti u punom zamahu, čime će se potaknuti gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija Unije;
6. naglašava da bi se proračunom Unije za 2023. trebala osigurati odgovarajuća finansijska potpora gospodarstvu i društvu Unije te obnovi Ukrajine u kontekstu rata kako bi se osigurala gospodarska i finansijska otpornost i konkurentnost, među ostalim integracijom raseljenih osoba, te kako bi se ublažile socijalne i gospodarske posljedice rata za gradane Unije;
7. naglašava da je u trenutačnom kontekstu određenom nepredviđenim potrebama povezanima s krizom u Ukrajini, inflacijom, energetskom nesigurnošću, rashodima povezanima s klimom te, istodobno, vrlo ograničenim razlikama do gornje granice i fleksibilnosti proračuna Unije, od ključne važnosti hitna i sveobuhvatna revizija VFO-a;
8. konstatira da je automatska inflacijska prilagodba godišnjeg proračuna znatno ispod stvarne stope inflacije te stoga poziva na odgovarajuću razinu odobrenih sredstava za plaćanja i proračunsku fleksibilnost, posebno za europska nadzorna tijela, kako bi se pravodobno odgovorilo na vrlo nepredvidive potrebe 2023.;
9. poziva na pružanje odgovarajućih sredstava za koordinaciju i nadzor makroekonomskih, socijalnih i ekoloških politika i njihovu usklađenost s pravilima Unije u domeni gospodarstva, za borbu protiv finansijskog kriminala, pranja novca, utaje poreza i financiranja terorizma, za provedbu sporazuma OECD-a o oporezivanju dobiti, uključujući globalni minimalni porez na dobit od 15 %, za provedbu prava tržišnog natjecanja te za reviziju gospodarskog i fiskalnog upravljanja Unije;
10. podsjeća da izbjegavanje plaćanja poreza, porezne prijevare, utaja poreza i pranje novca ugrožavaju državne prihode; naglašava da je iznimno važno boriti se protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza uz istodobno promicanje porezne pravednosti, transparentnosti i sigurnosti te zadržavanje poreza na razinama kojima se podupire održiv gospodarski rast;
11. ističe da je potrebno osigurati odgovarajuće finansijske i ljudske resurse Revizorskom sudu, Europskom uredu za borbu protiv prijevara i Uredu europskog javnog tužitelja kako bi oni mogli nadzirati upotrebu sredstava Unije;
12. naglašava potrebu za poticanjem pravednog, uključivog i održivog rasta koji se temelji na prilikama koje se stvaraju europskim zelenim planom, uz istodobno podupiranje pravedne zelene i digitalne tranzicije, strukturnih reformi za modernizaciju gospodarstva Unije, ulaganja za povećanje otpornosti, gospodarske, socijalne i regionalne konvergencije i kohezije te pristupa financiranju i tržištima kapitala za MSP-ove i male ulagače s pomoću informacija, zaštite ulagatelja i transparentnosti; ističe potencijal programa InvestEU i njegove sastavnice koja se odnosi na MSP-ove; prima na znanje izjavu Euroskupine od 11. srpnja 2022. da bi se oblikovanjem fiskalnih politika trebalo nastojati izbjegći nepotrebno povećanje inflacijskog pritiska;

13. poziva na to da se proračunom podupre dovršetak unije tržišta kapitala, među ostalim stvaranjem gospodarskog okruženja kojim će se poboljšati pristup financiranju za MSP-ove, novoosnovana poduzeća te zelena i digitalna inovativna poduzeća i poduprijeti ulaganja u inovacije;
14. podsjeća da je uvođenje skupa novih i stvarnih vlastitih sredstava uključeno u međuinstitucijski sporazum o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju, kao i o novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava i zakonodavnu rezoluciju Europskog parlamenta od 16. rujna 2020. o nacrtu odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije; naglašava važnost dodatnih novih vlastitih sredstava Unije za pokrivanje troškova otplate NGEU-a, osiguravanje održivog financiranja proračuna EU-a i osiguravanje financiranja zelene i digitalne tranzicije; ustraje u tome da bi se mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika trebao provesti u roku kojim se omogućuje doprinos otplati instrumenta Next Generation EU; podsjeća da je dio prihoda ostvarenog u okviru prvog stupa globalnog poreznog sporazuma također uključen u prvi prijedlog o vlastitim sredstvima; stoga poziva na brzu provedbu globalnog poreznog sporazuma; potiče Vijeće da poštuje dogovoren vremenski okvir; potiče Komisiju da predloži drugi paket vlastitih sredstava koji bi trebao uključivati porez na finansijske transakcije;
15. poziva na dodjelu odgovarajućih dodatnih finansijskih i ljudskih resursa europskim nadzornim tijelima kako bi se isključivo izvršavale zadaće koje su im dodijelili Europski parlament i Vijeće, a koje su se povećale revizijom europskih nadzornih tijela i sektorskim zakonodavstvom; ističe da brzi razvoj u području održivog financiranja, finansijske tehnologije, sprečavanja pranja novca, kiberotpornosti i drugih područja podrazumijeva povećane nadležnosti i odgovornosti europskih nadzornih tijela te stoga poziva na to da se za njih dodijeli odgovarajući broj osoblja i odgovarajuća finansijska sredstva; ističe da Uredba o tržištima kriptoimovine (MiCA), Uredba o pilot-režimu o tehnologiji decentraliziranog vođenja evidencije transakcija (DLT) i Uredba o digitalnoj operativnoj otpornosti (DORA) stvaraju nove nadležnosti za europska nadzorna tijela;
16. naglašava važnost odgovarajućih sredstava za potporu razvoju čvrstih i pouzdanih finansijskih i revizijskih standarda te izvještavanja o održivosti; naglašava da je potrebno osigurati odgovarajuća javna sredstva za Europsku savjetodavnu skupinu za finansijsko izvještavanje kako bi se zajamčila njezina neovisnost, posebno kako bi se razvili visokokvalitetni standardi izvještavanja o održivosti koji doprinose europskom javnom dobru i ispunjavaju potrebe poduzeća iz Unije; poziva Europsku savjetodavnu skupinu za finansijsko izvještavanje da donese plan rada i izvijesti o njemu kako bi se poboljšala njegova transparentnost i neovisnost;
17. napominje da organizacije koje primaju sredstva Unije, a čija je zadaća pružanje neovisnog finansijskog stručnog znanja ili provođenje istraživanja u području oporezivanja, svoje zadaće moraju obavljati otvoren i transparentan način kako bi bile odgovorne prema javnosti;
18. poziva Komisiju da iznese prijedloge za nastavak rada Opservatorija poreznih i finansijskih kaznenih djela EU-a nakon 2022.; smatra da je takav opservatorij koristan doprinos demokratskoj raspravi i informiranjem donositelja odluka.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	31.8.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	32 3 14
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Georgios Kyrtatos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Paul Tang, Ernest Urtasun, Marco Zanni, Roberts Žīle	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Marc Angel, Niels Fuglsang, Roman Haider, Eugen Jurzyca, Margarida Marques, Andżelika Anna Moźdżanowska, Dragoș Pîslaru, Jessica Polfjärd, Sven Simon	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Álvaro Amaro, Maria da Graça Carvalho, Fabienne Keller, Isabel Santos	

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

32	+
PPE	Álvaro Amaro, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Maria da Graça Carvalho, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Sven Simon
RENEW	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Billy Kelleher, Fabienne Keller, Georgios Kyrtos, Caroline Nagtegaal, Dragoș Pîslaru
S&D	Marc Angel, Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Evelyn Regner, Alfred Sant, Isabel Santos, Joachim Schuster, Paul Tang

3	-
ID	Roman Haider, France Jamet
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

14	0
ECR	Eugen Jurzyca, Andżelika Anna Moźdżanowska, Dorien Rookmaker, Roberts Zīle
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
NI	Enikő Győri
THE LEFT	José Gusmão
VERTS/ALE	Rasmus Andresen, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

08.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

upućeno Odboru za proračune

o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023.
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Dragoš Pîslaru

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da će kriza koja je posljedica pandemije bolesti COVID-19 i rata u Ukrajini ozbiljno utjecati na socijalno i gospodarsko stanje u Uniji, među ostalim na tržišta rada Unije i na životne uvjete, a mogla bi negativno utjecati i na rast te na zapošljavanje;
- B. budući da sve veća inflacija i pogotovo brza povećanja cijena hrane i energije diljem Unije utječe na najranjivije, čime se dodatno povećava nejednakost i pogoršavaju siromaštvo i energetsko siromaštvo; budući da se ne predviđa da će rast plaća biti jednako brz kao inflacija pa stoga radnici gube na kupovnoj moći te bi se u sljedećih nekoliko mjeseci njihovi životni uvjeti mogli pogoršati; budući da će to isto tako povećati pritisak na kapacitete socijalne politike te na automatske stabilizatore kao što su nacionalni programi za nezaposlenost; budući da je europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE), koji je Komisija usvojila, doživio uspjeh;
- C. budući da je Akcijskim planom za provedbu europskog stupa socijalnih prava postavljen cilj da Unija smanji broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna, uključujući najmanje 5 milijuna djece, te da je donesen niz prijedloga s pomoću kojih bi se taj cilj postigao do 2030.; budući da u trenutačnom kontekstu postizanje tog cilja postaje teže s obzirom na predviđeno povećanje siromaštva i nezaposlenosti u nadolazećim mjesecima; budući da su sustavi socijalne zaštite pod velikim pritiskom jer se u okviru njih želi ublažiti socijalni učinak krize, pružiti potpora izbjeglicama i zajamčiti pristojne životne uvjete za sve, kao i pristup kvalitetnim osnovnim uslugama kao što su zdravstvo, obrazovanje i stanovanje;
- 1. naglašava da socijalne i ekonomске posljedice ruske invazije na Ukrajinu, visoke inflacije i općenito govoreći nesigurna gospodarska perspektiva utječe na gospodarski oporavak Unije nakon pandemije i iziskuju snažan odgovor, najviše za mlade, obitelji, radnike i

poduzeća, osobito mala i srednja poduzeća; u tom pogledu ističe ključnu ulogu godišnjeg proračuna Unije za 2023., a posebno fondova i finansijskih instrumenata Unije u području socijalnih pitanja i zapošljavanja, uključujući instrument NextGenerationEU i Mechanizam za oporavak i otpornost, kako bi se osigurao gospodarski i socijalno održiv, pravedan, uključiv i nediskriminirajući oporavak; ističe da je Europski socijalni fond plus (ESF+) ključni pokretač jačanja socijalne dimenzije Unije i glavnog instrumenta za ulaganje u ljude, kojim se promiče visoka razina zaposlenosti, izgradnja socijalne zaštite i razvoj kvalificirane i otporne radne snage spremne za prelazak na zeleno i digitalno gospodarstvo u skladu s načelima europskog stupa socijalnih prava; također ističe važnost Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF), Fonda za pravednu tranziciju (FPT), ReactEU-a i njegovih dodatnih sredstava za ESF+, Inicijativu za zapošljavanje mladih (YEI) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD);

2. podržava sve napore za prihvat osoba koje bježe od rata u Ukrajini, bez obzira na njihovo podrijetlo ili nacionalnost; pozdravlja pokretanje Direktive o privremenoj zaštiti i kohezijske mjere za izbjeglice u Europi (CARE) u pogledu osoba koje bježe od rata i traže utočište na području Unije te poziva na nastavak financiranja njihove provedbe; poziva Komisiju da pažljivo prati kako države članice provode Direktivu o privremenoj zaštiti i da pruži relevantne smjernice kako bi se olakšala ta provedba; zabrinut je zbog postojećih oblika diskriminacije i iskorištavanja te nejednakog postupanja u pogledu plaća i radnih uvjeta koji utječu na izbjeglice u mnogim državama članicama; ističe socioekonomiske i infrastrukturne izazove s kojima se suočavaju države članice koje udomljuju osobe koje bježe od rata u Ukrajini, posebno one koje graniče s Ukrajinom i suočavaju se s najvećim priljevom tih osoba;
3. cjeni trenutačne mjere koje su Unija i države članice uvele kako bi se riješili poremećaji koji proizlaze iz rata u Ukrajini te kako bi se pomoglo integraciji izbjeglica i ublažio učinak cijena energije na poduzeća i kućanstva, ali smatra da su potrebni dodatni napor i to s pomoću refinanciranja i produljenja instrumenta SURE za podršku mjerama potpore pri zapošljavanju u državama članicama; u tom pogledu poziva na jačanje mjera za zaštitu prihoda, borbu protiv siromaštva i pravednu tranziciju te na pomoć u ublažavanju učinka visokih razina inflacije na siromašnije radnike i kućanstva tijekom sljedećih nekoliko godina ponovnim aktiviranjem i proširenjem područja primjene instrumenta SURE kako bi se poduprli programi skraćenog radnog vremena i radnici koji bi bili privremeno otpušteni; također poziva da se uvede trajni instrument u obliku europskog sustava reosiguranja za slučaj nezaposlenosti kako bi se zaštitila radna mjesta i suzbila nezaposlenost, što uključuje očuvanje radnih mesta i prihoda radnika u situacijama vanjskih šokova;
4. žali zbog toga što proračunsko praćenje socijalnih učinaka nije dovoljno razvijeno da bi se izmjerili ciljevi akcijskog plana za provedbu socijalnog stupa; podsjeća da je europski semestar ključni instrument za praćenje razvoja na razini Unije i država članica s pomoću pregleda socijalnih pokazatelja; pozdravlja činjenicu da je socijalni samit održan 2021. u Portu bio prilika za obogaćivanje pregleda socijalnih pokazatelja, koji je i referentni okvir za praćenje „društvenog napretka“ te kojim se nastoji utvrditi najvažnije izazove u području zapošljavanja i socijalne izazove s kojima se suočavaju države članice, Unija i europodručje, kao i napredak postignut tijekom vremena;

5. smatra da će monetarna potpora, s obzirom na sve nesigurnosti povezane s ratom u Ukrajini, razvojem bolesti COVID-19, inflacijom, industrijskim restrukturiranjem i ekološkom tranzicijom, i dalje biti potrebna u nadolazećim mjesecima;
6. podsjeća da se očekuje da će ESF+ doprinijeti provedbi akcijskog plana za europski stup socijalnih prava i relevantnim preporukama za pojedine zemlje donesenima u okviru semestra; podsjeća da bi se programi i njihove omotnice trebali poštovati i poziva da se za nove zadaće izdvoje dodatna sredstva; zabrinut je zbog znatno smanjene količine sredstava dostupnih u okviru VFO-a i ustraje na potrebi za povećanjem potrošnje kako bi se ubrzala provedba akcijskog plana za europski stup socijalnih prava;
7. ističe da se iz proračuna Unije mora pomoći državama članicama u poticanju pravedne tranzicije, socijalne i gospodarske pravde i otpornosti, stvaranju kvalitetnih radnih mjesta i pristojnih radnih uvjeta, uz primjerene plaće i zaštitu socijalne sigurnosti, visoke standarde zdravlja i sigurnosti na radu i rodno uravnotežene mogućnosti, uz iskorjenjivanje siromaštva, smanjenje nejednakosti, posebno onih koje utječu na djecu i povećanje uzlazne socioekonomске konvergencije, posebno u vrijeme dosad nezabilježenih i kumuliranih kriza kako nitko ne bi bio zapostavljen; naglašava da su čimbenici kao što su poremećaji u lancu opskrbe, među ostalim u opskrbi hranom, visoke cijene energije, rastuća inflacija i stalni pritisak na osnovne usluge produbili socijalne i gospodarske nejednakosti i pogoršali životne i radne uvjete, kao i mentalno zdravlje i dobrobit mnogih radnika i njihovih obitelji, te će ugroziti gospodarstvo Unije u mnogim sektorima, s posljedicama u smislu nezaposlenosti, smanjenja kupovne moći kućanstava i radnika, dovođenja do siromaštva i socijalnih nejednakosti koje utječu na najranjivije stanovništvo naših društava; ustraje u tome da je potrebno riješiti problem teritorijalnih i regionalnih razlika i povećati potporu najranjivijim i najugroženijim skupinama te skupinama u nepovoljnem položaju; prima na znanje namjeru Komisije da ove jeseni sastavi pismo izmjene u pogledu proračunskih posljedica rata u Ukrajini i inicijative RePowerEU; u tom pogledu naglašava važnost uzimanja u obzir socioekonomskih posljedica rata i preporučuje da se analizira potencijal dopune sredstava iz fonda ESF+;
8. poziva na donošenje privremenog europskog paketa mjera za socijalnu otpornost kojim bi se koordinirao niz mjera i sredstava za jačanje sustava socijalne skrbi i socijalne zaštite u Uniji, uključujući nastavak i refinanciranje instrumenta SURE sve dok socioekonomski posljedice rata i dalje negativno utječu na tržiste rada, te na stvaranje novog fonda Unije za socijalne krize („instrument socijalne pomoći“) za različite krizne situacije, koje postaju sve raznovrsnije, hibridne i složenije;
9. pozdravlja stvaranje inicijativa CARE i CARE+; smatra da bi Unija prvo trebala iskoristiti postojeća finansijska sredstva za ublažavanje posljedica rata i rješavanje neposrednih potreba raseljenih osoba iz Ukrajine; u tom pogledu ističe da je potrebno u potpunosti iskoristiti odredbe o fleksibilnosti kako bi se raspoloživa sredstva Unije isplatila što je prije moguće; poziva Komisiju da državama članicama omogući korištenje finansijskih sredstava iz nezatraženih zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost kako bi se pokrili negativni gospodarski i socijalni troškovi koji proizlaze iz rata;
10. poziva i Komisiju i države članice da osiguraju da se RePowerEU što je prije moguće uvede i usmjeri na ljude, poduzeća i industrije koji su nerazmjerno pogodjeni rastućim

cijenama energije;

11. smatra da bi rješavanje socijalnih razlika iz proračuna Unije i država članica s pomoću socijalnih ulaganja u ključnim područjima politika kojima se poboljšavaju životni i radni uvjeti osoba pogođenih visokom inflacijom, ratom u Ukrajini, zdravstvenom krizom ili prijelazom na ubrzanu zelenu i digitalnu transformaciju trebalo biti u središtu strategije oporavka Unije; s tim na umu smatra da bi otkrivanje socijalnih rizika i uzimanje u obzir različitih učinaka na zapošljavanje i dugoročne nezaposlenosti u određenim industrijama trebalo na odgovarajući način riješiti i spriječiti u najvećoj mogućoj mjeri; stoga poziva Komisiju da iznese rashode za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja i metodologiju praćenja socijalnih rashoda u proračunu Unije na temelju načela europskog stupa socijalnih prava te pregleda socijalnih pokazatelja i pokazatelja dobrobiti kako bi se izmjerio ukupni učinak različitih fondova, instrumenata i instrumenata koji se financiraju u okviru VFO-a i NGEU-a;
12. ističe da je potrebno osigurati da se načelo nenanošenja bitne štete uključi u sve aktivnosti Unije izvršenjem proračuna kako je dogovoren u Međuinstitucijskom sporazumu te pozdravlja prijedlog Komisije o izmjeni Financijske uredbe kako bi se uključilo načelo nenanošenja bitne štete u skladu s obvezom koju je Unija preuzela u pogledu održivog financiranja i zelene tranzicije; poziva Komisiju da prati pravilnu provedbu načela nenanošenja bitne štete i da poduzme hitne korektivne mjere ako i kada to bude potrebno;
13. ističe da je, s obzirom na to da pandemija bolesti COVID-19 i dalje stvara nesigurnosti i da je stoga važno nastaviti financirati oporavak i rješavati socijalne izazove i izazove povezane sa zapošljavanjem koji proizlaze iz pandemije te podupirati radnike i poduzeća u prelasku na solidarnije digitalno, zelene i klimatski neutralno gospodarstvo; naglašava važnost odgovarajućih politika i mjera za potporu pravednoj tranziciji na tržištu rada, jačanje konkurentnosti naših gospodarstava, kao i za ulaganje u socijalnu uključenost i daljnji razvoj otpornih i održivih sustava socijalne zaštite diljem Unije, među ostalim podupiranjem mjera za djecu, mlade i starije osobe; ustraje da je potrebno stvarati dostojanstvena i održiva kvalitetna radna mjesta, usavršavati se i prekvalificirati te provoditi politike cjeloživotnog učenja za radnike kako bi se ojačali programi obrazovanja i sposobljavanja koji idu ukorak sa zahtjevima modernog tržišta rada; ustraje u tome da je potrebno ulagati u socijalnu infrastrukturu kako bi se odgovorilo na demografske izazove te radnicima stavilo na raspolaganje mehanizme za sprečavanje nezaposlenosti i profesionalne alate za preusmjeravanje kako bi se na održiv način poduprla zelena i digitalna tranzicija te kako bi se postigli ciljevi akcijskog plana iz Porta; u tom pogledu ističe potrebu za potpunom provedbom mehanizma za pravednu tranziciju te za brzim donošenjem Socijalnog fonda za klimatsku politiku; ustraje na odgovarajućem stanovanju kao ljudskom pravu i potrebi za pristupom pristojnom i cjenovno pristupačnom stanovanju za sve; poziva Komisiju da osigura dostatna sredstva za Europsku platformu za borbu protiv beskućništva kako bi se postigao cilj okončanja beskućništva do 2030.; podsjeća da je integracija na tržište rada onih koji mogu raditi i najranjivijih skupina, kao što su siromašne osobe ili osobe kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost, osobe s invaliditetom, mladi i starije osobe, Romi, (dugo) nezaposleni, migranti, izbjeglice i osobe raseljene iz Ukrajine, kao i migranti i izbjeglice pogodjeni različitim sukobima u svijetu, od ključne važnosti; ističe da je ulaganje u zapošljavanje i kvalitetne usluge u ruralnim područjima ključno za borbu protiv teritorijalnih nejednakosti i rješavanje demografskih trendova u tim područjima;

14. naglašava da postoji veza između društveno-gospodarskih čimbenika kao što su nezaposlenost, nesigurnost stanovanja, akademski pritisci te mentalnog zdravlja i dobrobiti te ustraje na tome da se ona mora razmotriti kako bi se zajamčilo donošenje holističkog pristupa mentalnom zdravlju na razini EU-a; poziva države članice da mentalno zdravlje učine sastavnim dijelom oporavka Unije od pandemije bolesti COVID-19 i trenutačne situacije u pogledu inflacije; sa zabrinutošću primjećuje pogoršanje uvjeta za mnoge mlade koji su već pogođeni dugotrajnom nezaposlenošću i nesigurnošću zapošljavanja te socijalnom isključenošću te poziva na koordinirani pristup u stvaranju i pružanju mogućnosti za socijalnu uključenost u okviru snažnije Garancije za mlade, ESF-a + i Mechanizma za oporavak i otpornost;
15. zabrinut je zbog trenda smanjenja plaća i zbog toga što se realne plaće trenutačno smanjuju nakon niza izvanrednih šokova u pogledu cijena energije; smatra da postoji hitna potreba za povećanjem plaća kako bi se održala unutarnja potražnja i uključiv rast te kako bi se smanjio učinak dvostrukе krize na radnike i kućanstva te da su potrebni dodatni napori kako bi se socijalnim partnerima pomoglo u ostvarivanju povećanja plaća putem tripartitnih okvira za izgradnju kapaciteta, čime se predviđa očekivani pozitivan učinak Direktive o primjerenim minimalnim plaćama;
16. prima na znanje prijedlog Komisije da se 2023. dodijeli 16,7129 milijardi EUR ESF-u + za potporu politikama država članica za osiguravanje jednakih mogućnosti, jednakog pristupa tržištu rada, pravednih i kvalitetnih radnih uvjeta, socijalne zaštite i uključenosti, s posebnim naglaskom na kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju, cjeloživotnom učenju, ulaganjima u djecu i mlade te pristupu osnovnim uslugama, ali izražava načelnu zabrinutost zbog znatno smanjene količine sredstava dostupnih u naslovima 2.a i 2.b, čime će se smanjiti fleksibilnost reagiranja u vrijeme rasta inflacije, zbog neizvjesne socioekonomске situacije koja je posljedica rata u Ukrajini i aktualne zdravstvene krize; ustraje u tome da ESF+ mora i dalje imati ključnu ulogu u pružanju potpore državama članicama, ljudima i regijama u postizanju visokih razina zaposlenosti kojima se osiguravaju primjerene plaće, pristojni radni uvjeti, zdrava radna okruženja i socijalno osiguranje, pravedna socijalna zaštita te kvalificirana, konkurentna i otporna radna snaga spremna za prijelaz na zeleno i digitalno gospodarstvo i za budući svijet rada, kao i uključiva i povezana društva usmjerena na iskorjenjivanje siromaštva i ostvarivanje načela utvrđenih u europskom stupu socijalnih prava; stoga poziva na jačanje ESF-a + dopunjenoj instrumentom socijalne pomoći s povećanom javnom potporom postojećim instrumentima usmjerenima na najsistemašnije u našem društvu;
17. napominje da je ESF+ donezen prije današnje krizne situacije, što trenutačno podrazumijeva veća javna i socijalna ulaganja nego što je dosad planirano te da postoji rizik da trenutačno financijsko programiranje neće zadovoljiti postojeće potrebe;
18. uviđa da ESF+ i Mechanizam za oporavak i otpornost moraju doprinijeti provedbi europskog stupa socijalnih prava primjenom njegovih načela u praksi i uključivanjem socijalnih ciljeva u cjelokupno relevantno zakonodavstvo, politike i provedbene planove povezane s instrumentom NextGenerationEU; naglašava da bi se odgovarajuća sredstva trebala dodijeliti za financiranje i provedbu akcijskog plana za europski stup socijalnih prava donesenog u Portu i za postizanje glavnih ciljeva iz Porta te da bi Mechanizam za oporavak i otpornost trebao postati trajan i uključivati najmanje 30 % sredstava za

socijalna ulaganja kojima će se jačati sustavi socijalne skrbi i ulagati u socijalnu sigurnost, pristup zdravstvenoj skrbi i obrazovanju, cjenovno pristupačno stanovanje, zapošljavanje, pravdu i socijalne usluge za ranjive skupine; u tom pogledu poziva Komisiju da osigura odgovarajuće osoblje za potporu toj zadaći; smatra da bi se ciljevi iz Porta koji se odnose na siromaštvo trebali bolje razraditi u svim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost te na razini Unije s akcijskim planom i snažnom strategijom za borbu protiv siromaštva uz potporu znatnih ulaganja, koja obuhvaća sve aspekte siromaštva, uključujući siromaštvo unatoč zaposlenju;

19. naglašava da bi tvorci politika na razini Unije i na nacionalnoj razini prednost trebali dati rješavanju nezaposlenosti mladih, posebno u okviru europskih npora za oporavak, i da bi trebali olakšati i podržati mlađe u (ponovnom) uključivanju na tržište rada i ostanku na njemu, osigurati im pristup kvalitetnom stanovanju te im omogućiti da završe obrazovanje i razvijaju vještine, uključujući digitalne i zelene vještine, te da u potpunosti iskoriste postojeće inicijative, kao što je program Garancije za mlađe; podsjeća na obvezu država članica s većim udjelom od prosjeka Unije mlađih u dobi od 15 do 29 godina koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju da najmanje 12,5 % svojih sredstava iz ESF-a + dodijele za provedbu pojačane Garancije za mlađe te poziva sve države članice, a ne samo one koje su najviše pogodene nezaposlenošću mlađih, da nastave ulagati dovoljno sredstava iz ESF-a + u mjere potpore zapošljavanju mlađih; poziva države članice da na najbolji način iskoriste tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) Europskog socijalnog fonda plus za ulaganja u socijalne inovacije i poticanje mobilnosti radne snage; žali zbog kasnog početka Programa Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije 2021. i smanjenja proračuna za 2023. do kojeg je došlo zbog pandemije bolesti COVID-19 i drugih pitanja te se nuda da će program ostvariti svoj puni radni režim tijekom 2024., među ostalim kako bi se u potpunosti i učinkovito provele mjere predviđene u Akcijskom planu Unije za socijalnu ekonomiju; naglašava da je važno poduzeti daljnje korake nakon Europske godine mlađih 2022. i donijeti konkretne mjere i politike koje su predložili mlađi u pogledu socijalne uključenosti, stanovanja, borbe protiv nesigurnosti zaposlenja i niskih plaća te kršenja prava na pristojno stanovanje, zaštite prava radnika, kao i daljnog razvoja mjera za zapošljavanje i poduzetništvo za mlađe, nakon 2023. i uz potporu odgovarajućeg financiranja; podsjeća na to da bi Komisija trebala redovito izvješćivati o provedbi preporuke Vijeća o uspostavi europskog jamstva za djecu i poboljšane Garancije za mlađe;
20. izražava žaljenje zbog toga što je više od četvrtine djece u Uniji izloženo siromaštву ili socijalnoj isključenosti ili im prijeti rizik od njih; ističe da će u kontekstu oporavka od rata u Ukrajini rješavanje problema siromaštva djece sljedećih godina postati još važnije; u tom pogledu pozdravlja uspostavu europskog jamstva za djecu i poziva Komisiju da izradi analizu doprinosa svakog nacionalnog operativnog programa europskom jamstvu za djecu; poziva Komisiju i države članice da obrate posebnu pozornost na provedbu europskog jamstva za djecu kako bi se osigurao pristup besplatnim kvalitetnim uslugama za djecu kojoj je potrebna pomoć, posebno za djecu koja bježe iz Ukrajine, te im se omogućilo da budu ravnopravna sa svojim vršnjacima iz Unije u zemljama domaćinima; ponovno poziva na hitno povećanje financiranja europskog jamstva za djecu s namjenskim proračunom od najmanje 20 milijardi EUR; u tom pogledu podsjeća sve države članice, a ne samo one koje su najviše pogodene siromaštvo djece, da izdvoje najmanje 5 % sredstava iz fonda ESF+ pod podijeljenim upravljanjem za potporu aktivnostima u okviru europskog jamstva za djecu; nadalje, poziva Komisiju da stavi na

raspolaganje, a države članice da iskoriste, sva dostupna sredstva za provedbu jamstva za djecu, uključujući, među ostalim, ESF+, REACT-EU, Mechanizam za oporavak i otpornost;

21. upozorava na utjecaj aktualnog rata na globalne lance opskrbe hranom i cijene hrane te na posljedice za kupovnu moć; u svjetlu povećanja cijena hrane ističe usvajanje povećanih minimalnih dodijeljenih sredstava za mjere socijalne uključenosti u novom Europskom socijalnom fond plus (ESF+), kao i dodatnih 3 % za mjere u okviru Fonda europske pomoći za najpotrebitije te potiče države članice da dodijele više od minimalnih iznosa potrebnih u skladu s ESF-om +;
22. podsjeća da je trenutna kriza ozbiljno pogodila i starije osobe i ističe nedostatak političkog odgovora na posljedice demografskih promjena u Uniji kao što su nedostatak odgovarajućeg i cjenovno pristupačnog stanovanja, kvalitetnih ustanova za skrb i dostačnih usluga skrbi i potpore; naglašava da bi se u proračunu trebala naglasiti važnost zaštite i promicanja dostojanstva starijih osoba i njihovih temeljnih prava u Uniji uvođenjem kriterija „dostojanstvenog starenja“ i dostačnih finansijskih sredstava za potporu ulaganjima u stanovanje kako bi se učinkovito riješili rastući problemi nedostatka cjenovno pristupačnog stanovanja, loših uvjeta stanovanja, isključenosti u pogledu stanovanja i beskućništva;
23. ponavlja da su žene u većoj mjeri pogodjene trenutačnim krizama i ratom u Ukrajini te da su izložene većem riziku od nezaposlenosti i socijalne isključenosti; naglašava da se glavni cilj u pogledu zapošljavanja usvojen u Portu može postići samo usvajanjem ambicioznih ciljeva na nacionalnoj razini kako bi se žene, uključujući izbjeglice, dodatno uključile na tržište rada te kako bi se stvorili poticaji, osigurala infrastruktura i uklonile prepreke i diskriminacija; poziva na uključivanje rodno osjetljivog proračuna kako bi se bolje uskladile politike i aktivnosti kojima se promiče ravnopravno sudjelovanje žena na tržištu rada te kako bi se uspostavili sveobuhvatni sustavi za praćenje i mjerjenje dodjele proračunskih sredstava za rodnu ravnopravnost, te za praćenje i mjerjenje sudjelovanja žena na tržištu rada, pristupa zapošljavanju, plaća te razlika u mirovinama;
24. ciljevi su EGF-a iskazivanje solidarnosti i promicanje dostojnog i održivog zapošljavanja u Uniji pružanjem potpore u slučaju velikih restrukturiranja, posebno onih koja su posljedica izazova prouzročenih globalizacijom, poput promjena u tokovima svjetske trgovine, trgovinskih sporova, znatnih promjena u trgovinskim odnosima Unije ili sastavu unutarnjeg tržišta, finansijske ili gospodarske krize, kao i prijelaza na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije; prima na znanje da razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza EGF-a u pričuvu za 2023. iznosi 205,3 milijuna EUR (otprilike + 1 % u odnosu na 2022. i odgovara maksimalnom iznosu VFO-a);
25. poziva na uspostavu programa za promicanje kampanja za podizanje razine osviještenosti o važnosti sindikata, sindikalnih i kolektivnih pregovora i sporazuma u cilju postizanja pravednijeg društva, među ostalim poboljšanjem radnih uvjeta, plaća i životnih uvjeta;
26. podsjeća da se Fondom za pravednu tranziciju pruža potpora područjima i osobama koje se suočavaju sa socioekonomskim izazovima i izazovima u području zapošljavanja koji

proizlaze iz procesa tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.; prima na znanje odobrena sredstva Komisije za 2023. u iznosu od 1,4662 milijarde EUR; ističe važnost obuhvaćanja socijalnih aspekata tranzicije, posebno potpore tražiteljima zaposlenja, uključujući pomoć pri traženju posla, usavršavanje i prekvalifikaciju te njihovo aktivno uključivanje na tržište rada, kao i ulaganja u pametnu i održivu mobilnost, druge aktivnosti u područjima obrazovanja i socijalne uključenosti, uključujući ulaganja u infrastrukturu za potrebe centara za osposobljavanje, ustanova za skrb o djeci i starijim osobama te mogućnost podupiranja ulaganja u velika poduzeća u „potpomognutim područjima” u skladu s regionalnim smjernicama za državne potpore, ako je takva potpora potrebna za stvaranje područja za zapošljavanje;

27. snažno podupire financiranje kohezije kao primarni instrument financiranja u okviru proračuna Unije koji omogućuje gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju te je jedan od temelja oporavka; naglašava njegovu ulogu u postizanju strateških ciljeva Unije kao što su zapošljavanje, borba protiv siromaštva, rodna ravnopravnost, klimatski neutralno gospodarstvo i inovacije, te njegovu ulogu pokretačke snage za uključiviju i održiviju Uniju; naglašava da regionalna politika mora igrati ključnu ulogu u poticanju jednakih prilika za zapošljavanje među svim spolovima i u podupiranju prekvalifikacije radnika pružanjem odgovarajućeg cjeloživotnog osposobljavanja;
28. podsjeća da je Izjavom iz Porta od 7. svibnja 2021. postavljen cilj smanjenja broja osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna do 2030.; podsjeća da je Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) integriran u fond ESF+ i da se 2023. najmanje 3 % proračuna fonda ESF+ mora potrošiti na pomoć u hrani i osnovnu materijalnu pomoć za najpotrebitije; pozdravlja procjenu Komisije da bi fond ESF+ također trebao doprinijeti iskorjenjivanju siromaštva podupiranjem relevantnih nacionalnih programa te da najmanje 4 % njegovih sredstava u okviru podijeljenog upravljanja treba biti namijenjeno potpori najugroženijim osobama, uključujući izbjeglice;
29. poziva Europsku komisiju da osigura da proračun Unije, uključujući Mechanizam za oporavak i otpornost, bude socijalno uključiv i da se rodna pitanja i invaliditet uključe u opći proračun za 2023., među ostalim osiguravanjem sustava praćenja proračunskih sredstava za promicanje ravnopravnog sudjelovanja i neovisnog života žena i osoba s invaliditetom u skladu s obvezama Unije u okviru europskih strategija za rodnu ravnopravnost i prava osoba s invaliditetom i Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
30. podsjeća da su pilot-projekti i pripremna djelovanja važni alati za testiranje novih političkih inicijativa u području zapošljavanja i socijalne uključenosti, među ostalim i kroz prikupljanje podataka; podsjeća da se njihova procjena temelji na Međuinstitucijskom sporazumu i ponavlja svoj poziv Komisiji da nepristrano ocijeni prijedloge pilot-projekata i pripremnih djelovanja na temelju pravne i finansijske procjene kako bi ocjene odražavale vrijednost prijedloga; izražava razočaranje zbog loše i nejasne procjene prijedloga proračuna za 2023. i traži od Komisije da primi precizna i detaljna objašnjenja tih procjena, zajedno s konkretnim primjerima mjera Unije za koje se smatra da „obuhvaćaju” prijedloge; također podsjeća da provedba usvojenog pilot-projekta/pripremnog djelovanja mora ostati vjerna usvojenom prijedlogu;

31. podsjeća da agencije Unije imaju važnu ulogu u pružanju specijaliziranih znanja institucijama i zemljama Unije, posebno o pitanjima zapošljavanja i socijalnim pitanjima, te da im se moraju dodijeliti potrebna sredstva kako bi ispunile svoje zadaće koje rastu; prima na znanje da su proračunske procjene za agencije za 2023. u skladu s proračunskim programiranjem; pozdravlja činjenicu da je naglo povećanje irskog korektora koeficijenta za Eurofound barem djelomično nadoknađeno; podsjeća da je potrebno osigurati odgovarajuću dodjelu sredstava za Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA), što je ključno za jamčenje stabilnosti i potpunog izvršenja njegova mandata, među ostalim osiguravanjem odgovarajućeg i stalnog osoblja i privlačenjem najkvalificiranijih kandidata na ta radna mjesta; uviđa da bi Europsko nadzorno tijelo za rad trebalo imati potrebna sredstva za potporu i jačanje kapaciteta nacionalnih inspektorata rada i tijela, kao i socijalnih partnera, kako bi se doprinijelo pravednoj mobilnosti radne snage i suzbile prekogranične prijevare i zlouporebe;
32. žali zbog smanjenja dodijeljenih sredstava za proračunsku liniju 07 20 04 06 (Posebne nadležnosti u području socijalne politike, uključujući socijalni dijalog); podsjeća da je snažan socijalni dijalog ključna značajka europskog socijalnog modela i predanosti Unije promicanju uloge socijalnih partnera i olakšavanju socijalnog dijaloga, u skladu s člankom 152. Ugovora o funkciranju Europske unije; naglašava potrebu da se osigura odgovarajuća potpora socijalnom dijalu te da se razviju i poboljšaju kapaciteti socijalnih partnera, kao i da se povećaju sredstva za ovu proračunsku liniju te da se zajamči odgovarajuća potpora za mjere informiranja i osposobljavanja za organizacije radnika, uzimajući u obzir i učinak inflacije na rashode za osoblje u proračunima sindikalnih instituta;
33. smatra da je ključno zaštитiti i promicati načelo višejezičnosti, koje doprinosi poticanju demokratskog sudjelovanja i transparentnosti; u tom pogledu poziva na odgovarajuće povećanje sredstava za usluge usmenog i pismenog prevođenja institucija Unije, uključujući usluge Europskog parlamenta i Europske komisije;
34. poziva na to da se u institucijama Unije, uključujući Europski parlament, zajamče pristojni radni uvjeti i pravedna plaća za radnike u jaslicama, čišćenju i ugostiteljstvu; u tom pogledu snažno poziva na to da se te službe i njihovi radnici zapošljavaju interno;
35. podsjeća na važnost proračunske odgovornosti i određivanja prioriteta; ističe da fleksibilnost dostupna u okviru trenutačnog višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. nije dovoljna za potpuno pokrivanje finansijskih potreba nastalih zbog rata u Ukrajini i pandemije bolesti COVID-19; podsjeća da ti instrumenti nisu osmišljeni ni po svojoj veličini zamišljeni za suočavanje s novim izazovima i budućim kriznim situacijama dok istodobno održavaju ulaganja u programe i politike EU-a, uključujući važne prioritete kao što je pravedna, zelena i digitalna tranzicija; naglašava važnost povećane fleksibilnosti i dostačnih sredstava za odgovor na velike krize i njihove socijalne posljedice te posljedice na tržište rada, istodobno podsjećajući da inflacija vrši velik pritisak na gornje granice VFO-a, pri čemu ne ostavlja prostora za rješavanje najvećih izazova u godišnjem proračunskom postupku, poziva Komisiju da provede dubinsku analizu različitih posljedica trenutačnih izazova na cijeli VFO za razdoblje 2021. – 2027. te da što prije, a najkasnije u prvom tromjesečju 2023., provede hitnu i sveobuhvatnu reviziju trenutačnog VFO-a kako bi se osigurale dodatne potrebe za

fleksibilnošću u proračunu Unije, uključujući potpuno iskorištavanje opozvanih sredstava, kako bi se odgovorilo na nepredviđene i hitne potrebe; očekuje da će ta revizija uzeti u obzir dugoročne posljedice rata u Ukrajini i poduzete hitne mjere;

36. podsjeća da je trenutačno jedina metodologija praćenja Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2105 kojom se utvrđuje metodologija za izvješćivanje o socijalnim rashodima, međutim, to se ne može smatrati uključivanjem socijalnog stupa u Mechanizam za oporavak i otpornost jer je riječ o izvješćivanju o potrošnji sredstava u okviru Mechanizma za oporavak i otpornost upotrebom makrokategorija koje se ne mogu povezati ni sa kakvim socijalnim ciljevima; poziva Komisiju da u predstojeći VFO uvede metodologiju za socijalno uključivanje programa rashoda za socijalne ciljeve; takva metodologija trebala bi biti sustav praćenja načina na koji posebna djelovanja doprinose određenom prioritetu politike te pružiti mogućnost izračuna i agregiranja rashoda na razini proračuna Unije i praćenja napretka;
37. pozdravlja klasifikaciju Komisije u pogledu rodne ravnopravnosti pri izradi proračuna i izražava potrebu za dalnjim radom na analizi programa 0*, kao i na metodologiji za praćenje provedbe trećeg akcijskog plana za rodnu ravnopravnost; ponavlja da su žene posebno negativno pogodjene gospodarskom i socijalnom krizom koja je posljedica pandemije bolesti COVID-19, uključujući rast slučajeva rodno uvjetovanog nasilja; u tom pogledu traži povećanje sredstava za program Daphne; ističe da su rodno osviještena politika i rodna ravnopravnost ključni temelj koji će Evropi omogućiti da ostvari svoj puni potencijal; ističe važnu ulogu Europskog instituta za ravnopravnost spolova i potrebu da se osiguraju odgovarajuća finansijska sredstva i osoblje za izvršavanje njegovih zadaća;
38. poziva na uključivanje rodne perspektive u izradu proračuna na način da se proračunska sredstva dodjeljuju uzimajući u obzir rodno osjetljivu evaluaciju prethodnog proračunskog razdoblja te osiguravajući jednak sudjelovanje u proračunskom postupku; naglašava da uključivanje rodne perspektive u izradu proračuna zahtijeva povezivanje proračuna s ciljevima rodne ravnopravnosti, praćenje potrošnje na rodnu ravnopravnost i jamčenje rodno osjetljivog preispitivanja programa i potrošnje kako bi ih se prilagodilo u sljedećem razdoblju.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	8.9.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sandra Pereira, Dragoș Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Mounir Satouri, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Alex Agius Saliba, Konstantinos Arvanitis, Carmen Avram, Rosa D'Amato, Lina Gálvez Muñoz, Pierfrancesco Majorino, Alin Mituța, Samira Rafaela, Eugenia Rodríguez Palop, Birgit Sippel, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Pietro Bartolo, Morten Løkkegaard, João Pimenta Lopes

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Tomáš Zdechovský
RENEW	Jordi Cañas, Morten Løkkegaard, Alin Mituța, Dragoș Pîslaru, Samira Rafaela, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Pietro Bartolo, Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Pierfrancesco Majorino, Birgit Sippel
THE LEFT	Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri

5	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Sandra Pereira, João Pimenta Lopes

2	0
ECR	Elżbieta Rafalska
ID	Elena Lizzi

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

7.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

upućeno Odboru za proračune

o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Pascal Canfin

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. naglašava da Unija u okviru svojeg proračuna za 2023. mora ustrajati na postizanju otpornog, održivog i socijalno pravednog oporavka za sve, zaključujući time revidirani okvir za klimatske, energetske i okolišne ciljeve Unije za 2030.; poziva Komisiju i države članice da osiguraju neometano donošenje i provedbu predmeta uključenih u paket „Spremni za 55 %” kako bi se osiguralo da Unija ispunji svoje ciljeve za 2030. i postigne klimatsku neutralnost najkasnije do 2050., istodobno priznajući da je potrebno znatno poboljšati trenutačne politike Unije kako bi se uskladile s ciljem da se globalno zatopljenje ograniči na maksimalno 1,5 °C;
2. pozdravlja Komisijin plan REPowerEU za ubrzanje zelene tranzicije i povećanje energetske neovisnosti Unije, posebno što skoriju obustavu uvoza fosilnih goriva iz Rusije; ističe da će se ubrzanjem pravedne provedbe europskog zelenog plana smanjiti ovisnost Unije o trećim zemljama i omogućiti joj da ostvari svoje klimatske i energetske ciljeve; vrlo je zabrinut zbog ograničenih novih sredstava dodijeljenih poglavljju o mehanizmu za oporavak i otpornost REPowerEU; stoga izražava duboku zabrinutost zbog prijedloga da se za financiranje dijela tih mjera upotrijebi rezerva za tržišnu stabilnost u okviru ETS-a, čime se ugrožava njegov finansijski i ekološki integritet, te naglašava svoju predanost tome da se ne stvori manjak finansijskih sredstava i zajamči integritet i sposobnost sustava ETS-a da ispunji klimatski cilj za 2030. te da se razmotre sve mogućnosti dostupne u okviru područja primjene Uredbe o ETS-u kako bi se ostvarili klimatski ciljevi i ciljeve REPower EU-a; u tom kontekstu naglašava da se člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Unija obvezuje na postizanje visoke razine zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša, među ostalim primjenom načela opreznosti te načela preventivnog djelovanja, odnosno načela da se šteta nanesena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća. nadalje, smatra da Komisija i države članice tijekom provedbe Plana

RepowerEU u svakom trenutku moraju osigurati pristup pravosuđu; podsjeća da ponovno pokretanje elektrana na ugljen u nekim državama članicama predstavlja izravnu prijetnju cilju EU-a da se emisije stakleničkih plinova do 2030. smanje za 55 %;

3. ponavlja poziv na postupno ukidanje štetnih subvencija i dosljednost među svim fondovima i programima EU-a; ustraje u tome da projekti i programi koji nisu u skladu s ciljem ograničavanja globalnog zatopljenja na temperaturu ispod 1,5°C ni s ciljem zaustavljanja i preokretanja trenda gubitka bioraznolikosti ne bi smjeli biti prihvativi za potporu iz proračuna EU-a u skladu s načelom „nenanošenja značajne štete”; podsjeća da se Osmim programom djelovanja za okoliš utvrđuje uvjet koji omogućuje postupno ukidanje subvencija štetnih za okoliš, među ostalim utvrđivanjem roka za postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva u skladu s ambicijom ograničavanja globalnog zatopljenja na 1,5°C, kao i obvezujući okvir Unije za praćenje napretka država članica prema postupnom ukidanju subvencija za fosilna goriva i izvješćivanje o njemu, na temelju dogovorene metodologije;
4. očekuje da će se ciljevi uključivanja klimatskih pitanja i biološke raznolikosti u proračun Unije i rashoda Instrumenta Europske unije za oporavak postići u skladu s ciljevima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu¹; podsjeća na ciljeve potrošnje povezane s biološkom raznolikošću od 7,5 % od 2024. i 10 % od 2026. nadalje utvrđene višegodišnjim finansijskim okvirom; naglašava da bi od 2023. trebalo uložiti sve napore kako bi se dostiglo 10 % rashoda povezanih s biološkom raznolikošću; u tom pogledu pozdravlja napore za transparentnijim i sveobuhvatnijim izvješćivanjem, posebno pojašnjenja o uključivanju klimatskih pitanja u programske izvještaje o operativnim rashodima (Radni dokument 1. nacrta proračuna Unije za finansijsku godinu 2023.)², relevantnog poglavlja u Procjeni prihoda i rashoda Komisije za finansijsku godinu 2023.³ i Radnom dokumentu službi Komisije o strukturi uključivanja klimatskih pitanja⁴, te naglašava potrebu za provođenjem dostahtnih ex post evaluacija i radom na granularnosti raspoloživog datuma; poziva Komisiju da odgovori na zaključke Europskog revizorskog suda o preuveličanim rashodima u području klime⁵ posebno u pogledu uključivanja ciljeva ZPP-a te u tom pogledu ustraje na važnosti strateških planova u okviru ZPP-a i rashoda za biološku raznolikost⁶; poziva države članice da osiguraju integraciju biološke raznolikosti u sporazume o partnerstvu i operativne programe, kao i u svoje strateške planove ZPP-a, te da povećaju napore kako bi što prije postigle cilj potrošnje za biološku raznolikost u višegodišnjem finansijskom okviru od najmanje 10 %; pozdravlja konačno izvješće o financiranju i praćenju biološke

---

¹ Međuinstitucijski Sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 4331, 22.12.2020., str. 28 – 46).

²https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/wd_i_final_web_v2_kv_a022003enn.pdf

³https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/about_the_european_commission/eu_budget/wd_0_final_web_y4_kv_a022002enn.pdf

⁴ Struktura uključivanja klimatskih pitanja u višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021. – 2027., SWD(2022)0225 final, 20.06.2022.

⁵ Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda: Potrošnja sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020.

⁶ Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda: Biološka raznolikost na poljoprivrednim zemljишima: doprinos ZPP-a nije zaustavio njezino smanjivanje

raznolikosti⁷ i poziva Komisiju i države članice da brzo provedu njegove preporuke; poziva Komisiju da provede mehanizam za prilagodbu klimatskim promjenama kako bi se poduzele korektivne mjere za uklanjanje mogućih nedostataka u postizanju ciljeva potrošnje u području klime u okviru pojedinačnih programa potrošnje EU-a;

5. naglašava da se više od 50 % ukupnih rashoda za biološku raznolikost predviđa primjenom stare metodologije⁸; budući da se predviđanja Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj za 2023. i 2027. tek trebaju ažurirati u skladu sa strateškim planovima u okviru ZPP-a; ističe da manjak u financiranju biološke raznolikosti u razdoblju 2021. i 2030. iznosi oko 18,69 milijardi EUR godišnje⁹; poziva na potpuno ažuriranje metodologije praćenja biološke raznolikosti što je prije moguće i naglašava potrebu za premošćivanjem manjka finansijskih sredstava u skladu sa stavkom 3. ovog izvješća;
6. poziva na hitno djelovanje i kontinuirani rad na ostvarenju ukupne ambicije da se najmanje 30 % rashoda u okviru višegodišnjeg finansijskog (VFO) i instrumenta Next Generation EU (NGEU) namijeni klimatskim ciljevima i 7,5 % godišnje potrošnje u okviru VFO-a za ciljeve u području biološke raznolikosti u 2024. te najmanje 10 % 2026. i 2027. godine , što bi se u sljedećem VFO-u trebalo povećati, uzimajući pritom u obzir postojeća preklapanja između ciljeva u području klime i biološke raznolikosti; izražava zabrinutost zbog najnovijih brojki iz izjave o procjenama koje upućuju na to da postoji neposredna opasnost da se za 2026. i 2027. ne ispunе obvezе u pogledu rashoda za biološku raznolikost; žali zbog činjenice da udio u nacrtu proračuna EU-a za 2023. kojim se doprinosi biološkoj raznolikosti iznosi samo 5,5 %; podsjeća da se očekuje da će, u skladu s Uredbom (EU) 2021/241, 37 % rashoda doprinijeti klimatskim ciljevima;
7. pozdravlja izvješćivanje o rashodima povezanim s bioraznolikošću i pozdravlja objavu studije Komisije kojom će se poduprijeti metodologija za praćenje biološke raznolikosti i prijelaz na pokazatelje (koji se temelje na rezultatima) te predviđanja za postizanje ciljeva uključivanja kako je dogovoren u Međuinstitucijskom sporazumu; naglašava potrebu za osiguravanjem dosljednosti između financiranja u području klime i bioraznolikosti; podsjeća na primarnu važnost ZPP-a za uključivanje biološke raznolikosti i poziva Komisiju da u tom pogledu provede preporuke iz studije; poziva Komisiju da odgovori na nedoumice Revizorskog suda u pogledu neučinkovitosti rashoda za biološku raznolikost u okviru ZPP-a¹⁰;
8. poziva Komisiju da pri predstavljanju godišnjih proračuna objavi iznose i udjele rashoda kojima će se doprinijeti i ciljevima biološke raznolikosti i klimatskim ciljevima po programu; pozdravlja napore koje Komisija ulaže u izvješćivanje o učinku i poziva da to što prije postane redovit dio okvira za izvješćivanje o uspješnosti;

---

⁷ Evropska komisija, Glavna uprava za okoliš, Nesbit, M., Whiteoak, K., Underwood, E., i dr., „Financiranje i praćenje biološke raznolikosti: konačno izvješće”, 2022.

⁸https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/performance-and-reporting/mainstreaming/biodiversity-mainstreaming_hr

⁹<https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1> (str. 14.)

¹⁰ Tematsko izvješće br. 31/2020: Biološka raznolikost na poljoprivrednim zemljištima: doprinos ZPP-a nije zaustavio njezino smanjivanje

9. naglašava da je Revizorski sud u svojem tematskom izvješću o održivom financiranju utvrdio da se načelo nenanošenja značajne štete ne primjenjuje na sve rashode EU-a te da nekoliko programa potrošnje EU-a dopušta financiranje aktivnosti štetnih za okoliš¹¹; ističe da je potrebno osigurati da se načelo nenanošenja znatne štete uključi u sve aktivnosti Unije, među ostalim u Mechanizam za oporavak i otpornost, izvršenjem proračuna kako je dogovoren u Međuinstitucijskom sporazumu te pozdravlja prijedlog Komisije o izmjeni Financijske uredbe kako bi se uključilo načelo nenanošenja značajne štete u skladu s obvezom koju je Unija preuzela u pogledu održivog financiranja i zelene tranzicije; poziva Komisiju da prati pravilnu provedbu načela nenanošenja značajne štete i da poduzme hitne korektivne mjere ako i kada to bude potrebno;
10. podsjeća na potrebu da se u proračunu Unije za 2023. dodijele ljudski i finansijski resursi za provedbu strategije za bioraznolikost do 2030., strategije „od polja do stola”, strategije EU-a za tlo, inicijative EU-a za oprasivače, strategije EU-a za šume, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije održivosti u području kemikalija i akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja; duboko žali zbog toga što se Komisija sustavno ne uspijeva riješiti trajni problem nedovoljnog broja osoblja u Glavnoj upravi za okoliš i nije osigurala značajno povećanje ljudskih resursa; u skladu s time poziva Komisiju da bez odgode osigura odgovarajući broj osoblja za uprave koje trebaju osigurati potpunu provedbu tih strategija; i dalje je zabrinut zbog činjenice da je broj osoblja Glavne uprave Komisije za okoliš znatno smanjen tijekom posljednjih nekoliko godina te da, unatoč radnom opterećenju koje proizlazi iz programa zelenog plana EU-a, taj broj predstavlja samo 1,4 % ukupnog osoblja Komisije; smatra da zbog nedostatka predanosti rješavanju tog problema Komisija ugrožava provedbu i politika EU-a te šteti zdravju službenika u Glavnoj upravi za okoliš; nadalje, poziva na znatno povećanje proračunske potpore za novi program LIFE i Fond za pravednu tranziciju, kao i sve druge programe kojima se podupire i štiti očuvanje prirode;
11. konstatira da je Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) usmjerio svoja ulaganja na nekoliko ključnih prioritetnih područja, poznatih i kao „tematska koncentracija”, pri čemu se 30 % izdvaja za mjere u području okoliša i klime; pozdravlja činjenicu da u kontekstu mobilnosti EFRR podupire uspješan prijelaz na alternativna goriva, pogonske sklopove i „čista vozila”;
12. konstatira da je u proračunu Unije za 2023. potrebno osigurati dostatna sredstva za postizanje ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda;
13. prima na znanje pojačano financiranje na početku razdoblja u iznosu od 45 milijuna EUR za Mechanizam Unije za civilnu zaštitu; međutim, naglašava važnost dodjele odgovarajućih finansijskih sredstava između 2024. i 2027. kako bi se osiguralo da Unija može zajednički odgovoriti na krizne situacije kao što su pandemije, požari, poplave i drugi nepredviđeni događaji;
14. podsjeća da je važno uzeti u obzir pouke izvučene iz pandemije bolesti COVID-19 u pogledu javnog zdravlja te cjenovno pristupačnih te dostupnih zdravstvenih usluga i usluga skrbi; u tom kontekstu poziva da se u proračunu Unije za 2023. uz program „EU za zdravlje” poveća razina potpore i europskoj zdravstvenoj uniji u skladu s pristupom „Jedno zdravlje” i „Zdravlje u svim politikama”, posebno s obzirom na to da je znatan

¹¹<https://www.eca.europa.eu/hr/Pages/DocItem.aspx?did=59378>.

dio programa „EU za zdravlje” već posvećen Europskom tijelu za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA), te osobito za proširene mandate Europske agencije za lijekove (EMA), Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) i uspostavu HERA-e; naglašava da osnovno financiranje aktivnosti agencija i tijela EU-a ne smije ovisiti o kratkoročnim finansijskim programima, kao što je program „EU za zdravlje”, i da se njime automatski ne smanjuje financiranje drugih aktivnosti u području zdravstva; sa zabrinutošću primjećuje znatno smanjenje proračuna programa „EU za zdravlje” u odnosu na prethodnu godinu i naglašava potrebu za povećanjem iznosa kako bi se na odgovarajući način financirale predviđene aktivnosti; naglašava da novi novi sojevi virusa SARS-CoV-2 predstavljaju izazov za javno zdravlje u Uniji te bi stoga trebalo dodijeliti dosta dosta sredstva za prevenciju, pripravnost i zaštitu; naglašava važnost dugoročne, uskladene i koordinirane strategije za nove varijante virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost, koja se sastoji od medicinskih i nemedicinskih protumjera; poziva na posebno djelovanje u području mentalnog zdravlja u okviru programa „EU za zdravlje” kako bi se riješili problemi povezani s mentalnim zdravljem stanovništva. Posebno oni koji proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19; poziva na daljnje djelovanje i financiranje kako bi se riješila pitanja povezana s antimikrobnom otpornosti; naglašava da bi trebalo izdvojiti dosta dosta sredstva za povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u području zdravstva;

15. sa zabrinutošću primjećuje nedostatak dostupnih sredstava za izgradnju sigurne i interoperabilne digitalne zdravstvene infrastrukture u državama članicama, uz prijedlog o europskom prostoru za zdravstvene podatke (EHDS);
16. podsjeća da agencije Unije koje su u nadležnosti Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (EEA¹², ECHA¹³, EMA¹⁴, ECDC¹⁵ i EFSA¹⁶) moraju raspolagati odgovarajućim finansijskim sredstvima i osobljem kako bi na adekvatan način ispunjavale svoje zadaće; izražava žaljenje zbog smanjenja proračuna ECDC-a i EMA-e; napominje da su nove zadaće koje je Europska agencija za okoliš nedavno stekla povjerene operativnom osoblju, ali da se udio pomoćnog osoblja znatno smanjio, što zahtijeva dodatna sredstva kako bi se osiguralo da Agencija može ispuniti svoje zadaće, uključujući Europsku informacijsku i promatračku mrežu za okoliš (EIONET); naglašava da bi smanjenje broja zaposlenih u agencijama moglo ugroziti, među ostalim, ostvarenje europskog zelenog plana ili uspješno sprečavanje rizika za okoliš i javno zdravlje te upravljanje njima; naglašava da agencije ne bi trebale biti u situaciji koja ih prisiljava na utvrđivanje negativnih prioriteta; podupiranje dodjele novih zadaća agencijama trebalo bi popratiti dodatnim i dosta dosta resursima;
17. naglašava važnost transparentnosti u financiranju javnih tijela, uključujući institucije, tijela i agencije EU-a; naglašava da su neovisnost i integritet tijela EU-a ključni te da je stoga potrebno osigurati visok stupanj transparentnosti u svim aktivnostima kako bi se izbjegao nelegitiman utjecaj i osiguralo da građani zadrže svoje povjerenje u donošenje

---

¹² Europska agencija za okoliš.

¹³ Europska agencija za kemikalije.

¹⁴ Europska agencija za lijekove.

¹⁵ Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti.

¹⁶ Europska agencija za sigurnost hrane.

odлука u EU-u;

18. ponovno potvrđuje svoju potpunu predanost sustavu vlastitih sredstava kojim se može doprinijeti ciljevima Unije u području klime, okoliša i zdravlja; ističe potrebu za procjenom učinka inflacije na proračun Unije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	30.8.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 59 9 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Malin Björk, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Emmanouil Frakos, Malte Gallée, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraki, Nicolae Štefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Stefan Berger, Michael Bloss, Biljana Borzan, Milan Brglez, Catherine Chabaud, Asger Christensen, Rosanna Conte, Nicolás González Casares, Stelios Kympouropoulos, Robert Roos, Christel Schaldemose, Susana Solís Pérez, Róza Thun und Hohenstein, Marie Toussaint
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Rosa D'Amato, Herbert Dorfmann, Claudia Gamon, Ladislav Ilčić, Juozas Olekas, Jutta Paulus, Sven Simon, Lucia Vuolo

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

59	+
NI	Edina Tóth
PPE	Bartosz Arlukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Stefan Berger, Nathalie Colin-Oesterlé, Herbert Dorfmann, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kympouropoulos, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Dolors Montserrat, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Sven Simon, Maria Spyrački, Lucia Vuolo, Pernille Weiss
RENEW	Catherine Chabaud, Asger Christensen, Claudia Gamon, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Štefanuť, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Biljana Borzan, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Cyrus Engerer, Nicolás González Casares, César Luena, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Christel Schaldemose, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
THE LEFT	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
VERTS/ALE	Michael Bloss, Rosa D'Amato, Eleonora Evi, Malte Gallée, Yannick Jadot, Tilly Metz, Jutta Paulus, Marie Toussaint

9	-
ECR	Sergio Berlato, Emmanouil Fragkos, Ladislav Ilčić, Joanna Kopcińska, Robert Roos, Anna Zalewska
ID	Rosanna Conte, Catherine Griset, Sylvia Limmer

1	0
NI	Ivan Vilibor Sinčić

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

5.10.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA INDUSTRIJU, ISTRAŽIVANJE I ENERGETIKU

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Christian Ehler

PRIJEDLOZI

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća na to da bi se proračunom Unije za 2023. trebale uklanjati posljedice ruske agresije na Ukrajinu izravnom potporom Ukrajini te jačanjem otvorene strateške autonomije, energetske neovisnosti i obrambenih sposobnosti Unije, kao i sekundarne posljedice kao što su nezapamćeno visoke cijene energije; ponovno ističe potrebu za pružanjem pomoći Ukrajini, i onima koji bježe iz zemlje zbog ruske agresije i onima koji ostaju u Ukrajini;
2. žali zbog smanjenja sredstava za program Obzor Europa koje je Vijeće predložilo u svojem stajalištu o proračunu za 2023.; čvrsto vjeruje da Vijeće narušava vjerodostojnost Unije smanjenjem proračuna za program Obzor Europa koji je presudan za provedbu nedavno odobrenog ambicioznog zakonodavstva Unije u području klime i digitalnog zakonodavstva koje će uvelike ovisiti o istraživanju i inovacijama kojima se pružaju nove tehnološke i netehnološke inovacije; podsjeća na to da se rezovima u naslovu 1. ugrožavaju energetski, klimatski i digitalni ciljevi Unije do 2030. i 2050. u cilju otvaranja visokokvalitetnih radnih mesta;
3. poziva na punu primjenu članka 15. stavka 3. Financijske uredbe kako bi se sva raspoloživa opozvana sredstva iz 2020. i 2021. dodijelila za program Obzor Europa; odlučno odbacuje zlouporabu tog članka te ustraje u alternativnim rješenjima radi osiguravanja dodatnih sredstava za program Digitalna Europa u okviru Europskog akta o čipovima;
4. odbacuje upotrebu proračuna programa Obzor Europa za financiranje novih inicijativa i snažno podupire načelo da bi nove inicijative trebalo popratiti novim proračunom; čvrsto vjeruje da bi se takve inicijative i programi, kao što su Akt EU-a o čipovima, Inicijativa za sigurnu povezivost i ostali, trebali financirati vlastitim sredstvima i da ne bi smjeli ugroziti ostale programe i projekte Unije;

5. duboko je zabrinut zbog neuspješne provedbe programa Akcelerator Europskog vijeća za inovacije i uvjeren je da se od podnositelja zahtjeva ne bi trebalo tražiti da gube vrijeme na zahtjeve dok se ne utvrdi da se program može provesti u skladu sa zakonodavstvom o programu Obzor Europa; predlaže da se proračun dostupan za program Akcelerator Europskog vijeća za inovacije stavi u pričuvu dok se ne potvrdi da je navedena sigurnost uspostavljena donošenjem programa rada kojim se utvrđuje zadovoljavajući plan za buduće upravljanje Fondom za program Akcelerator Europskog vijeća za inovacije;
6. poziva Vijeće i Komisiju da na raspolaganje stave dostatna sredstva za postizanje ciljeva plana RePowerEU; ponovno podsjeća da ta ulaganja ne bi trebala biti nauštrb ulaganja u širu konkurentnost i stratešku autonomiju Unije te da ciljevi plana RePowerEU u području solidarnosti i kohezije na prirodan način usklađuju njegove potrebe za ulaganjem s instrumentima kao što su Mechanizam za oporavak i otpornost, Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond; podržava prijedlog Komisije da se emisijske jedinice iz rezerve za stabilnost tržišta koriste za dražbu u vrijednosti do 20 milijardi EUR i da se na taj način financira potrebna infrastruktura kako bismo postali manje ovisni o ruskom plinu i nafti;
7. u skladu s Rezolucijom Parlamenta od 14. rujna 2022. o Novom europskom Bauhausu¹ poziva na poduzimanje mjere koordinacije i potporu u okviru radnog plana programa Obzor Europa za 2023./2024. kako bi se pripremila misija Novog europskog Bauhausa koja bi trebala započeti u drugoj polovici programa Obzor Europa;
8. naglašava da bi se proračunom Unije za 2023. trebalo osigurati pružanje odgovarajuće potpore najranjivijim građanima koji su pogodeni energetskom krizom i njezinim socijalnim i gospodarskim posljedicama, među ostalim namjenskim mjerama za energetsku učinkovitost i uvođenje obnovljivih izvora energije;
9. podsjeća na hitnu potrebu za jačanjem otpornosti gospodarstva Unije i konkurentnosti njezinih industrija; podsjeća na to da su otvorena tehnološka autonomija, održivi rast i otvaranje kvalitetnih radnih mesta ključni za postizanje dugoročnih energetskih i klimatskih ciljeva Unije;
10. podržava postojeće mjere izravno namijenjene građanima i poslovnim subjektima, posebno siromašnim i ranjivim građanima i MSP-ovima, kao i zaštitu radnika u trenutačnom razdoblju krize, među ostalim podupiranjem brzog postizanja energetske učinkovitosti i uvođenja obnovljive izvora energije; ponovno ističe utjecaj situacije na energetsko tržište, energetski intenzivne industrije i pogodene sektore; u tom kontekstu poziva Komisiju da pruži preporuke za zahtjeve i brzo odobravanje državnih potpora;
11. ističe da su učinak i posljedice izbijanja bolesti COVID-19 pokazali slabosti u zdravstvenim sustavima i uputili na potrebu za javnim ulaganjem u zdravstvena istraživanja kako bi se poboljšala kvaliteta života građana;
12. duboko žali zbog stajališta Vijeća da se smanji iznos od 120 milijuna EUR iz doprinosa Unije ITER-u, što bi negativno utjecalo na ukupnu provedbu projekta, premda bi on

---

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0319.

državama članicama mogao pružiti jeftinu, pouzdanu i klimatski neutralnu energiju;

13. poziva na dodjelu dostatnih finansijskih sredstava i osoblja agencijama i tijelima Unije u područjima politika industrije, istraživanja i energetike, a posebno Europskom institutu za inovacije i tehnologiju, Agenciji EU-a za svemirski program i Agenciji EU-a za suradnju energetskih regulatora.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	3.10.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 37 1 16
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Matteo Adinolfi, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Paolo Borchia, Marc Botenga, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Jens Geier, Bart Grootenhuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Marisa Matias, Georg Mayer, Dan Nica, Niklas Nienabß, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Viktor Uspaskich, Henna Virkkunen, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogović, Damien Carême, Jakop G. Dalunde, Alicia Homs Ginel, Adriana Maldonado López, Jutta Paulus, Jordi Solé, Ivan Štefanec
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Svenja Hahn, Colm Markey

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

37	+
ECR	Grzegorz Tobiszowski
NI	András Gyürk, Viktor Uspaskich
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Andrius Kubilius, Colm Markey, Markus Pieper, Ivan Štefanec, Riho Terras, Henna Virkkunen
RENEW	Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Grootenhuis, Christophe Grudler, Svenja Hahn, Morten Petersen
S&D	Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Jens Geier, Alicia Homs Ginel, Ivo Hristov, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Adriana Maldonado López, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Carlos Zorrinho

1	-
ID	Georg Mayer

16	0
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Marie Dauchy, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias
VERTS/ALE	Damien Carême, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Niklas Nienabß, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Jordi Solé, Marie Toussaint

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

13.7.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA

upućeno Odboru za proračune

Opći proračun Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Andreas Schwab

PRIJEDLOZI

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. konstatira da nadležnost odbora IMCO u proračunskom postupku obuhvaća naslov 1 – Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija, uključujući proračunske klastere 03 02 Program jedinstvenog tržišta, 03 03 Program EU-a za borbu protiv prijevara i 03 05 Suradnja u području carina;
2. traži da se odgovarajućim i djelotvornim inicijativama ponovno uspostavi, dodatno produbi i dovrši jedinstveno tržište i istovremeno podrži prelazak na digitalno, održivo i ugljično neutralno, socijalno tržišno gospodarstvo, promiče interes europskih potrošača jamčenjem visokog standarda zaštite te riješi pitanje neopravdanih i nerazmernih prepreka četirima slobodama kako bi jedinstveno tržište postalo snažnije i otpornije radi povećanja trgovinskih tokova EU-a i poboljšanja lanaca vrijednosti, čime bi se doprinijelo gospodarskom rastu; ističe da je jedinstveno tržište ključan element za postizanje kružnoga gospodarstva s nultom neto stopom emisija ugljika koje je resursno i energetski učinkovito;
3. posebno ističe velik potencijal slobodnoga kretanja usluga, koje je još uvijek nedovoljno razvijeno, te poziva na inicijative i mјere za poticanje prekogranične trgovine uslugama, uz potpuno poštovanje slobode pružanja usluga i uzimajući u obzir pravo država članica da reguliraju usluge u općem javnom interesu, poštujući pritom kriterije nediskriminacije, nužnosti i proporcionalnosti;
4. napominje da gospodarske posljedice krize prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 i dalje dugoročno utječu na europska poduzeća i potrošače, što dovodi do narušavanja slobodnog kretanja osoba, robe i usluga; stoga poziva na donošenje mјera za zaštitu jedinstvenog tržišta i pružanje potpore potrošačima te mikropoduzećima i malim poduzećima putem Programa jedinstvenog tržišta, koji ima ključnu ulogu u procesu gospodarskog oporavka te zelenoj i digitalnoj tranziciji;
5. napominje da nezakonit i neopravdan ruski rat protiv Ukrajine dodatno utječe na sve

gospodarske aktere u svim sektorima europskoga gospodarstva, a posebno na mala i srednja poduzeća i jedinstveno tržište, te da su zbog toga prekinuti lanci opskrbe i trgovinski tokovi; stoga poziva na poticaje kako bi jedinstveno tržište postalo otpornije i kako bi se smanjile ovisnosti, diversificirali lanci opskrbe i unaprijedila međunarodna suradnja i trgovina s demokratskim zemljama sličnih stavova;

6. ističe da će se Aktom o digitalnim uslugama i Aktom o digitalnim tržištima ojačati digitalno gospodarstvo, zaštитiti potrošači na internetu, osigurati pravednost i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja na digitalnom tržištu te utvrditi jasna pravila o načinu rada internetskih platformi i nadzornika pristupa; naglašava da će za provedbu odredbi obiju uredbi biti potreban dovoljan broj osoblja u Komisiji te da to treba uzeti u obzir u proračunu Europske unije;
7. ističe da bi preobrazba i nadogradnja sustava „Safety Gate” (RAPEX) trebala biti proračunski prioritet kako bi taj sustav mogao u potpunosti funkcionirati i štititi europske građane od opasnih proizvoda;
8. naglašava da su potrebne dodatne mjere kako bi se osiguralo da osobe s invaliditetom imaju potpuni pristup jedinstvenom tržištu, na internetu i izvan njega; nadalje naglašava da bi Unija trebala osigurati finansijska sredstva i projekte za potporu tom cilju i za potpunu provedbu postojećeg prava Unije;
9. ponovno ističe važnost odgovarajuće i učinkovite razine odobrenih sredstava za preuzimanje obveza kako bi se omogućila modernizacija carinske unije, kao potpore provedbi Carinskog zakonika Unije i razvoju elektroničkih carinskih sustava obilježenih većom automatizacijom; naglašava da bi za pravilnu provedbu jedinstvenog sučelja za carinu nacionalnim tijelima država članica trebala biti dostupna dostaatna sredstva; naglašava da bi nedostatak dostatnih sredstava i osoblja carinskih tijela mogao ugroziti pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i carinske unije;
10. naglašava važnost prepoznatljivosti i transparentnosti projekata koje financira EU u državama članicama; u tom pogledu potiče bolju sljedivost potrošnje EU-a na jedinstvenom tržištu, kao što je uočljivija upotreba označivanja proračuna EU-a u državama članicama; traži od Komisije da procijeni mogućnosti i najbolje prakse država članica i, prema potrebi, predloži učinkovita rješenja kako bi se poboljšala sljedivost i transparentnost proračunske potrošnje EU-a, uključujući rashode za projekte koje financira EU; poziva Komisiju da poboljša praćenje uspješnosti proračuna stalnim unapređivanjem pokazatelja usmjerenih na učinkovit utjecaj i rezultate kako bi se ostvario djelotvorniji proračun, dobrobit potrošača i bolja vrijednost za građane i poduzeća;
11. traži od Komisije da podupre pilot-projekte i prijedloge pripremnih djelovanja u okviru nadležnosti odbora IMCO.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	12.7.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	37 0 7
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Campomenosi, Salvatore De Meo, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Antonio Maria Rinaldi, Dominik Tarczyński, Edina Tóth, Kosma Złotowski	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

37	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Dominik Tarczyński, Kosma Złotowski
NI	Edina Tóth
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Krzysztof Hetman, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
VERTS/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Katrin Langensiepen

0	-

7	0
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Virginie Joron, Antonio Maria Rinaldi
THE LEFT	Katerina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

4.10.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Vlad Gheorghe

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je prometni sektor EU-a od ključne važnosti za gospodarski, socijalni i okolišni razvoj Europe i njezinu održivost, te bi trebao težiti osiguranju teritorijalne dostupnosti, povezivosti i kohezije za sve regije Unije, s posebnim naglaskom na perifernim, ruralnim, otočnim i najudaljenijim regijama te drugim područjima u nepovoljnem položaju;
- B. budući da je promet ključan za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. i prijelaznih ciljeva u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova utvrđenih u Europskom zakonu o klimi, počevši s najmanje 55 % 2030.; budući da su potrebna dosta tna ulaganja kako bi se ubrzao uključiv i socijalno pravedan prelazak na održivu i pametnu mobilnost u skladu s europskim zelenim planom, uključujući inicijative u okviru paketa za ostvarivanje cilja od 55 % i plana REPowerEU;
- C. budući da je turizam ključan sektor za gospodarstvo Unije i pokretač rasta u mnogim drugim sektorima, koji izravno i neizravno doprinosi s više od 10 % BDP-a EU-a i u kojem radi više od 11 % radne snage, te koji ima važnu ulogu u poticanju njezine konkurentnosti, zapošljavanja i socijalne dobrobiti, posebno u područjima koja previše ovise o turizmu, i doprinosi teritorijalnoj koheziji; budući da je, kako bi se zadržala njegova važna uloga u okviru europskog zelenog plana, potreban održiviji turizam, uz osiguravanje stabilnih radnih mesta te odgovarajućih radnih uvjeta;
- D. budući da su prometni i turistički sektor među najteže pogodenima krizom uzrokovanim bolešću COVID-19 i da sada na njih negativno utječe ruski rat protiv Ukrajine; budući da su zbog toga izgubljeni ili ugroženi milijuni radnih mesta; budući da prometni sektor Unije mora postati neovisan o ruskim fosilnim izvorima energije i izbjegavati svaku buduću ovisnost o pojedinim zemljama ili svjetskim regijama u pogledu opskrbe kritičnom energijom, gorivima ili sirovinama, među ostalim za proizvodnju baterija za uporabu u baterijskim električnim vozilima i rješenja za skladištenje energije;

- E. budući da su ozbiljni poremećaji u putovanjima u mnogim zračnim lukama EU-a, uključujući tisuće slučajeva otkazivanja letova, izgubljene prtljage, velikih kašnjenja itd., uglavnom posljedica znatnog manjka osoblja u tom sektoru;
  - F. budući da bi visoke stope inflacije mogle ugroziti finansijsku stabilnost infrastrukturnih projekata za promotore projekata i prijevoznike zbog neočekivanih povećanja troškova; budući da gospodarska prijetnja visoke inflacije potiče mobilizaciju dostačnih sredstava kako bi se ojačala održivost turističkog sektora Unije i iziskuje da se uključi osnova za brzi razvoj plana za održivi turizam;
1. ističe da će odgovarajuće financiranje prometnih projekata biti ključno za poticanje oporavka Unije i napredak prema zelenoj i digitalnoj tranziciji, uključujući povezane ciljeve smanjenja emisija u okviru Europskog propisa o klimi; poziva Komisiju i države članice da se koriste dostupnim finansijskim instrumentima – Instrumentom za povezivanje Europe (CEF), Mehanizmom za oporavak i otpornost (RRF), Kohezijskim fondom, InvestEU-om, Europskim fondom za regionalni razvoj (EFRR) – na jasan i komplementaran način kako bi se maksimalno povećao njihov učinak na oporavak uz istodobno osiguravanje odgovarajućeg dugoročnog financiranja prometnih projekata Unije, s najvećom mogućom europskom dodanom vrijednošću i povratom ulaganja, s naglaskom na perifernim regijama Unije i regijama Unije u najnepovoljnijem položaju;
  2. ponavlja ključnu ulogu Instrumenta za povezivanje Europe u poticanju razvoja i pravodobnog dovršetka održive i međusobno povezane, sigurne i zaštićene infrastrukture visokih performansi, uključujući sigurnost parkirališta za kamione, te u poboljšanju sudjelovanja građana u evaluaciji cestovne mreže u Uniji, kako je propisano Direktivom (EU) 2019/1936; prima na znanje blago povećanje proračuna za promet za 2023. u okviru Instrumenta za povezivanje Europe u odnosu na 2022., iako napominje da trenutačno gospodarsko i geopolitičko stanje i visoke stope inflacije te posljedične rastuće potrebe prometnog sektora negativno utječe na to povećanje; nadalje podsjeća da Komisija u svojem planu REPowerEU predviđa mobilizaciju sredstava iz CEF-a kako bi se postigli postavljeni ciljevi u pogledu proizvodnje vodika iz obnovljivih izvora, infrastrukture i uređaja za krajnju uporabu; ponavlja svoj poziv na povećanje financiranja programa CEF;
  3. s velikom zabrinutošću konstatira da se prijedlog europskog akta o čipovima temelji na preraspodjeli sredstava iz omotnice CEF-a u prometnom i digitalnom sektoru u korist te nove inicijative smanjenjem 400 milijuna EUR iz proračuna CEF-a, uključujući 150 milijuna EUR iz CEF-a u digitalnom sektoru i 250 milijuna EUR iz CEF-a u sektoru prometa, koji će se preraspodijeliti za financiranje europskog akta o čipovima; naglašava da svaka nova politika Unije mora uključivati novi dodijeljeni proračun, a ne preraspoređivanje u okviru trenutačnog VFO-a;
  4. poziva na veću potporu prometnoj infrastrukturi i promicanje javnog prijevoza i održive mobilnosti te naglašava da bi se, s obzirom na raznolikost vrsta javnog prijevoza u velegradskim područjima Unije, proračunom za 2023. trebao poduprijeti akcijski plan za provedbu jedinstvenog i multimodalnog sustava izdavanja karata;
  5. ističe ulogu Mehanizma za oporavak i otpornost i povezanih nacionalnih planova u poticanju oporavka u prometnom i turističkom sektoru te naglašava da bi ti planovi, kako bi se maksimalno povećao njihov učinak u pogledu otvaranja puta zelenoj i

digitalnoj tranziciji, trebali biti usklađeni s ciljevima europskog zelenog plana te bi trebali uspostaviti sinergije s različitim programima ulaganja u okviru VFO-a;

6. pozdravlja prijedlog o planu REPowerEU u skladu s kojim bi 20 milijardi EUR prihoda od dražbovne prodaje emisijskih jedinica iz sustava trgovanja emisijama (ETS) nadopunilo financiranje iz Mehanizma za oporavak i otpornost u okviru modula Mehanizma za oporavak i otpornost koji se odnosi na plan REPowerEU, kao i povećanu fleksibilnost za države članice u pogledu prijenosa sredstava u poglavlje Mehanizma za oporavak i otpornost koje se odnosi na plan REPowerEU;
7. ističe da bi se veći naglasak mogao staviti na prekogranične projekte, modalni prelazak na željeznički i vodni promet, veću i bolju povezanost upravljanja i drugih mjera za osiguravanje dugoročnih i održivih promjena te veću i bolju upotrebu finansijskih instrumenata podupiranjem isplativih projekata i projekata koje je razvio privatni sektor; poziva države članice da u svojim budućim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost uspostave namjensku komponentu prometnog sektora kako bi se osigurala usporedivost i komplementarnost nacionalnih mjera s ciljem postizanja najveće moguće europske dodane vrijednosti;
8. žali zbog toga što socijalni aspekti, kao što su poštena, pristupačna i pravedna mobilnost te uvjeti za radnike u prometnom sektoru, nisu u dovoljnoj mjeri obuhvaćeni nacionalnim planovima za oporavak i otpornost; stoga poziva Komisiju i države članice da socijalne aspekte uključe kao međusektorski prioritet za različite mjere u prometnom sektoru;
9. pozdravlja povećanje sredstava Kohezijskog fonda dodijeljenih Instrumentu za povezivanje Europe za promet za 2023.; ponovno ističe ključnu ulogu prometne politike i ulaganja Unije u jačanju teritorijalne, socijalne i gospodarske kohezije u Uniji te poziva na daljnje jačanje Kohezijskog fonda kako bi se ispunile potrebe modernizacije prometnog sektora, smanjio njegov otisak CO₂ i uspostavili novi infrastrukturni elementi za održivi promet;
10. ističe iskustvo nekoliko gradova i regija Unije u kojima je javni prijevoz besplatan, jeftin ili na koji se primjenjuje popust; poziva na provođenje studija kako bi se procijenili učinci tih sustava, posebno u pogledu razlika u broju putnika, trajanju putovanja, broju prometnih nesreća i žrtava, učinka na klimatske promjene te mogućeg učinka na uštedu energije i goriva; rezultati tih studija mogu doprinijeti razvoju akcijskih planova kojima se omogućuje provedba sličnih sustava javnog prijevoza u različitim urbanim i ruralnim područjima;
11. prima na znanje povećanje proračuna programa InvestEU i njegovo znatno povećanje iz instrumenta NextGenerationEU za gotovo 2,5 milijardi EUR 2023.; poziva Komisiju da zadrži visoku razinu ulaganja nakon 2024. kako bi se zadržala uloga fonda InvestEU u poticanju održive i sigurne infrastrukture; podsjeća Komisiju da je osiguravanje odgovarajućih finansijskih sredstava iz fonda InvestEU nakon operativnog razdoblja instrumenta NextGenerationEU te tijekom cijelog VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. ključno za poticanje održive i sigurne infrastrukture, rješenja i opreme u području mobilnosti te za razvoj inovativnih tehnologija i održivih alternativnih goriva;
12. pozdravlja financiranje Fonda za pravednu tranziciju u okviru Mehanizma za pravednu

tranziciju za 2023. i ističe ulogu Mechanizma u regijama u nepovoljnem položaju; ističe ulogu tog mehanizma i njegova instrumenta za kreditiranje u javnom sektoru za ulaganje u sigurnu, održivu i otpornu prometnu i turističku infrastrukturu u regijama koje su najviše pogodene tranzicijskim izazovima, kao što su ruralne i rijetko naseljene regije, regije u nepovoljnem položaju i ekološki ugrožena područja, te u promicanje cjenovno pristupačnih i dostupnih usluga mobilnosti za sve putnike, uključujući osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću; naglašava da je potrebno podupirati usavršavanje i prekvalifikaciju radnika i tražitelja zaposlenja u prometnom sektoru te produktivna i održiva ulaganja u MSP-ove; naglašava potrebu da se MSP-ovima u turizmu olakša pristup bankovnim zajmovima;

13. prima na znanje skromno povećanje proračuna za vojnu mobilnost za 2023. i pokušaj prilagodbe dijelova mreža TEN-T za dvojnu namjenu prometne infrastrukture s ciljem poboljšanja stanja civilne i vojne mobilnosti; žali zbog toga što je povećanje manje od potrebnog s obzirom na trenutačnu rusku prijetnju teritorijalnoj cjelovitosti Unije i zajedničkom europskom mirovnom poretku te što ono nije dovoljno da se nadoknadi smanjenje u konačnoj omotnici u proračunskoj liniji za vojnu mobilnost uspostavljenoj u okviru Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027.; ističe da je potrebno dodatno povećanje s obzirom na geopolitičku situaciju kako bi se ojačala ključna infrastruktura kao što su luke, zračne luke, tuneli i mostovi, pogotovo susjednih država članica;
14. posebno poziva na upotrebu nepotrošenih sredstava iz Mechanizma za oporavak i otpornost te instrumenta NextGenerationEU (NGEU) kako bi se omogućilo kratkoročno povećanje potrošnje za vojnu mobilnost na potrebnu razinu, dok se ukupna omotnica CEF-a za vojnu mobilnost ne bude u mogućnosti povećati na odgovarajući način;
15. poziva na namjensku novu proračunska liniju „Instrument za povezivanje Ukrajine – koridori solidarnosti“ za potporu prometnoj infrastrukturi u Ukrajini i prema Ukrajini kako bi se omogućio prijevoz kritične robe u oba smjera, a posebno prijevoz žitarica, gnojiva, strojeva i metalurških proizvoda u svjetlu ruske blokade ukrajinskih luka; ističe da to ne uključuje samo terminale na neposrednoj granici Unije s Ukrajinom, već i da infrastruktura željezničkog prometa, kanali te željeznički i lučki terminali u državama članicama moraju biti prilagođeni svrsi kako bi se održao ukrajinski trgovinski tok i spriječila globalna prehrambena kriza;
16. podsjeća da turistički sektor predstavlja važnu gospodarsku aktivnost u Europskoj uniji koja ima dalekosežan utjecaj na gospodarski rast, zapošljavanje i društveni razvoj; žali zbog toga što širok raspon programa financiranja iz proračuna Unije i instrumenta Next Generation NGEU predstavlja složen sustav prvenstveno za MSP-ove; ponovno ističe zahtjev Parlamenta za stvaranje posebnog programa Unije za održivi turizam diljem Unije koji je poduprт posebnom proračunskom linijom koja odražava i važnost tog sektora u gospodarstvu Unije i njegove potrebe posebno u svjetlu prošlih kriza i trenutačne krize; poziva Komisiju i države članice da osposobe regionalne i lokalne vlasti u pogledu mehanizama koje nudi Unija te da u tom pogledu osiguraju razmjenu dobrih praksi; ponovno poziva na uspostavu mehanizma Unije za praćenje pružanja potpore mikropoduzećima i MSP-ovima u sektoru turizma, s naglaskom na likvidnosti i ostvarivanju dodane vrijednosti EU-a i transparentnosti kako bi se olakšala modernizacija i provedba inovativnih i održivih projekata, čime bi se osigurala

odgovornost i administrativno pojednostavljenje;

17. zabrinut je zbog toga što postotak sredstava dostupan potpori turizmu u mnogim nacionalnim planovima nije dostatan za ispunjenje stvarnih potreba sektora nakon dvije godine pandemije i zbog toga što su u nekim slučajevima MSP-ovi samim dizajnom nacionalnih planova u velikoj mjeri isključeni iz korištenja potpore iz Mechanizma za oporavak i otpornost; stoga poziva države članice da se pobrinu za to da njihovi nacionalni planovi pružaju odgovarajući poticaj za oporavak turističkog sektora, uzimajući u obzir potrebe MSP-ova koji čine 90 % poduzeća u tom sektoru;
18. nadalje, naglašava da troškove poremećaja putovanja ne bi trebali snositi putnici i da bi se takvi poremećaji trebali spriječiti predviđanjem protoka putnika; naglašava da bi namjenska proračunska linija za turizam trebala služiti također za predviđanje priljeva putnika i prilagodbu pružanja usluga prijevoza u skladu s trendovima;
19. poziva na brzi razvoj plana održivog turizma koji će uključivati inovativne mjere za smanjenje klimatskog i okolišnog otiska sektora razvojem održivijih oblika turizma, diversifikacijom ponude, poticanjem novih inicijativa za suradnju i razvojem novih digitalnih usluga, uz istodobno rješavanje problema nesigurne gospodarske situacije zbog visoke inflacije;
20. pozdravlja povećanje proračunskog doprinosa agencijama Unije – Europskoj agenciji za pomorsku sigurnost (EMSA), Agenciji Europske unije za željeznice (ERA) i Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA); naglašava dodatne proračunske potrebe i ponovno ističe da je potrebno uskladiti financiranje tih agencija s razinom njihove odgovornosti i njihovom konkretnom ulogom u prijelazu na potpunu dekarbonizaciju načina prijevoza, posebno uzimajući u obzir ciljeve promjene načina prijevoza utvrđene u strategiji za održivu i pametnu mobilnost;
21. podsjeća da svako novo zakonodavstvo koje se primjenjuje na prometni sektor, kao što je europski zeleni plan, a posebno strategija za održivu i pametnu mobilnost, podrazumijeva dodatne odgovornosti prometnih agencija Unije; ističe da ERA ima iznimnu uspješnost u području klime i okoliša te da je ključna za postizanje promjene načina prijevoza i napretka u uspostavi jedinstvenog europskog željezničkog prostora te uvođenje europskog sustava za upravljanje željezničkim prometom; podsjeća da ERA može pružiti dodatnu potporu ciljevima dovršetka mreže TEN-T, posebno u prekograničnim dionicama, te bi posljedično mogla imati ključnu ulogu u pomaganju državama članicama prilikom uspostava novih koridora solidarnosti između EU-a i Ukrajine; ponavlja da je potrebno odgovarajuće financiranje EASA-e u skladu s njezinim doprinosom zelenom oporavku zrakoplovne industrije Unije; naglašava važnu ulogu EMSA-e u podupiranju održivosti pomorskog prometa;
22. prima na znanje blago povećanje u proračunima zajedničkih poduzeća – za čisto zrakoplovstvo, za europsku željeznicu, za istraživanje o upravljanju zračnim prometom jedinstvenog europskog neba 3 (SESAR 3) i partnerstava za čisti vodik; ističe daljnje proračunske potrebe, s obzirom na iznimnu važnost njihova rada u poticanju istraživanja i inovacija kako bi se popravili klimatska učinkovitost, sigurnost i održivost prometnog sektora te poziva na odgovarajuće financiranje.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	3.10.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 40 0 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Roberts Zīle
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Leila Chaibi, Nicola Danti, Roman Haider, Ondřej Kovařík, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Dorien Rookmaker, Annalisa Tardino, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind, Jörgen Warborn
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Eugen Tomac, Iuliu Winkler

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

40	+
ECR	Carlo Fidanza, Dorien Rookmaker, Roberts Zīle
ID	
NI	Mario Furore
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Eugen Tomac, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Søren Gade, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind
THE LEFT	Leila Chaibi, Elena Kountoura
VERTS/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Anna Deparnay-Grunenberg, Jutta Paulus

0	-

5	0
ECR	Peter Lundgren
ID	Paolo Borchia, Roman Haider, Philippe Olivier, Annalisa Tardino

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

29.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Andrea Caroppo

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivrednu i ruralni razvoj poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe potrebu za čvrstim mjerama u cilju osiguravanja generacijske obnove u poljoprivrednom sektoru podupiranjem novoosnovanih poduzeća mladih poljoprivrednika, olakšavanjem njihova ulaska u poljoprivrednu i olakšavanjem preuzimanja poljoprivrednih gospodarstava od strane mladih i žena, s obzirom na to da imaju temeljnu ulogu u održavanju ekonomski otpornosti ruralnih područja; poziva da se poveća razina potpore mladim poljoprivrednicima;
2. sa zabrinutošću primjećuje da se u ruralnim područjima smanjuje udio prihoda od poljoprivrednih djelatnosti i da se nastavlja deagrariizacija tih područja, što dovodi do smanjenja broja osoba stalno zaposlenih u tom sektoru, kao i smanjenja udjela prihoda od poljoprivrede u strukturi dohotka kućanstava koja upravljaju poljoprivrednim gospodarstvima; napominje da depopulacija negativno utječe na poljoprivrednu i ruralnu, udaljenu područja; naglašava da to povećava rizik od siromaštva i socijalne isključenosti; poziva Komisiju i države članice da više pozornosti posvete financiranju ruralnih područja iz Fonda za regionalni razvoj i kohezijske politike; primjećuje sve veću potrebu za visokokvalificiranim mladim stručnjacima u regijama, te poziva države članice da poduzmu mjere, uključujući finansijske poticaje, koje su potrebne da bi se mlađe potaknulo na studij u području poljoprivrednih zanimanja te kako bi se olakšao prijenos znanja starijih osoba na mlađe generacije;
3. poziva Komisiju i države članice da dodijele proračunska sredstva za osmišljavanje i provedbu mjera za borbu protiv razlika među spolovima; ističe ključnu potrebu da se poduzetnicama u ruralnim područjima pruži poticajno okruženje, uključujući pravna i politička razmatranja, što dovodi do većeg pristupa informacijama, znanju i vještinama, kao i olakšavanja pristupa finansijskim sredstvima, što dovodi do stvaranja više radnih mesta u ruralnim područjima;
4. naglašava važnost financiranja istraživanja i inovacija u poljoprivredno-prehrabrenom sektoru preko proračuna Obzora Europa, europskih partnerstava za inovacije, pilot-

projekata, pripremnih djelovanja i uvođenja inovativnih poljoprivrednih tehnologija, kao i održivih biotehnologija za potpomognuti razvoj; podsjeća da je osobito potrebno da Komisija identificira mjere kako bi se poljoprivrednicima, uključujući male, srednje i mlade poljoprivrednike, pružila neovisna i nepristrana tehnička pomoć i najnovije informacije kako bi im se omogućio pristup prednostima takvih programa; u tom pogledu naglašava potrebu za geografskom ravnotežom među državama članicama u pristupu sredstvima iz tih programa; naglašava da je potrebno osigurati da rezultati istraživanja i inovacija dopru do poljoprivrednih gospodarstava; naglašava da su poljoprivrednicima potrebne alternative kemijskim sredstvima za zaštitu bilja i sintetičkim gnojivima te je u tu svrhu potrebno ubrzati odobravanje takvih proizvoda i njihovo uvođenje na tržiste; poziva Komisiju da utvrdi koji bi se izvori finansiranja mogli usmjeriti na razvoj održivih gnojiva i proizvodnje alternativnih proizvoda za zaštitu bilja, primjerice proračunska linija za EIT u okviru programa Obzor Europa;

5. ističe središnju ulogu inicijativa lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u održavanju i obnovi živih i uspješnih lokalnih ruralnih gospodarstava te potrebu da se zadrži dosta razina financiranja za LEADER; poziva države članice da u potpunosti iskoriste kapacitete LEADER-a;
6. pozdravlja napore koje Evropska unija ulaže u ubrzanje digitalne transformacije u poljoprivredi i u ruralnim područjima, što je od ključne važnosti za osiguravanje otpornosti i zaustavljanje iseljavanja iz tih područja; napominje da je i dalje važno podupirati ulaganja u modernizaciju i inovacije kako bi poljoprivredni sektor doprinio ispunjavanju ciljeva europskog zelenog plana, strategije za biološku raznolikost i Strategije „od polja do stola”; naglašava da je digitalnoj transformaciji u poljoprivredi potrebna veća potpora, posebno s obzirom na to da se oni koji sudjeluju u poljoprivredno-prehrabrenom lancu suočavaju sa sve snažnijim posljedicama ruskog rata u Ukrajini i pandemije bolesti COVID-19; napominje da se, unatoč programu digitalizacije, u nedavnom izvješću Revizorskog suda ističe da osnovne prepreke, kao što je nedostatak standardizacije formata podataka, znače da se mnogi poljoprivredni podaci još uvijek ne koriste učinkovito ili se njihov potencijal ne iskorištava u potpunosti;
7. ističe nedostatak ruralnih politika koje su usmjerene na izgradnju inovacijskog ekosustava kako bi se poduprlo stvaranje znanja i širenje tehnologije; poziva Komisiju i države članice da osiguraju dosta ulaganja u vještine i infrastrukturu IKT-a, čime bi se olakšavao pristup poduzetnicima i MSP-ovima te podupirao razvoj lokalnog lanca opskrbe;
8. insistira na tome da bi prihodi u proračunu Unije koji proizlaze iz namjenskih prihoda ili sredstava vraćenih zbog nepravilnosti do kojih je proteklih godina došlo u području poljoprivrede trebali ostati u tom sektoru;
9. insistira na tome da Komisija bez odlaganja predstavi zajedničke planove zamjene sorti za regije koje su već pogodene patogenima te da u tu svrhu poljoprivrednicima omogući finansijsku potporu i besplatnu tehničku pomoć; podsjeća da su istraživanja i u tom pogledu od ključne važnosti, u svrhu pronalaska tehničkih rješenja koja se mogu upotrijebiti za prilagodbu naše poljoprivrede klimatskim promjenama;

10. napominje da na ruralne zajednice i poljoprivrednike, posebno male i mlade poljoprivrednike, utječe njihovi ograničen investicijski kapacitet, za što su glavni razlozi povećanje cijena energije i plinska kriza, koji pak utječu i na povećanje troškova sirovina;
11. ustraje u tome da je povećanje proračuna potrebno s obzirom na glavne izazove s kojima se poljoprivredno-prehrambeni sektor suočava 2022. i s kojima će se nastaviti suočavati 2023., posebno zbog sve većih posljedica neopravdane i ničim izazvane ruske agresije na Ukrajinu i pandemije bolesti COVID-19, koje također utječu na sigurnost opskrbe hranom i cjenovnu pristupačnost u Uniji, s obzirom na to da je ruski rat protiv Ukrajine ozbiljno pogoršao ionako tešku i zahtjevnu situaciju u pogledu pristupa ulaznim materijalima i njihove cjenovne pristupačnosti, te povećane špekulacije na tržištima poljoprivrednih proizvoda; podsjeća da su unutar gornjih granica potrebne dovoljne rezerve za rješavanje nepredviđenih okolnosti s obzirom na stalnu neizvjesnost u pogledu gospodarskih izgleda;
12. ističe da je niz poljoprivrednih sektora teško pogoden pandemijom bolesti COVID-19, ruskom invazijom na Ukrajinu i drugim krizama; ponovno ističe da te kontinuirane krize imaju snažne posljedice, uključujući porast cijena energije i poljoprivrednih sirovina kao što su gnojiva, čime se ugrožavaju prihodi naših poljoprivrednika; poziva na nastavak i povećanje ciljanih jačanja relevantnih proračunskih linija za mjere potpore tržištu, uzimajući u obzir također negativan učinak afričke svinjske kuge i ptičje gripe na poljoprivrednike u EU-u, a time i na lanac opskrbe hranom; naglašava važnost povećanja autonomije EU-a i izvoznih kapaciteta ukrajinskih poljoprivrednih proizvoda s obzirom na produljenu blokadu ukrajinskih luka; poziva Komisiju da poveća finansijska sredstva za države članice koje graniče s Ukrajinom i koje imaju pristup moru kako bi se povećao kapacitet skladištenja u lukama i pružila potpora lokalnoj infrastrukturi; također pozdravlja sve ostale dodatne potpore koje je Komisija pružila poljoprivrednicima pogodenima ratom u Ukrajini, kao što su tržišne intervencije, iznimna potpora u okviru EPFRR-a, rana isplata izravnih plaćanja te odstupanja od obveza ekologizacije; nuda se da će Komisija, s obzirom na to da će se kriza i posljedice rata u Ukrajini nastaviti u budućnosti, biti spremna tako poduprijeti poljoprivrednike i 2023.;
13. pozdravlja činjenicu da je Komisija u nacrtu proračuna predložila da se nova pričuva za poljoprivrednu 2023. uspostavi isključivo na temelju raspoloživih sredstava u okviru posebnih gornjih granica EFJP-a i da se preostala pričuva za krize za 2022. ponovo raspodijeli poljoprivrednicima; također ustraje u tome da se finansijska disciplina ne koristi za popunjavanje nove pričuve za poljoprivrednu 2023.;
14. skreće pozornost na postupnu globalizaciju gospodarskih procesa, ubrzanu koncentraciju i integraciju u ostatku tržišnog lanca, sve više proizvodne standarde EU-a i koncentraciju ulaganja u urbana središta i sektore s višim stopama povrata; napominje da te pojave pogoršavaju razlike u prihodima između poljoprivrede i ostatka gospodarstva, zbog čega bi u proračunskoj perspektivi ZPP-a u nadolazećim godinama prednost trebalo dati održavanju najviše moguće razine profitabilnosti poljoprivredne proizvodnje i najsnažnijem mogućem položaju poljoprivrednika u lancima opskrbe;
15. pozdravlja mobilizaciju pričuve za krize kako bi se financirale izvanredne mjere za

poljoprivrednike u Uniji koji su najviše pogodjeni ratom u Ukrajini; poziva Komisiju da pripremi detaljnu analizu načina na koji su države članice potrošile svoje omotnice za krizne pričuve i istraži je li potpora bila usmjerena na sektore koji su najviše pogodjeni trenutačnom krizom; istodobno poziva na temeljitu analizu učinka te intervencije na poljoprivredni sektor i naglašava važnost dodjele novih sredstava, uključujući izvan ZPP-a, kako bi se stabiliziralo stanje na tržištima goriva i anorganskih gnojiva; naglašava da mora biti moguće brzo ponovno mobilizirati pričuvu za krize;

16. ističe potrebu za pažljivim praćenjem nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a kako bi se zajamčilo da su učinkoviti u omogućavanju poljoprivredi Unije, što se odnosi i na poljoprivredno prehrambeni lanac, da zajamči učinkovito i stabilno poslovanje poljoprivrednih gospodarstava, održivost i sigurnost opskrbe hranom te da smiri previranja na tržištu koja su posljedica ruske invazije na Ukrajinu; ponovno ističe da je potrebno da Vijeće održi ambiciozan višegodišnji proračun za naslov 3., vodeći računa o potrebi za pružanjem potpore poljoprivrednicima u postizanju cilja sigurnosti opskrbe hranom;
17. ponavlja da je potrebno pružati potporu i omogućiti da se poljoprivrednici i poljoprivredni proizvođači te proizvođači hrane u EU-u pripreme na buduće izazove, uz istodobnu zaštitu njihovih prihoda i konkurentnosti kako bi ih se osnažilo da zajamče sigurnost opskrbe hranom; podsjeća da su pandemija bolesti COVID-19 i ruska invazija na Ukrajinu istaknule stratešku ulogu poljoprivrede u jamčenju sigurnosti opskrbe hranom; poziva države članice EU-a da osiguraju dodatne vanjske namjenske prihode za financiranje sigurnosti opskrbe hranom putem Mehanizma za oporavak i otpornost i kohezijskih fondova; poziva Komisiju da sigurnost opskrbe hranom postavi kao glavni prioritet rezerve nedodijeljenih sredstava za 2023.; poziva Komisiju da mobilizira posebne instrumente za ulaganje dodatnih sredstava u NDIC;
18. žali zbog toga što je zbog klimatskih promjena naglo porastao broj šumskih požara u Europi i snažno potiče države članice da u okviru nacionalnih strateških planova pojačaju mjere za sprečavanje požara i poboljšaju pristup poljoprivrednika navodnjavanju, kao i da moderniziraju postrojenja; nadalje smatra da postoji hitna potreba za promicanjem obnove šuma u Europskoj uniji;
19. iako pozdravlja cilj Komisije da smanji ovisnost Unije o energiji iz trećih zemalja, odlučno odbacuje njezin prijedlog da se državama članicama omogući da putem Mehanizma za oporavak i otpornost osiguraju do 12,5 % Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj za potporu ulaganjima u okviru poglavlja o planu RePowerEU; smatra da takav prijenos ugrožava postizanje temeljnih ciljeva ZPP-a i da potreba za reprogramiranjem sredstava može dovesti do kašnjenja i nepotrebnih administrativnih opterećenja; podsjeća da se ZPP ne može koristiti kao poluga za svaki novi politički cilj Unije te da mora nastaviti ispunjavati svoju svrhu prema poljoprivrednicima kako bi se osigurala naša prehrambena neovisnost; ističe da se postojećom Uredbom o strateškim planovima u okviru ZPP-a već omogućuje financiranje ulaganja i mera sličnih onima predloženima u okviru inicijative REPowerEU;
20. naglašava da je 2023. prva godina provedbe novog ZPP-a s novim modelom ostvarivanja politike koji se temelji na učinkovitosti; ističe da je ključno da se novi ZPP podupre snažnim proračunom te da države članice budu spremne i finansijski podržane

za prijelaz na novi sustav; ističe da je u okviru strateških planova predviđen niz novih praksi i mjera, kao što su novi poboljšani programi za ekologiju, ali i savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva ili prakse koje će nam pomoći u postizanju ciljeva utvrđenih u Strategiji „od polja do stola”, kao što su sekvestracija ugljika u poljoprivredi, agrošumarstvo i paludikultura; napominje da poljoprivrednicima moramo pružiti i finansijsku potporu ako želimo da oni u velikoj mjeri iskoriste te mogućnosti;

21. naglašava potrebu za pronalaženjem finansijskih sredstava izvan okvira zajedničke poljoprivredne politike kako bi se ciljano poduprli sektori pogodjeni vanjskim ograničenjima političke ili zdravstvene prirode;
22. ističe da Komisija prepozna klimatske promjene kao rizik koji će vjerojatno 2023. utjecati na rashode za humanitarnu pomoć u okviru naslova 6.: Susjedstvo i svijet; žali ipak zbog toga što je razlika do gornje granice u naslovu 6. jednaka nuli, umatoč potrebi za fleksibilnošću kako bi se odgovorilo na humanitarne krize koje mogu proizići iz klimatskih promjena ili na koje one mogu utjecati, kao i zbog učinaka bolesti COVID-19, inflacije cijena hrane i ruske invazije;
23. poziva Europsku komisiju da poveća liniju za krizni mehanizam instrumenta NDICI kako bi se uspostavio program za sigurnost opskrbe hranom globalnog juga u okviru stupa za brzi odgovor.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	29.9.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 36 0 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloş, Paolo De Castro, Jérémie Decerle, Salvatore De Meo, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Eric Andrieu, Marie Dauchy, Ladislav Ilčić, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Tilly Metz, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Alessandra Basso, Gianna Gancia, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Rainer Wieland

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

36	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Marie Dauchy, Gianna Gancia
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Benoît Lutgen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Rainer Wieland, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Ciolos, Jérémie Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Marc Tarabella
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropé

0	-

4	0
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Sarah Wiener

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

2.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA RIBARSTVO

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Pierre Karleskind

PRIJEDLOZI

Odbor za ribarstvo poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća na gospodarske, socijalne i okolišne aspekte ribarstva, akvakulture i pomorstva; naglašava njihovu ključnu ulogu u osiguravanju globalne sigurnosti hrane i otpornosti prehrambenih sustava, ali i u poticanju razvoja održivog plavog gospodarstva i njihova doprinosa razvoju i revitalizaciji obalnih područja, posebno u najudaljenijim regijama, koje su ograničene zbog svoje udaljenosti, izoliranosti, male površine, teške topografije i klime te gospodarske ovisnosti o malom broju proizvoda; smatra da održavanje konkurentnog položaja sektora ribarstva i akvakulture mora ići ruku pod ruku s postizanjem socijalnih, okolišnih i gospodarskih ciljeva utvrđenih u zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP) te u zelenom planu i naknadnim strategijama, poštujući ishod procjena učinka i savjetovanja s dionicima;
2. ističe da je ruska vojna agresija na Ukrajinu utjecala na ribarstvo iz nekoliko perspektiva, posebno ometanjem ribolovnih aktivnosti u Crnom moru, s privremenim zabranama uvedenima zbog sigurnosnih razloga u vodama nekih država članica, na primjer u rumunjskim vodama na granici s Ukrajinom u delti Dunava i ometanjem ribolovnih aktivnosti, posebno u Sredozemnom moru, zbog povećanja troškova goriva prouzročenog ratom te ozbiljno utječe na održivost ribolovnih i akvakulturnih aktivnosti u cijeloj Europi, a posebno u najudaljenijim regijama;
3. naglašava da je zbog ruske vojne agresije došlo do znatnih poremećaja u trgovinskim tokovima i povećanja cijena energije, što je posebno teško pogodilo mali ribolov, zbog čega je potrebna upotreba križnih mjera Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA); poziva Komisiju da uz najveću moguću fleksibilnost dodatno poveća takve napore kako bi se kompenzirao nagli porast cijena goriva i drugi dodatni troškovi, koji su se od ožujka 2022. udvostručili u usporedbi s prosječnom cijenom 2021.; pozdravlja izmjenu Uredbe o EFPR-u¹ radi ublažavanja posljedica rata na taj

---

¹ COM(2022)179 final

sektor i tržišta; poziva države članice da u potpunosti i brzo iskoriste pruženu potporu;

4. stoga upozorava na poteškoće s kojima se sektor ribarstva i dalje suočava, a koje se sada pogoršavaju zbog znatnog povećanja cijena goriva;
5. smatra da EFPRA mora omogućiti pružanje posebne potpore malom ribolovu u obliku subvencija za gorivo;
6. upozorava i na visoku prosječnu starost flote za mali ribolov, što znači da je potrebno razmotriti program obnove i modernizacije flote za mali ribolov kako bi se poboljšala sigurnost i uvjeti života na plovilima, povećala njihova energetska učinkovitost i okolišna održivost te istodobno osigurale socijalna i gospodarska održivost zajednica koje ovise o toj floti;
7. stoga smatra da EFPRA mora olakšati financiranje obnove, modernizacije ili čak promjene veličine flote za mali obalni i artizanalni ribolov; ponavlja da se obnova flote ne smije miješati s povećanjem flote ili povećanjem ribolovnog kapaciteta;
8. ponovno poziva Komisiju da u okviru EFPRA-e olakša mogućnosti potpore za skladištenje, zamrzavanje i hlađenje kao ključni korak za potpuno iskorištavanje svih ribolovnih resursa, bez uništavanja ili iscrpljivanja stokova, te za osiguranje stabilne opskrbe potrošača i prehrambene industrije;
9. poziva Komisiju da ubrza izradu strategije za povećanje globalnog udjela održive akvakulturne proizvodnje EU-a koja doprinosi opskrbi hranom i sigurnosti opskrbe hranom, posebno u kontekstu ukrajinske krize; poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi dostupna finansijska sredstva Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) jer je riječ o instrumentu financiranja koji je posebno namijenjen ciljevima upravljanja ribarstvom i akvakulturom EU-a; apelira na države članice da namijene dovoljna sredstva iz Mechanizma za oporavak i otpornost radi pružanja podrške inovacijama, održivosti i otpornosti sektora akvakulture u EU-u;
10. pozdravlja doneseni privremeni okvir za krize², koji državama članicama omogućuje da uspostave programe za dodjelu potpora poduzećima koja se bave proizvodnjom, prerađom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture koja je pogodila kriza; poziva države članice da u potpunosti i brzo iskoriste te mogućnosti; međutim, smatra da Komisija mora osigurati veću fleksibilnost kako bi se suzbili negativni učinci trenutačne krize;
11. podsjeća da zbog Brexit-a sektor ribarstva EU-a i dalje trpi znatne gospodarske gubitke; stoga smatra prioritetom da Komisija osigura naknadu koja mora odgovarati šteti koju su pretrpjeli sektor i ribarske zajednice, uzimajući u obzir sve izravne i neizravne posljedice Sporazuma; ističe poteškoće sektora u dobivanju odobrenja za ribolov u pojasu od 6 do 12 nautičkih milja te u vodama Guernseyja i Jerseyja; u tom pogledu apelira na države članice da u potpunosti iskoriste sva sredstva u okviru pričuve za prilagodbu Brexitu;
12. naglašava da je važno popraviti gospodarsku i socijalnu štetu prouzročenu pandemijom

---

² C(2022) 1890 final

bolesti COVID-19, koja je teško pogodila cijeli sektor ribarstva i akvakulture i od koje se taj sektor još oporavlja; stoga poziva Komisiju da zaista podrži najjače pogodjena ribolovna područja, kao što je ono u zapadnom Sredozemlju, koja trpe najteže posljedice i zbog smanjenja ribolovnog npora za pridnene stokove od 6 % za 2022.;

13. pozdravlja činjenicu da je Komisija odobrila planove oporavka država članica; ističe da je važno da države članice pri provedbi svojih planova oporavka ta sredstva koriste kako bi osigurale održiv oporavak sektora ribarstva i akvakulture;
14. skreće pozornost na potencijal održive europske akvakulture, među ostalim u pogledu sigurnosti opskrbe hranom i zdravstvenih koristi u kontekstu ukrajinske krize; poziva Komisiju da posebnim, prihvatljivim i zajedničkim ciljevima za 2030. potiče održivi rast tog sektora kako bi premašio sadašnjih 2 % globalne akvakulturne proizvodnje;
15. insistira na tome da je potrebno poboljšati znanstveno i tehničko znanje kako bi se osigurala najpouzdanija rješenja koja se temelje na istraživanjima; ponavlja da je važno osigurati dosta finansijska sredstava za prikupljanje, analizu, korištenje i razmjenu podataka te upravljanje podacima u sektoru ribarstva od strane država članica i europskih znanstvenih ustanova te za ulaganje u istraživanja o selektivnim tehnikama ribolova;
16. apelira na Komisiju da objavi detaljno izvješće o reprogramiranju neiskorištenih sredstava EFPR-a i EFPRA-e; zabrinut je zbog činjenice da 3513,8³ milijuna EUR povezanih s programom EFPR-a u razdoblju 2014. – 2020. nije bilo isplaćeno ni vraćeno do 31. prosinca 2021. te da 14 % sredstava još nije dodijeljeno; poziva države članice i Komisiju da hitno donese operativne programe u okviru EFPRA-e te da povećaju isplatu i fleksibilnost dodjele tih nepotrošenih sredstava;
17. naglašava da je za učinkovitije korištenje EFPRA-e i osiguranje da mali, obalni i artizanalni ribolov ima pristup potpori, potrebno: (a) razmotriti i provesti mjere za pojednostavljenje postupaka te na taj način smanjiti birokratsko opterećenje u pogledu prijava; (b) zamijeniti sadašnji mehanizam financiranja sustavom predujmova; (c) povećati granične vrijednosti za financiranje;
18. skreće pozornost na međunarodnu dimenziju ZRP-a i njegove gospodarske, socijalne i okolišne koristi te poziva Komisiju da izdvoji odgovarajuća sredstva za upravljanje oceanima; ističe važnost međunarodne suradnje, transparentnosti, sljedivosti i jednakih uvjeta za sve za ispunjavanje obveza EU-a;
19. podržava nultu toleranciju EU-a prema nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu, čime se posebno žele iskorijeniti nezakonito ulovljeni morski prehrabreni proizvodi iz lanaca opskrbe EU-a i osigurati jednaki uvjeti za europske ribare; konstatira, međutim, da se za provedbu te politike nulte tolerancije dodjeljuju premali ljudski i finansijski resursi iako se većina morskih prehrabrenih proizvoda koji se konzumiraju u EU-u uvozi te se povećava zabrinutost zbog nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova u trećim zemljama, uključujući one sa sporazumima o

³ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/funds/emff>

partnerstvu u održivom ribarstvu; stoga poziva na odgovarajuće i veće financiranje politike EU-a za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova diljem svijeta, koristeći se u tu svrhu svim mogućim mjerama politike, kao što su jačanje kontrole robe na granicama EU-a ili razvojna pomoć;

20. naglašava da je važno dodijeliti više sredstava za ublažavanje klimatskih promjena, njihovih negativnih učinaka i sprečavanje dalnjeg gubitka biološke raznolikosti; klimatske promjene ozbiljno utječu na oceane i ribarstvo, zbog čega su potrebna odgovarajuća sredstva za zaštitu i obnovu morskih ekosustava koji djeluju kao ponori ugljika i centri biološke raznolikosti;
21. naglašava važnost kontrole za ostvarivanje ciljeva ZRP-a; s tim u vezi ističe da povećanje sredstava (0,8 %) dodijeljenih Europskoj agenciji za kontrolu ribarstva (EFCA) nije dovoljno čak ni za usklajivanje sa stopom inflacije u EU-u; stoga smatra da je povećanje u velikoj mjeri nedovoljno kako bi se osigurali jednakci uvjeti i vjerodostojna borba protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; ističe ulogu EFCA-e u osiguravanju jednakih uvjeta za flotu EU-a, posebno u odvraćanju i suzbijanju nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova u europskim vodama, ali i na globalnoj razini; zahtijeva ambiciozne dugoročno financiranje kako bi se ostvarili ciljevi ZRP-a;
22. naglašava da je generacijska obnova jedan od prioriteta europskog sektora ribarstva; poziva države članice da iskoriste EFPRA-u za financiranje uvođenja programa posebno osmišljenih kako bi se mladima pomoglo da započnu karijeru u ribarstvu, kako bi se sektor učinio raznolikijim te kako bi se ljudi iz nedovoljno zastupljenih skupina, osobito žene, potaknulo da se uključe u taj sektor; u tom pogledu poziva Komisiju i da podrži mobilizaciju proračunskih sredstava za poboljšanje radnih uvjeta na ribarskim plovilima i za provedbu projekata kojima se podupire osnivanje udruženja mladih europskih ribara;
23. ponavlja da je potrebno pružiti znatnu potporu obalnim područjima u nepovoljnem položaju i najudaljenijim europskim regijama, na temelju članka 349. UFEU-a, uključujući obnovu plovila za artizanalni i tradicionalni ribolov koja su registrirana i djeluju u tim regijama, kako bi se osigurao njihov opstanak i održivi razvoj te u skladu s načelima različitog postupanja prema malim otocima i područjima navedenima u cilju održivog razvoja 14;
24. podsjeća da budućnost ribarstva, posebno malog, obalnog i artizanalnog ribolova, ovisi o konkretnim, učinkovitim i hitnim mjerama uz odgovarajuće financiranje, među ostalim u okviru EFPRA-e;
25. stoga žali zbog činjenice da je, i u prijedlogu Komisije i u stajalištu Vijeća, došlo do smanjenja iznosa za EFPRA-u, posebno kad je riječ o odobrenim sredstvima za plaćanje;
26. smatra, s obzirom na izazove s kojima se taj sektor suočava, da su proračunska sredstva dodijeljena EFPRA-i nedostatna te da ih je potrebno povećati.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	1.9.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 20 1 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Aguilera, Izaskun Bilbao Barandica, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Francisco José Millán Mon, João Pimenta Lopes, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Peter van Dalen
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gabriel Mato, Lucia Vuolo, Emma Wiesner
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Anna-Michelle Asimakopoulou, Alessandra Basso, Camilla Laureti

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Rosanna Conte, France Jamet
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Lucia Vuolo
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Jan Huitema, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Camilla Laureti, Manuel Pizarro
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Caroline Roose

1	-
THE LEFT	Anja Hazekamp

1	0
THE LEFT	João Pimenta Lopes

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

6.10.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

upućeno Odboru za proračune

o nacrtu općeg proračuna Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Morten Løkkegaard

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe da je potrebno nastaviti s pružanjem potpore kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama, kao i sportskom sektoru, koji su pogodjeni pandemijom bolesti COVID-19 i njezinim dugotrajnim negativnim učincima, te da je potrebno naći hitna rješenja za nove prioritete povezane s ratom u Ukrajini, što se osobito odnosi na povećanje potpore ukrajinskim učenicima, učiteljima, umjetnicima, kulturnim djelatnicima, novinarima i nevladinim organizacijama;
2. u tom pogledu smatra da bi se u proračunu Unije u odnosu na nacrt proračuna trebalo predvidjeti znatno povećanje od 200 milijuna EUR za program Erasmus+ za finansijsku godinu 2023. kako bi se sustavi obrazovanja i osposobljavanja mogli nositi s novim izazovima te kako bi polaznici, učitelji, škole, organizacije mladih i nevladine organizacije mogli ostvarivati koristi od adekvatnih resursa; nadalje, smatra da se povećanjem proračuna također osigurava kontinuirana ekologizacija i digitalizacija programa Erasmus+, kao i daljnje mјere uključivanja kojima će se omogućiti sudjelovanje većeg broja mladih Europljana u nepovoljnem položaju i većeg broja polaznika; nadalje ističe da je važno osigurati odgovarajuću potporu kojom se omogućuje jačanje inicijative Europska sveučilišta, kao i prikladno funkcioniranje postojećih saveza, te sagledati aktivnosti akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ uoči novih poziva na podnošenje prijedloga tijekom 2023.;
3. poziva Komisiju da tijekom 2023. zajamči potpunu provedbu programa Unije u području kulture i obrazovanja; ponavlja da je potrebno osigurati dostupnost svih programa diljem Europe, posebno malim organizacijama, osobama u ranjivom položaju i osobama iz udaljenih, ruralnih i izoliranih područja; stoga poziva Komisiju i države članice da teže pravednoj i jednakoj digitalizaciji različitih programa i projekata Unije koji svima omogućuju sudjelovanje;

4. nadalje, ističe važnost finansijske potpore za uključiva događanja kojima se promiče vidljivost osoba s invaliditetom u kulturi i sportu, kao što su Posebne svjetske olimpijske igre 2023.;
5. podsjeća na obvezu suzakonodavaca da osiguraju dugotrajno nasljeđe Europske godine mlađih 2022., među ostalim utvrđivanjem odgovarajućeg financiranja iz relevantnih programa Unije za daljnje aktivnosti u narednim godinama; ističe da je potrebno da Komisija pravodobno izvijesti Parlament o rezultatima Europske godine mlađih 2022.;
6. nadalje, i u skladu s preporukama Konferencije o budućnosti Europe, poziva na promicanje uključivanja mlađih u sve povezane politike Unije i na poboljšanje građanskog odgoja i obrazovanja preko jačanja programa i projekata Unije kojima se podupire educiranje o Uniji;
7. konstatira da kulturni i kreativni sektori i industrije te sektor sporta i dalje osjećaju posljedice pandemije bolesti COVID-19; ističe da se, osim posljedica pandemije, ti sektori suočavaju i s novim izazovima kao što su rast inflacije, rast cijena energenata i s time povezani pad kupovne moći građana Unije; nadalje, ističe da tu situaciju pogoršava rat u Ukrajini; stoga poziva na jačanje programa Kreativna Europa kako bi se pružila ciljana potpora kreativnim sektorima i industrijama, uključujući izvedbenu umjetnost; iz tog razloga ustraje u tome da je potrebno povećati sredstva namijenjena za program Kreativna Europa za 40 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna;
8. ističe potrebu za dodatnim financiranjem za djelovanje Unije u kontekstu „europskih prijestolnica kulture” jer to predstavlja veliku dodanu vrijednost za europsko društvo, pogotovo s obzirom na to da su pandemija bolesti COVID-19 i rastuća inflacija znatno pogoršale okvirne uvjete za provedbu tog djelovanja;
9. konstatira stalan problem dezinformacija, manipuliranja javnim mnijenjem i stranog uplitanja u informiranje, što potkopava funkcioniranje demokratskih procesa; stoga ističe da su hitno potrebna veća finansijska sredstva za potporu neovisnom novinarstvu i slobodi izražavanja, uz borbu protiv dezinformacija; u tom pogledu ustraje u tome da bi proračun za međusektorske i medijske potprograme u okviru programa Kreativna Europa trebalo povećati za 10, odnosno 12 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna te ponavlja da je potrebno razmotriti mogućnost uspostave stavnog fonda Unije za uredničke i informativne medije kako bi se podržalo neovisno uredničko izvještavanje, zaštitila neovisnost europskih novinara i novinarstva te zajamčila sloboda tiska;
10. u tom kontekstu smatra da je, povrh povećanja predloženog za program Kreativna Europa, a s obzirom na izazove koje dezinformacije predstavljaju u vanjskoj politici Unije, potrebno pružiti potporu onima koji su uključeni u aktivnosti provjere činjenica; stoga poziva na dodjelu dodatnih 1 milijun EUR za proračunsku liniju „Politika informiranja i strateška komunikacija za vanjsko djelovanje”;
11. smatra da je potrebno povećati sredstva za program Europskih snaga solidarnosti kako bi se pružila potpora mlađima i organizacijama uključenima u aktivnosti solidarnosti, uzimajući u obzir i posljedice rata u Ukrajini;
12. podsjeća na važnost koju aktivnosti uključivanja građana, među ostalima bratimljenje gradova i dani sjećanja, imaju za očuvanje mira u Europi; u tom pogledu smatra da je

potrebno dodijeliti dodatnih 2 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna za potprogram „Uključivanje i sudjelovanje građana” u okviru programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti;

13. ponovno ističe važnost financiranja multimedijskih djelovanja s ciljem pružanja neovisnih informacija o europskim temama, čime se jačaju demokratska načela Europe; u tom pogledu ističe potrebu za dugoročnom stabilnošću mreža uz potporu iz proračunske linije za multimedijiska djelovanja kako bi se zajamčilo dosljedno kvalitetno novinarstvo; stoga ističe potrebu za otvorenim pozivima na podnošenje prijedloga kojima se jamči dugoročno i dostačno financiranje neovisnog novinarskog izvještavanja o europskim temama;
14. povrh toga, ističe potrebu za većom transparentnošću te za sveobuhvatnom revizijom sredstava koje Unija troši na multimedijiska djelovanja kako bi se osiguralo stabilnost, predvidljivost i nadzor tih djelovanja;
15. ustraje u tome da su za inicijativu novi europski Bauhaus, koja je pokrenuta 2021., potrebna odgovarajuća i dostačna sredstva kako bi se njezini ciljevi mogli ostvariti i nakon 2022. te podsjeća da se ta inicijativa ne bi trebala financirati nauštrb programa Kreativna Europa; u tom pogledu podsjeća na stajalište Parlamenta o neophodnoj i brzoj reviziji višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. na sredini razdoblja kako bi se odgovorilo na dugoročne posljedice trenutačne krize, dodatno istražile mogućnosti za uspostavu dugoročnog namjenskog financiranja za inicijativu novi europski Bauhaus i europski prostor obrazovanja;
16. nadalje, poziva na to da se dodatna sredstva od 50 milijuna EUR iz programa Obzor Europa namijene inicijativi novog europskog Bauhausa kako bi se financirali konkretni projekti; povrh toga, poziva na to da se 2023. započne s mjerama koordinacije i potpore kako bi su sklopu programa Obzor Europa pripremila misija za novi europski Bauhaus za 2025.;
17. protivi se stajalištu Vijeća da se predloži ukupno smanjenje od 16 milijuna EUR za tri proračunske linije u nadležnosti Glavne uprave za komunikaciju, a posebice smanjenje od 8 milijuna EUR za liniju izvršnih i institucijskih usluga u okviru komunikacijskih aktivnosti; stoga predlaže da se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje vrate na razinu utvrđenu za finansijsku godinu 2023. kako bi se osigurao kontinuitet ključnih komunikacijskih aktivnosti, uključujući praćenje medija, kontinuirani razvoj internetske stranice Europa, borbu protiv dezinformacija i pogrešnih informacija, inicijative za uključivanje građana i informiranje na lokalnoj razini;
18. poziva Komisiju i države članice da aktivno uključe socijalne partnere i civilno društvo u razvoj i provedbu programa Unije;
19. ističe važnost pilot-projekata i pripremnih djelovanja u okviru proračuna Unije i podsjeća da je potrebno osigurati financiranje za visokokvalitetne i uravnotežene prijedloge Odbora za kulturu i obrazovanje.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	3.10.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	24 1 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Niklas Nienab, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Loucas Fourlas, Martina Michels, Salima Yenbou	

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

24	+
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Booskor
PPE	Asim Ademov, Lucas Fourlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
RENEW	Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
VERTS/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienab, Diana Riba i Giner

1	-
ID	Catherine Griset

1	0
ID	Gianantonio Da Re

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

7.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. - svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Antonio Tajani

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. žali zbog smanjenja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza od 21 % i odobrenih sredstava za plaćanja od 17 % u nacrtu proračuna za 2023. u odnosu na 2022. za „Promicanje uključivanja građana i njihova sudjelovanja u demokratskom životu Unije”; ne slaže se s prijedlogom Vijeća o dalnjim rezovima odobrenih sredstava za preuzimanje obveza od 3 %; smatra da je potrebno osigurati odgovarajuća sredstva za program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti, europsku građansku inicijativu, kao i druge participativne instrumente kao što su građanski forumi te inzistira na važnosti odgovarajućeg financiranja koje treba uvesti kako bi se zajamčilo djelovanje u skladu sa zaključcima Konferencije o budućnosti Europe (CoFE); predlaže povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza od 26 % i odobrenih sredstava za plaćanja od 20 % za ovu proračunsku liniju;
2. smatra da je povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za predstavništva Komisije od 1 % u odnosu na proračun za 2022. nedovoljno; zaprepašten je stajalištem Vijeća da se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanja za ovu liniju smanje za 14 % odnosno za 8 %; predlaže povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza od 5 % u odnosu na nacrt proračuna za 2023. i vraćanje razine odobrenih sredstava za plaćanja u nacrtu proračuna za 2023.; predlaže povećanje sredstava za urede za vezu Europskog parlamenta jer takva predstavništva imaju važnu ulogu u informirajući građana o aktivnostima Unije nakon završetka Konferencije o budućnosti Europe; smatra da je to povećanje potrebno radi poticanja proaktivnih dijaloga o pitanjima EU-a s građanima u državama članicama, provedbe prijedloga uključenih u zaključke Konferencije o budućnosti Europe, kao i razvoja komunikacijskih aktivnosti za borbu protiv dezinformiranja;
3. smatra da je povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za „Komunikacijske usluge za građane” od 1,5 % u odnosu na proračun za 2022. nedovoljno; protivi se stajalištu Vijeća o smanjenju financiranja odobrenih sredstava

za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanja za 12 % odnosno 6 %; stoga predlaže povećanje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza od 5 % u odnosu na nacrt proračuna za 2023. i vraćanje razine odobrenih sredstava za plaćanje iz nacrta proračuna za 2023. u cilju financiranja aktivnosti podizanja svijesti i informiranja o europskoj građanskoj inicijativi te provedbe prijedloga uključenih u zaključke Konferencije o budućnosti Europe; naglašava važnost uključivanja manjih nevladinih organizacija, lokalnih vlasti i dionika u komunikacijske strategije i mјere; poziva na to da sadržaj bude dostupan na svim jezicima EU-a i da se Euroljanima koji žive u drugim zemljama EU-a omogući sadržaj na materinjem jeziku;

4. ističe da je potrebno povećati resurse i osoblje Tijela za europske političke stranke i europske političke zaklade s obzirom na znatno proširenje njegovih zadaća kako je predviđeno u prijedlogu Komisije za preinaku Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014;
5. naglašava potrebu za većom fleksibilnošću u izradi proračuna EU-a, u koordinaciji s Europskim parlamentom, kako bi se osigurala prilagodba VFO-a svim novim izazovima važnim za građane EU-a;
6. poziva Komisiju i Vijeće da u kontekstu sve većeg broja prijenosa i prilagodbi proračuna EU-a poštuju prava Europskog parlamenta kad je riječ o njegovoj proračunskoj ulozi te traži transparentan, otvoren i predvidljiv postupak u pogledu tih mјera;
7. potiče Komisiju da pokaže veću fleksibilnost u pogledu prilagodbe i promjena koje su države članice uvele u planove za oporavak i otpornost te zahtijeva poseban hitni i brzi postupak za sve promjene nastale zbog trenutačnih okolnosti i izazova; poziva Komisiju da započne takvu promjenu politike 30 dana nakon odobrenja proračuna EU-a, čime bi se zemljama omogućilo da poboljšaju svoje planove do kraja ugovornog razdoblja; poziva Komisiju i Vijeće da ocijene mogućnost produljenja provedbe Mechanizma za oporavak i otpornost za jednu godinu;
8. predlaže povećanje sredstava kako bi se omogućila veća uključenost mladih u pogledu demokratskih vrijednosti i politika Unije u kontekstu koji je i dalje obilježen posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i rata u Ukrajini; u tu svrhu predlaže da Komisija provede pilot-projekte za aktivnosti obrazovanja europskih građana, europske festivalе kulture i ideje za 9. svibnja, kao i za natjecanja mladih; potiče Komisiju i Vijeće da u proračun Europske unije za 2023. uključe dodatna finansijska sredstva kako bi se omogućila primjena rezultata i preporuka proizašlih iz Europske godine mladih;
9. potiče Odbor za proračune da u svoj prijedlog rezolucije uključi navedene prijedloge povećanja proračunskih linija jer one služe za postizanje konkretnih rezultata i kvalitetne komunikacije s građanima.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	5.9.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	17 3 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Gilles Boyer, Christian Doleschal, Niklas Nienauß	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Anna-Michelle Asimakopoulou, Maria Grapini, Lídia Pereira	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
PPE	Anna Michelle Asimakopoulou, Vladimír Bilčík, Christian Doleschal, Lídia Pereira, Antonio Tajani, Loránt Vincze
Renew	Gilles Boyer, Charles Goerens, Sandro Gozi
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Maria Grapini, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund, Niklas Nienab

3	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

BILJEŠKA: Guy Verhofstadt (Renew) nije imao svoju karticu za glasovanje, međutim, izjavio je da u konačnom glasovanju želi glasovati „za” (taj glas nije uračunan u konačni rezultat glasovanja)

8.9.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0000(BUD))

Izvjestiteljica za mišljenje Monika Vana

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da je rodna ravnopravnost jedna od temeljnih vrijednosti Unije utvrđena u članku 2. UEU-a; budući da se u članku 8. UFEU-a navodi da u svim svojim aktivnostima Unija teži uklanjanju nejednakosti čime se utvrđuje načelo uključivanja rodno osviještene politike;
- B. budući da su u Strategiji EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. 2025. predstavljeni ciljevi i mjere politike radi postizanja znatnog napretka prema rodno ravnopravnoj Europi do 2025.;
- C. budući da je Parlament u više navrata pozivao Komisiju da u svojem djelovanju promiče i provodi rodno osviještenu politiku, izradu rodno osjetljivog proračuna i procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost u svim područjima politika Unije; budući da proračuni nikad nisu rodno neutralni i da se stoga moraju ustanoviti s jasnim ciljem nediskriminacije i ciljem da dopru do svih pojedinaca i njihovih konkretnih potreba; budući da je Parlament odlučno zatražio provedbu rodno osviještene politike i izradu proračuna prilikom koje se u čitavom proračunskom postupku uzima u obzir rodna perspektiva;
- D. budući da je u tematskom izvješću br. 10/2021¹ koje je objavio Europski revizorski sud potvrđeno da u proračunskom ciklusu EU-a još uvijek nije na odgovarajući način uzeta u obzir rodna ravnopravnost te da Komisija još nije provela u djelu svoju obvezu uključivanja rodno osviještene politike u proračun Unije;
- E. budući da je Parlament u više navrata pozvao na dodjelu dostanih sredstava Europskom institutu za ravnopravnost spolova (EIGE), Programu o pravima, jednakosti i

---

¹ Europski revizorski sud, Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a: vrijeme je da se riječi pretoče u djela. Tematsko izvješće br. 10, 2021., Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2021.

građanstvu te programu Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti² koji je uslijedio, kao i na dodjelu dostačnih sredstava potprogramu Daphne i njegovo uvrštanje među prioritete, kako bi se provodila nediskriminacija i rodna ravnopravnost;

- F. budući da neopravdani rat Rusije protiv Ukrajine i posljedična humanitarna i energetska kriza uzrokuju daljnje povećanje siromaštva, posebice među ženama; budući da bi u okviru proračuna Unije na raspolažanju trebali biti alati za reagiranje na sve veće nesigurnosti; budući da je potrebno razmotriti posebne mjere i prioritete kako bi se odgovorilo na potrebe žena i djevojčica, i kao izbjeglica, i kao osoba pogodenih posljedicama krize;
- G. budući da kriza prouzročena bolešcu COVID-19 nerazmijerno utječe na žene i djevojčice te pogoršava postojeće nejednakosti, što dovodi do povećanog rizika od rodno uvjetovanog nasilja, posebno tijekom razdoblja primjene mjera ograničenog kretanja, i do većih stopa napuštanja tržišta rada povezanih s većim opterećenjem pružanja skrbi; budući da žene čine većinu zaposlenih u sektorima pogodenima krizom;
- H. budući da su žene i dalje nedovoljno zastupljene na vodećim položajima i položajima na kojima se donose odluke, a prekomjerno zastupljene u slabo plaćenim sektorima kao što su pružanje skrbi i usluga, kao i u neformalnoj ekonomiji te sektorima s nesigurnijim uvjetima; budući da je ključno osigurati da žene imaju pravo na radna mjesta sa zajamčenim pravima i pravo na majčinstvo, a da ih se pritom za to ne kažnjava; budući da primjeri diskriminacije uključuju pritisak poslodavaca na žene tijekom razgovora za posao, kao i sve veći ekonomski pritisak i pritisak povezan s radnim mjestom kako zaposlenice ne bi iskoristile pravo na rodiljni dopust; budući da bi, čak i uzimajući u obzir ravnotežu osobnog, obiteljskog i profesionalnog života, u proračunu Unije trebalo predvidjeti povećanje ulaganja u javne usluge uključujući kvalitetne zdravstvene sustave i sustav javne socijalne sigurnosti, jamčeći njegovu univerzalnost;
- I. budući da postoji rodna neravnoteža u digitalnom gospodarstvu i u sektorima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) u pogledu obrazovanja, ospozobljavanja i zapošljavanja; budući da bi resursi kojima se potiče osnaživanje svih manjinskih rodova s pomoću digitalne uključenosti mogli dovesti do poboljšanja rodne ravnopravnosti u digitalnom dobu;
  - 1. naglašava da bi rodna perspektiva trebala biti u potpunosti i na odgovarajući način uključena na svim razinama proračunskog postupka, posebno s obzirom na rodno uvjetovane posljedice pandemije bolesti COVID-19 i sve veće nazadovanje u pogledu prava žena i rodne ravnopravnosti u nekoliko država članica; poziva na izradu rodno osjetljivog proračuna i uključivanje rodno povezanih ciljeva u sve programe Unije te utvrđivanje relevantnih proračunskih linija, učinkovito praćenje doprinosa proračuna Unije rodnoj ravnopravnosti te rodno osjetljivo preispitivanje programa uz potrošnju prilagođenu u skladu s zaključcima;
  - 2. u tom kontekstu pozdravlja stalnu predanost Komisije razvoju metodologije za mjerjenje rodno relevantnih rashoda i njezinu aktualnu procjenu prikupljanja podataka povezanih s rodom; očekuje da će se tijekom postupka procjene savjetovati s Parlamentom; očekuje od Komisije da u potpunosti provede svoje obveze i da o tome posebno izvijesti

² Uspostavljen Uredbom (EU) 2021/692.

proračunsko tijelo;

3. naglašava da je, s obzirom na to da je program Građani, jednakost, prava i vrijednosti jedini program s rodno uvjetovanim ciljevima potrošnje, uključujući sprečavanje i borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, nužno izdvojiti dosta finansijska sredstva i time povećati njegov proračun koliko se smatra potrebnim za rad na borbi protiv nejednakosti koje su pogoršane različitim krizama, uključujući pandemiju bolesti COVID-19, rat u Ukrajini i nazadovanje u području prava žena, posebno spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, u nekoliko država članica, kao i s ciljem konačnog ostvarivanja znatnog napretka;
4. naglašava potrebu za odgovarajućim financiranjem kako bi se promicali ključni ciljevi Strategije EU-a za rodnu ravnopravnost 2020. 2025., među ostalim oni u pogledu iskorjenjivanja rodno uvjetovanog nasilja, osporavanja rodnih stereotipa, uklanjanja rodnih razlika na tržištu rada i postizanja ravnopravnog sudjelovanja u različitim sektorima gospodarstva;
5. odlučno ponavlja svoj zahtjev za povećanjem sredstava za borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja, kao i svoj zahtjev za prikladno većim financiranjem rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike te relevantnih organizacija u okviru potprograma Daphne i Vrijednosti, posebno u pogledu mjerljivog povećanja u slučajevima nasilja nad ženama od početka pandemije bolesti COVID-19; ističe potrebu za povećanjem javnih, finansijskih i ljudskih resursa kako bi se pomoglo skupinama kojima prijeti siromaštvo te kako bi se uhvatilo u koštac s rizičnim situacijama s kojima se susreću djeca i mladi, starije osobe, osobe s invaliditetom i beskućnici;
6. u tom kontekstu poziva na podjelu proračunske linije „Jednakost i prava” u cilju osiguravanja transparentnosti dodjeljivanjem posebne proračunske linije mjerama koje se isključivo odnose na rodnu ravnopravnost; i na izdvajanje sredstava za projekte kojima se doprinosi provedbi posebnih ciljeva za promicanje rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike;
7. posebno preporučuje da se povećaju finansijska sredstva za promicanje zaštite majčinstva, očinstva i ranog djetinjstva preko odgovarajućih programa; u tu svrhu poziva na pridavanje posebne važnosti zdravlju majki i djece u proračunu Unije za 2023.; isto tako, preporučuje da se zajamče sredstva za zaštitu, promicanje i potporu dojenju, čime bi se doprinijelo nastojanjima da se do 2025. na svjetskoj razini ostvari cilj Svjetske zdravstvene organizacije da najmanje 50 % djece bude isključivo dojeno tijekom prvih šest mjeseci života, što bi iziskivalo, uz ostale mjere, da rodiljni i očinski dopust bude dovoljno dug i dovoljno dobro plaćen;
8. odlučno poziva na odbijanje otvaranja nesigurnih radnih mjesta; poziva Komisiju i države članice da promiču kolektivne ugovore, vrednovanje plaća, promicanje ugovora na neodređeno vrijeme i reguliranje radnog vremena; poziva Parlament i druge institucije Unije da se bore protiv nesigurnosti promicanjem kolektivnih ugovora i rada s pravima te odbijanjem podugovaranja, osiguravajući tako jednak plaću za jednak rad;
9. naglašava da su spolno i reproduktivno zdravlje i prava temeljna prava i preduvjet za rodnu ravnopravnost; ponavlja da je potrebno povećati proračunska sredstva u okviru programa „EU za zdravlje” kojima se podupiru mjere kojima se osigurava rodni aspekt

zdravlja, uključujući spolno i reproduktivno zdravljje, sastavni dio zdravstvene skrbi koji mora biti u središtu zdravstvene politike kako bi se osigurao univerzalan pristup, kao i kvaliteta usluga, osobito uzimajući u obzir nazadovanje u pogledu prava žena i pristupa sigurnom i zakonitom pobačaju u nekoliko država članica, kao i vrste skrbi i lijekove koji su nužni za dobrovoljno planiranje obitelji te zdravje majki i novorođenčadi; te za istraživanje i liječenje rodno specifičnih stanja kao što su fibroidi, predmenstrualni sindrom i endometriozna s interseksijskom perspektivom, posebno u pogledu dijagnoze i liječenja crnkinja i pripadnica etničkih manjina;

10. ponovno naglašava da proračun Unije mora imati aktivniju ulogu u nastojanjima da se ostvare ciljevi održivog razvoja UN-a; stoga poziva da se proračun koristi za podupiranje mjera i projekata usmjerenih na iskorjenjivanje siromaštva žena i djece, bolju i veću integraciju na tržište rada, ukidanje nejednakosti na radnom mjestu i razlika u plaćama muškaraca i žena, poboljšanje pristupa zdravstvenoj skrbi i pružanja zdravstvene skrbi te borbu protiv nasilja nad ženama, djecom i mladima;
11. ističe ključan rad Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) na podizanju razine osviještenosti o razmjeru i uzrocima rodne neravnopravnosti u Uniji, koji se odražava u povećanju broja dodijeljenih zadaća i koji je osobito važan u svjetlu aktualnih kriza; boji se da bi daljnje smanjenje aktivnosti EIGE-a ugrozilo političke prioritete Unije u pogledu rodne ravnopravnosti; stoga traži da se EIGE-u dodijeli osam ugovornih djelatnika kako bi mu se omogućilo da učinkovito ispuni svoj mandat kao temeljna agencija u razvoju, analizi, evaluaciji i širenju metodoloških alata za potporu integraciji rodne ravnopravnosti u sve politike Unije i nacionalne politike koje iz njih proizlaze;
12. žali zbog rodnog jaza u digitalnim vještinama, kao i u znanosti, tehnologiji, inženjerstvu i matematici, vodećim položajima u industriji i poduzetništvu; poziva Komisiju da ojača dostupne instrumente i razvije sinergije; poziva na to da se proračunom Unije potiče sudjelovanje žena u digitalnom gospodarstvu i sektorima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) putem programa Unije, primjerice u području istraživanja, inovacija i tehnologije;
13. naglašava važnost korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova kao što je Europski socijalni fond plus (ESF+) za promicanje rodne ravnopravnosti te zapošljavanja žena i njihova pristupa tržištu rada, cijeloživotnog učenja i osposobljavanja, skrbi za djecu i ustanovama za dugotrajnu skrb, posebno u svjetlu prosječne razlike u plaćama između spolova u Uniji od 14 %, kao i za odgovor na sustavne izazove u pogledu sudjelovanja na tržištu rada, uključujući rodno uvjetovane razlike u pogledu skrbi, stereotipe, norme, uloge i tradicije;
14. naglašava da je opći cilj tematskog područja EaSI u okviru fonda ESF+ promicanje zapošljavanja, jednakog pristupa tržištu rada, obrazovanju i osposobljavanju, rodne ravnopravnosti i socijalne uključenosti pružanjem finansijske potpore za ciljeve Unije te bi stoga ta potpora trebala biti usmjerena i na potrebe ukrajinskih žena i djece izbjeglica, u vidu pomoći regijama koje su ih prihvatile; stoga poziva Komisiju i Vijeće da povećaju proračunska sredstva u okviru fonda ESF+, programa „Jednakost i prava“ i Fonda za azil, migracije i integraciju (FAMI) namijenjena za organizacije civilnog društva, skloništa i pružatelje usluga koji pružaju potporu ženama u Ukrajini, kao i

organizacije civilnog društva u EU-u koje pružaju potporu izbjeglicama iz Ukrajine, uključujući osobe koje su preživjele seksualno nasilje upotrijebljeno kao ratno oružje; nadalje, poziva na dodjelu dodatnih sredstava u okviru FAMI-ja kako bi se poduprli naporu država članica u suzbijanju trgovine ljudima te kako bi se žene i djeca zaštitili od te vrste organiziranog kriminala;

15. poziva Komisiju i Vijeće da povećaju proračunska sredstva za organizacije civilnog društva koje promiču prava žena, posebno one koje rade na promicanju spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, kao što je globalna inicijativa SheDecides, i prava pripadnika zajednice LGBTI+ u kontekstu nazadovanja u pogledu prava žena, posebno u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, te da zajamče da organizacije koje se protive rodnoj ravnopravnosti i pravu na izbor ne mogu pristupiti sredstvima Unije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	8.9.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	21 3 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Hélène Fritzson, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Andżelika Anna Moźdzanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Samira Rafaela, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Cindy Franssen, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Monika Vana, Pernille Weiss	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Giuliano Pisapia	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

21	+
PPE Group	Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Christine Schneider
Renew Group	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D Group	Robert Biedroń, Hélène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Radka Maxová, Maria Noichl, Giuliano Pisapia
The Left Group	Sandra Pereira
Verts/ALE Group	Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

3	-
ECR Group	Margarita de la Pisa Carrión
ID Group	Christine Anderson, Annika Bruna

2	0
ECR Group	Andżelika Anna Moźdżanowska
PPE Group	Pernille Weiss

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

**ZAJEDNIČKA IZJAVA USVOJENA NA TRIJALOGU O PRORAČUNU 28. OŽUJKA
2022.**

Datumi za proračunski postupak i načini funkcioniranja Odbora za mirenje u 2022.

- A. U skladu s dijelom A. Priloga Međuinstitucijskom sporazumu između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, Europski parlament, Vijeće i Komisija postigli su dogovor o sljedećim ključnim datumima za proračunski postupak u 2023.:
1. Komisija će nastojati predstaviti izvještaj o procjenama za 2023. do početka lipnja;
  2. trijalog će se sazvati za 14. srpnja (u prijepodnevnim satima) nakon donošenja stajališta Vijeća;
  3. Vijeće će nastojati donijeti svoje stajalište i dostaviti ga Europskom parlamentu do kraja 36. tjedna kako bi se olakšao pravodoban dogovor s Europskim parlamentom;
  4. Odbor za proračune Europskog parlamenta nastojat će glasovati o izmjenama stajališta Vijeća do kraja 39. tjedna (posljednji tjedan u rujnu);
  5. trijalog će se sazvati za 12. listopada (u poslijepodnevnim satima) prije čitanja Europskog parlamenta;
  6. Europski parlament glasovat će o svojem čitanju na plenarnoj sjednici u 42. tjednu (plenarna sjednica od 17. do 20. listopada);
  7. razdoblje mirenja počinje 25. listopada. U skladu s odredbama članka 314. stavka 4. točke (c) UFEU-a, razdoblje raspoloživo za mirenje isteći će 14. studenoga 2022.;
  8. Odbor za mirenje sastat će se 27. listopada (u jutarnjim satima) u prostorima Europskog parlamenta i 11. studenoga u prostorima Vijeća (te se prema potrebi može ponovno sastati); sjednice Odbora za mirenje pripremit će se u okviru jednog ili više trijaloga. Održavanje trijaloga zakazano je za 27. listopada (u jutarnjim satima). Tijekom 21-dnevног razdoblja mirenja mogu se sazvati dodatni trijalozi, među ostalim 10. studenoga u prostorima Vijeća.
- B. Načini funkcioniranja Odbora za mirenje navedeni su u dijelu E priloga prethodno spomenutom međuinstitucionalnom sporazumu.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	10.10.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 32 0: 0 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Andor Deli, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Silvia Modig, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Štefănuță, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Petros Kokkalis, Jan Olbrycht, Monika Vana
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Maria da Graça Carvalho, Claudia Gamon, Fulvio Martusciello, Thijs Reuten, Andreas Schwab, Ramona Strugariu, Cristian Terheş

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

32	+
ECR	Bogdan Rzońca, Cristian Terheş, Johan Van Overtveldt
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Maria da Graça Carvalho, Lefteris Christoforou, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Fulvio Martusciello, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Andreas Schwab, Rainer Wieland, Angelika Winzig
RENEW	Olivier Chastel, Claudia Gamon, Vlad Gheorghe, Nicolae řtefănuță, Ramona Strugariu, Nils Torvalds
S&D	Pietro Bartolo, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Camilla Laureti, Thijs Reuten, Nils Ušakovs
THE LEFT	Petros Kokkalis, Silvia Modig
VERTS/ALE	David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

0	-

1	0
NI	Andor Deli

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani